De Zuid Afrikaan

VEREENIGD MET DE VOLKSVRIEND.

DEEL 57. KAAPSTAD, DONDERDAG, 7 APRIL 1887. NO. 4871.

AAN ONZE INTEEKENAREN.

VOORUITBETALING.

GROOTE AFSLAG.

WIJ herinneren mits deze onze Inteekenaren er aan dat zij bij *vooruitbetaling* hunner subscriptie, dat is binnen het eerste kwartaal des jaars, regt hebben op VIER SHILLINGS AFSLAG, hebbende zij alsdan slechts £2 te betalen.

HOFMEYR & REGTER.

Jan. 1887.

PLEIZIERREISJE

NAAR

Houtbaai en Terug.

DE Stoomboot "Tiger" zal het Bassin, Alfred Dok, ten 8.30 v.m. precies verlaten op GOEDEN VRIJDAG en PAASCHMAANDAG, terugkeerende ten 5 ure n.m. Kaartjes (insluitende aan wal en weer aan Boord brengen), 3s. elk; Kinderen Halfprijs—verkrijgbaar aan Boord.

EXECUTEURSKAMER.

PUBLIEKE VERKOOPING

VAN EEN ZEER

KOSTBARE PLAATS,

Nabij DARLING,

In de Afdeeling Malmesbury.

In den Insolventen Boedel van HENDRIK JOHANNES JACOBS.

DE Ondergeteekende zal op de plek publiek laten verkoopen,

OP DONDERDAG,

21 DEZER,

Precies ten 12 ure 's voormiddags,

De welbekende en zeer Vruchtbare Plaats "DARLING GRANERIJ," een gedeelte van de eeuwigdurende Erfpachtplaats JANUARIJ KRAAL, groot ongeveer 1,234 Morgen, gelegen als boven, in het Veldkornetschap Groenekloof Oost.

De Gebouwen op het Eigendom zijn uitgebreid, en bestaan uit Woonhuis, Wagenhuis, Stallen, Buitengebouwen, enz.

Als een Graanplaats wordt bovengenoemde beschouwd ongeëvenaard in het Distrikt te zijn; zij is ook buitengewoon geschikt voor Vee, Schapen, Paarden, enz.

F. J. BROERS,
Eenig Curator.

J. W. Moorrees, Jr. & Co., Afslagers.

EXECUTEURSKAMER.

Publieke Verkooping

VAN KOSTBARE

HUISMEUBELEN,

TE STELLENBOSCH.

DE Ondergeteekende, met instructies begunstigd zijnde van den Wel Ed. heer F. H. KUNHARDT, zal ten zijnen Huize doen verkoopen

OP DONDERDAG,

14 DEZER,

Ten 9 ure 30 v.m.,

Al de uitgezochte en zeer superieure MEUBELEN, bestaande uit Voorkamer Set, Ovale-, Notenhouten en andere Tafels, Tapijten, Cretonne Gordijnen en Stokken, een prachtige Piano (Broadwood), Eetkamer Set in Morocco Leder, Uittrek (Teleskoop) Eettafel, Mahoniehouten Buffet, Boekenkast en Boeken, Klok, Lampen, Slaapkamer Meubelen, waaronder 3 Dubbele Halve Kap Bedden, met Paardenhaar Matrassen, 3 Kinderbedden met do., Mahoniehouten Kleed- en Waschtafels (met Marmeren Blad), 3 Mahoniehouten Kleerkasten, Enkele Bedden, Stretchers, Glas- en Aardewerk, Converturen, Koekvormen, Keukengereedschap, enz., enz.

ALSOOK:

1 Paard, Zadel en Toom, en 1 Kar.

F. J. BROERS,
Secretaris.

J MADER, Afslager.

DOODBERIGT.

AAN Familie en Vrienden wordt bekend gemaakt dat het den Heer van leven en dood behaagd heeft, te Somerset West Stand, op Zondag 3 April, plotseling door den dood van mijne zijde weg te nemen, mijn teedergeliefde Echtgenoot, de Heer JOHANNES FRANCOIS HUGO, in den gezegenden ouderdom van 74 jaren en 5 maanden.

"Ik ben verstomd, ik zal mijnen mond niet opendoen, want Gij hebt het gedaan."

Tevens wensch ik mijnen hartelijken dank te betuigen aan de vele Vrienden, vooral te Somerset West Strand, voor hunne onvermoeide hulp en deelneming in den bitteren beker, mij door den Almagtige ingeschonken.

WED. J. F. HUGO.

Paarl, 4 April 1887.

TE HUUR,

DAT gerieflijk WOONHUIS, No. 47 Breestaat. Men vervoege zich ten Kantore van dit Blad.

Zuid Afrikaansche Turf Club.

Herfstbijeenkomst te Kenilworth.

PAASCHMAANDAG, 11 April, beginnende te 12.30.

WOENSDAG, 13 April, beginnende ten 1 ure.

TOEGANGSPRIJZEN:

Tot de Penbaan	1s.
" " Race-Stand	3s.
" " Paddock	2s.

Speciale Treinen.

Karren en Rijtuigen zullen vrij toegelaten worden.

De Kaartjes van Leden zullen hun worden gezonden op betaling van hunne subscriptie.

Kaartjes voor Boekmakers moeten van den Secretaris verkregen worden.

Eigenaars worden verzocht de Inschrijvingsvormen te gebruiken die door de Club worden uitgegeven.

INSCHRIJVINGSLIJSTEN voor de voornaamste Rennen sluiten ten 12 URE 'S MIDDAGS, op DONDERDAG, 7 APRIL.

H. GRAHAM CLOETE,
Secretaris.

8 Walestraat.

Gouvernementsberigt. No. 134, 1887.

De Thesaurie, Kaapstad, Kaap de Goede Hoop, 10 Feb. 1887.

Tenders voor Gouvernements Effekten onder de voorschriften van "de Kaap de Goede Hoop Algemeene Leeningen Wetten 1881 en 1883."

DE Regering van de Kolonie van de Kaap de Goede Hoop zal Tenders inwachten, niet later dan 12 uur 's middags, op Woensdag, den 13den dag van April 1887, voor Gouvernements Effekten, te worden uitgereikt krachtens de voorschriften van Wet No. 25 van 1886, getiteld "De Publieke Werken Leeningen Wet, 1886," voor het bedrag van

£73,000 0s. 0d.

Rente te dragen tegen den koers van Vijf Pond den (£5) per cent per annum, betaalbaar half jaarlijks op den 15den April en 15den October in elk jaar, aan de Thesaurie te Kaapstad. De Rente, te worden gechargeerd aan de Algemeene Inkomsten van de Kolonie, zal oploopen op de bedragen der aangenomen Tenders van af den datum of de datums waarop zij ter Thesaurie of ten Kantore van een Civielen Commissaris inbetaald worden.

Geen Tender te zijn voor minder dan £104 voor elke £100 Effekten.

Tenderaars moeten in hun Tender opgeven:—

1. Het bedrag van Effekten waarvoor getenderd wordt en de aangeboden premie, in geschrifte zoowel als in cijfers.
3. Den datum waarop zij bereid zijn het bedrag van hun Tenders in te betalen, of de datums waarop zij voorstellen dezelve in paaijen te betalen.
3. De plaats waar zij bereid zijn te betalen, hetzij aan de Thesaurie te Kaapstad, of ten Kantore van een Civielen Commissaris elders in de Kolonie.

De Tenders te worden gerigt aan den Kontroleur en Auditeur-Generaal, gemerkt op den omslag Tender voor Gouvernements Effekten, en moeten den vollen Voornaam en Van, alsook het adres van den Tenderaar bevatten, en moeten geteekend worden door den Tenderaar of de Tenderaars, of door hun behoorlijk gemagtigden Agent of Agenten. De Regering behoudt zich het regt voor om elken Tender geheel of gedeeltelijk te accepteren of te weigeren.

Vormen van Tender zijn verkrijgbaar op aanzoek aan de Thesaurie, Kaapstad, of ten Kantore van de Civiele Commissarissen elders in de Kolonie.

Op last,
H. M. H. ORPEN,
Assistent Thesaurier der Kolonie.

RHEUMATICURO.

Het Groote Zuid Afrikaansche Middel tegen Jicht, Rheumatiek en Rheumatische Jicht, dat nooit feilt, en ook een zeker geneesmiddel is tegen Rheumatische Koorts, Rheumatische Hoofdpijn, Heup- en Lendenjicht en Zinkings.

Het volgende Getuigschrift is uit honderden andere uitgezocht:—

Steynsburg, 25 Jan. 1866.

Waarde Heer,—Negen maanden geleden heb ik per brief van de goede uitwerking van "Rheumaticuro" getuigd. Ik ben 60 jaar en heb 23 jaar lang geleden aan Chronische Asthma en Rheumatiek, en heb hulp gezocht bij vele Geneesheeren en alles zonder baat beproefd, en had alle vertrouwen verloren in menschelijke hulp in mijn geval, tot ik eindelijk Rheumaticuro probeerde, en nu zijn mijn zinkings, rheumatiek, en pijn in hoofd en aangezigt geheel verdwenen, en wordt het nieuwe algemeen verspreid dat "Ou meester VAN ROOY amper heel te maai gesond was van die wonderlijke medicijn", wat ook het geval is. Ieder die daar probeerd heeft beveelt haar aan.

De heer JACOB VAN ZIJL, van Vlakfontein is genezen van wat een bijna ongeneeselijk geval van Rheumatiek en Jicht scheen. Nooit, zegt zijn moeder mij, is er een erger geval geweest. De eerte dosis deed den lijdenden jongen man rustig slapen met de medicijn werd voortgegaan, en schoon zijne buren en vrienden mij verzekerden dat hij niet verwacht werd te blijven leven, *heeft hij mij sints tweemalen* bezocht en getuigd van de goede uitwerking van de RHEUMATICURO en PILLEN.

De oude heer VAN DER WALT, van Reddersburg, is genezen met één bottel.

De heer A. CORTZEE, Brandvallei, Middelburg, K. K., kreeg onmiddelijk verligting. Mijn zoon JAN en zijn schoonvader, de heer J. A. SMIT, Wonderboom, Burgersdorp, zijn ook genezen.—De uwe J. O. VAN ROOY.

Verkrijgbaar bij bijna alle Apothekers en Winkeliers in de Kolonie; of direkt per post, franko tegen 3s. 6d. per bottel, kontant met order, van den eenigen Eigenaar, JAMES JONES, 46, Langestraat, Kaapstad.—PRIJZEN IN GROOT OP AANZOEK.

De "Zuid Afrikaan en Volksvriend."

PARLEMENTAIRE VERSLAGEN.

VAN vele zijden komt het verzoek tot ons, om ons verslag van de Parlementaire Debatten nog uitvoeriger dan tot hiertoe in het licht te geven. Daar zulks een kostbare zaak zal zijn, kunnen wij slechts beloven zulks te doen wanneer ons meerdere ondersteuning geschonken wordt. Die onzer lezers dus die een uitvoeriger rapport van de volgende Zitting der Wetgeving verlangen, worden verzocht hun vrienden die nog niet op ons blad inteekenen, daartoe te bewegen. Men behoeft niet juist voor een jaar inteekenaar te worden, maar kan dit ook worden voor zes of drie maanden (zeg van af den aanvang der Zitting). Alle nieuwe inteekenaren moeten echter VOORUIT betalen, als, voor Een Jaar, £2.; voor Zes Maanden, £1; voor Drie Maanden, 10s.

HOFMEYR & REGTER.

7 Maart 1887.

Malmesbury Executeurskamer.

In den Insolventen Boedel van JOHANNES JACOBUS LAMBRECHTS.

DE ONDERGETEEKENDE ZAL OP

Maandag, den 18den April aanst.,

PUBLIEK DOEN VERKOOPEN TER PLAATSE

"LEEUWENKUIL,"

In de Afdeeling van Malmesbury, de LOSSE GOEDEREN tot bovengemelden Boedel behoorende, als:—

6 Paarden	1 Wagen
2 Ezels	1 Kar
70 Schapen	1 Waterkar
4 Beesten	4 Ploegen
30 Varkens	3 Span Tuigen
14 Mudden Koorn	1 Lot Zwingels
47 Vrachten Havergerven	1 Kruiwagen
10 " Roggerven	12 Velzakken.
5 Senzen	

VERDER: Boerderijgereedschap en wat ten dage der Verkooping zal aangeboden worden.

B. WETHMAR, Curator.

De Heeren J. W. MOORREES, Jr. & Co., Afslagers.

Malmesbury Executeurskamer.

In den Insolventen Boedel van WILLEM JOHANNES HOFFMANN, Sr.

DE ONDERGETEEKENDE ZAL

Op DINGSDAG, 19 April eerstk.,

Publiek te Malmesbury doen verkoopen het VASTGOED tot opgemelden Insolventen Boedel behoorende, bestaande in:

I. Zeker Stuk Grond met de verschillende Gebouwen daarop, gelegen aan de overzijde der Rivier. Dit Eigendom, geheel vrij zijnde naar alle zijden, is alleszins aanbevelenswaardig voor degenen die zich op een kleine schaal op Tuinbouw en Veeteelt wenschen toe te leggen.

II. Een Erf No. 32, met de daaropstaande Gebouwen. Dit Eigendom, gelegen nabij den Spoorweg, is allergewenscht voor eene Bezigheidsplaats. Het WOONHUIS, onder IJzeren Dak, is voor zeer korten tijd gebouwd, en in zeer goeden staat van reparatie. De andere Bijgebouwen kunnen voor eenige soort van Bezigheid worden ingerigt.

III. Een Erf, No. 31, annex het bovenstaande, heeft een Fondament voor het oprigten van een Gebouw, en maakt met het bovengemelde Erf een ruime uitgestrektheid Gronds.

Verder eenige Losse Goederen die ten dage der Verkooping zullen aangeboden worden.

B. WETHMAR, Curator.

De Heeren J. W. MOORREES, Jr. & Co., Afslagers.

Malmesbury Executeurskamer.

DE Ondergeteekende gelast door Mejufvrouw de weduwe PAUL JORDAAN, die haar Plaats verhuurd heeft, zal

Op WOENSDAG, 20 April aanst.,

PUBLIEK TER PLAATSE

"DRIEFONTEIN,"

In de Afdeeling van Malmesbury doen verkoopen:

9 Paarden	1 Span Wagentuigen
13 Aanteelbeesten } in goede conditie	1 " Ploegtuigen
120 Aanteelschapen } in goede conditie	1 Lot Zwengels en Kettings
15 Varkens	1 Dubbele-Voor Ploeg
1 Tentwagen	1 Enkele-Voor Ploeg
1 Open Wagen	1 Koornharp
1 Extra goede Kapkar	1 Stel Gelooide Zakken
1 Waterkar	1 Zeilkrib
2 Paar Achtertuigen	5 Wijnvaten.

Een lot Graven, Pikken, en verder Boerderijgereedschap.

Het gewone assortiment HUISRAAD, als Stoelen, Tafels, Kasten, Meelkist, Bakkist, en wat verder zal aangeboden worden.

B. WETHMAR, Secretaris.

De Heeren J. W. MOORREES, Jr. & Co., Afslagers.

GUANO.

GOEDE QUALITEIT,

TE KOOP TEGEN VERMINDERDEN PRIJS.

Men vervoege zich bij

M. L. BENSUSAN

Kasteelstraat.

BELANGRIJKE VERKOOPING.

DE Ondergeteekenden, wederom met instructies begunstigd zijnde door de Executeuren in den Boedel van wijlen den heer FREDERIK JACOBUS VAN ZIJL, van Van-Wijksfontein, in het Distrikt Colesberg, zullen per publieke veiling verkoopen

Op WOENSDAG, 20 April 1887,

OP DE PLAATS

"BUFFELSVLEI,"

Een half uur rijdens van Colesberg.

I. OPREGTGETEELDE PAARDEN.

(a). SUNSHINE, door *Saraband* uit *Fleur de Marie*, door *Sponge*.

(b). YOUNG CATALPA, 6 jaren oud, door *Catalpa* uit *Milkmaid*, door *Saraband*, grootmoer door *Cornborough*.

(b). SPRING BESS, 4 jaren oud, door *Catalpa*, uit *Springbelle*, door *Springfield* uit *Mabelle*, door *Lord Clifton*, enz.

(d). Bruin Hengstveulen THE ORPHAN, 17 Maanden, door *Mr. Dodd*, uit *Wildwave*, oor *Saraband*, grootmoer *Bella*, door *Cornborough*, overgrootmoer door *Danger*, over-overgrootmoer door *Child of the Mist*, ingevoerd.

II. 200 GOEDGETEELDE PAARDEN.

MERRIES, RUINS, Hengstveulens en Merrieveulens, door *Mr Dodd* en *Agar*.

III. VEE, SCHAPEN, enz.

160	Stuks Hoornvee
80	Ossen, geschikt voor den Slagter, meestallen gedresseerd
1,000	Goedgeteelde Schapen, meest allen Ooijen
800	Hamels, geschikt voor den Slagter
500	Angora Bokken
22	Volwassen Struisvogels.

IV. BOERDERIJGEREEDSCHAPPEN

Eggen, Ploegen, Pikken, Graven, Schoppen, enz., enz.

En 1 Spider (nieuw, 4 Zitplaatsen), 1 Bokwagen, 1 Schotsche Kar en een verscheidenheid andere artikelen te talrijk om in bijzonderheden te melden.

Verkooping te beginnen ten 10 ure des Morgens precies.

LIBERAAL CREDIET.

Colesberg, 11 Maart 1887.

SLUITER & NESER, Afslagers.

Malmesbury Executeurskamer.

In den Boedel van wijlen HILLEGERT DE NECKER en nagelatene weduwe HILLEGONDA JACOBA JACOMINA VAN SCHALKWIJK.

DE PLAATS

JACOBUSKRAAL,

Tot opgemelden Boedel behoorende, zal publiek opgeveild en aan den Hoogsten Bieder verkocht worden op de Stoep van de Koopmansbeurs, te Kaapstad,

Op ZATURDAG, 16 April aanst.

B. WETHMAR, Secretaris,
voor de Executrice Datief.

De Ondergeteekenden landen nu:—

Okshoofd Staven (Glad en Ruw)

Dubbele Extra Zware Pijp Staven

Memel en Crown Pijp Staven.

Worden verkocht tegen lage prijzen gedurende de ontscheping.

J. C. STEIJTLER & CO.,

St. Georgestraat, Kaapstad.

DE WESTELIJKE PROVINCIE

ADMINISTRATIE en TRUSTMAATSCHAPPIJ

(BEPERKT.)

KANTOOR: HOEK VAN DE WALE- EN DE NIEUWESTRAAT

(Tegenover het St. George's Kathedraal, Kaapstad.)

DIRECTEUREN

De Wel-Ed. Heer P. MARAIS (Voorzitter).

De Wel-Ed. Heer D. P. KRIJNAUW | De WelEd Heer H. K. TREDGOLD
" " J. C. SMITH | " " G. SICHEL
" " CHARLES LEWIS, L.W.V. | " " MELK ROUX.

CURATOREN

De WelEd. Heer D. P. KRIJNAUW | De WelEd. Heer J. C. SMITH.

AUDITEUREN

De WelEd. Heer W RAWBONE | De WelEd. Heer S. TWYCROSS.

DEZE MAATSCHAPPIJ ONDERNEEMT:

Het spoedige te gelde maken en Liquideren van Insolventen Geasigneerde Boedels.

2. De Administratie van Testato en Intestato Boedels.
3. De Agentuur voor Personen die de Kolonie verlaten.
4. Het Beleggen van Geld op Verband op Vastoed of andere Goede Geapprobeerde Securiteit.
5. En algemeen het ondernemen van alle Agentschap en Vood Bezigheid die haar mag worden toevertrouwd.

Alle zaken aan de Maatschappij toevertrouwd zullen dadelijke en zorgvuldige attentie elangen.

MERRINGTON, Secretaris.

Verkooping te Kaapstad

Onder Proces van het Hoog Geregtshof,

VAN

VASTGOED,

IN HET DISTRIKT

FRASERBURG.

In het geding tusschen den Assistent Thesaurier der Kolonie, Eischer, en WILLEM FREDERIK KRUGEL, Verweerder.

OP DONDERDAG,

28 APRIL 1887,

Ten 11 ure 's Morgens,

ZAL worden verkocht per Publieke Veiling aan den Hoogsten Bieder, voor zijn Kantoor, de Publieke Gebouwen, Kaapstad,

Zeker Stuk of Perceel Grond, gelegen in het District Fraserburg, Veldkornetschap Karreka en Rhenosterrivieren, zijnde Perceel No. 558, genaamd Vaalhoek, groot 8,137 Morgen en 579 Vierkante Roeden, als per Erfpacht-Vergunning, gemaakt ten faveure van gezegden Verweerder op den 23sten September 1874.

Dit Eigendom is gelegen omtrent 21 mijlen ten Noord-Oosten van Williston, is een goede Schaap- en Struisvogel Plaats. Er staat een Klein Woonhuis op, met een grooten Stal, Kralen en andere Gebouwen. Het Struisvogelkamp is zeer uitgestrekt, en is door een Klipmuur en draadheining ingesloten.

Er zijn Zaailanden en een kleinen Boomgaard. Op de Plaats zijn drie Fonteinen en een grooten Dam.

De conditiën van Verkoop zullen zijn à Contant, of een Kredict van 3, 6 en 12 maanden, indien de Kooper twee Borgen stelt die den Baljuw voldoen. De Gouvernements- en Afslagers onkosten (tezamen twee percent.) zoowel als de Heerenregten en alle onkosten benoodigd voor Transport, moeten door den kooper worden gedragen.

Het Eigendom zal worden verkocht onderhevig aan een reserveprijs vastgesteld onder den 113den Regel van het Hof.

Voor verdere bijzonderheden doe aanzoek bij den Opperbaljuw, Publieke Gebouwen, Adderleystraat, Kaapstad, of bij de Afslagers, de heeren J. J. HOFMEYR & Zoon, Houtstraat.

JOHN J. GRAHAM,
Opperbaljuw.

Kantoor van den Opperbaljuw,
Kaapstad, 30 Maart 1887.

WEGGELOOPEN

EEN Lichtbruine Merrie met kale plekken op de knie. Gelieve kennis te geven aan den Ondergeteekende.

M. VAN SCHOOR, C.zn.

Philadelphia, 1 April 1887.

John M. Brown & Zoon,

30 en 31 ST. GEORGESTRAAT.

Grootste assortiment Behangsel,

ALTIJD VOORHANDEN.

John M. Brown & Zoon,

30 en 31 ST GEORGESTRAAT.

Zeep, Stijfsel, Suiker, Rijst, Thee, Kaarsen, Erwten, Gort, Sago, Havermeel, Sardijntjes, Zalm, Kreeften, Oesters, Chicorei, enz., enz.

John M. Brown & Zoon,

30 en 31 ST. GEORGESTRAAT,

Lijn-, Colza-, Reuzel- en Olijvenolie, Wit- en Zwartlood en Roode Menie Verf, Witkalk, Terpentijn.

John M. Brown & Zoon,

ST. GEORGESTRAAT,

Ale, Stout, Sherry, Port, Brandewijn, Whisky, Lime Juice, enz.

John M. Brown & Zoon,

Algemeene Handelaars,

Geëtablisseerd 35 jaren.

Alle orders erlangen prompte attentie. Voorwaarden van Crediet naar men het eens wordt.

N.B. Geen Reizigers.

ADRES:

John M. Brown & Zn.,

St. Georgestraat, Kaapstad,

Telegrapisch Adres: Brown & Zoon.

Malmesbury Executeurskamer.

DE Ondergeteekende, daartoe last ontvangen hebbende, zal voor rekening van den heer J. P. D. DE VILLIERS doen verkoopen,

Op Vrijdag, 15 April eerstk.,

GEDEELTEN VAN DE PLAATS

"ANIJSKOP,"

Gelegen in het Zwartland, in de Afdeeling van Malmesbury, en wel:

I. Een Deel van 500 Morgen, zooals op den dag der Verkooping zal aangewezen werden. Op dit Stuk Grond is een WOONHUIS onder IJzeren Dak, en de aanleg voor een paar andere Gebouwen.

II. Het overige gedeelte van de Plaats, ruim 800 Morgen groot.

Dit Deel bevat de eigenlijke Opstal, als 2 WOONHUIZEN, een Stal voor 44 Paarden, een Wagenhuis, Buitengebouw met twee Vertrekken, een Kafhok, alsmede een Dam.

Verder de Losse Goederen, als:

300 Schapen en Bokken
2 Paarden
3 Ezels
1 Kapkar
1 Paar Achtertuigen.

Eenige artikelen HUISRAAD, en wat verder ten dage der Verkooping za aangeboden worden.

B. WETHMAR, Secretaris.

De heeren J. W. MOORREES, Jr. & Co., Afslagers.

Malmesbury Executeurskamer.

In den Insolventen Boedel van IZAAK ARENDSE.

DE Ondergeteekende zal publiek doen verkoopen alle Baten tot dezen Boedel behoorende, en wel op

Dingsdag, den 12den April e.k.,

HET VASTGOED,

TE MALMESBURY,

I. Een ERF, No. 61, met een zeer gerieflijk WOONHUIS, bevattende Voorkamer, Slaapkamers en Kombuis. Verder eenige Buitenvertrekken, en is voorzien van Water.

II. Een Half Aandeel in Erf No. 50, met daarop staande Gebouwen. Beide Huizen zijn goed verhuurd en brengen de Rente van het belegde Kapitaal Ruimschoots op.

DAARNA

Op Donderdag, 14 April aanst.,

DE PLAATSEN

"Twistfontein" en "Tijgerfontein."

Gezamenlijk groot 768 Morgen, gelegen op een uur afstands van Malmesbury. Deze Plaatsen zijn geschikt voor Vee en Graanbouw, hebben de noodige Gebouwen voor Woning, Stalling en Berging, en de nabijheid van een Handelsplaats, verhoogt de waarde van het Eigendom.

Eindelijk de Losse Goederen, als:

8 Paarden	2 Dubbele-voor Ploegen
2 Ezels	1 Enkele-voor Ploeg
2 Varkens	1 Paar Achtertuigen
1 Bokwagen	1 Span Tuigen
1 Open kar	Zwingels.

En wat verder zal aangeboden worden.

B. WETHMAR, Eenig Curator.

De Heeren J. W. MOORREES, Jr. & Co., Afslagers.

Cuticura

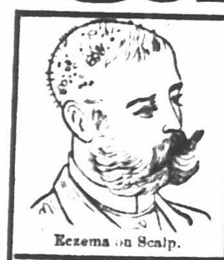

A POSITIVE CURE *for every form of* **SKIN AND BLOOD DISEASE** FROM

PIMPLES TO SCROFULA

DISFIGURING HUMORS, Humiliating Eruptions, Itching and Burning Skin and Scalp Tortures, and every species of Itching, Scaly, Pimply, Inherited, Scrofulous, and Syphilitic Diseases of the Blood, Skin and Scalp, with Loss of Hair, from infancy to old age, are cured by CUTICURA RESOLVENT, the new Blood Purifier, internally, and CUTICURA and CUTICURA SOAP, the great Skin Cures and Beautifiers, externally.

Agonizing, Itching, and Burning Skin Diseases, Eczema, Tetter, Ringworm, Psoriasis, Lichen, Pruritus, Dandruff, and Delicate Irritations peculiar to both sexes, instantly relieved by a warm bath with CUTICURA SOAP and a single application of CUTICURA, the great Skin Cure. This repeated daily, with three doses of CUTICURA RESOLVENT, will speedily cure Itching Diseases of the Skin and Scalp, when all other means fail.

A Magnificent Popular Work on the Skin, with Engraved Plates, is wrapped about the RESOLVENT. Also, one hundred Testimonials, solemnly sworn to before the British Consul, which repeat this story. I have been a terrible sufferer for years from Diseases of the Skin and Blood; have been obliged to shun public places by reason of my disfiguring humors; have had the best physicians; have spent hundreds of dollars, and got no relief until I used the CUTICURA REMEDIES, which have cured me, and left my skin and blood as pure as a child's. Send address with stamp to the wholesale druggists named in the opposite column, for "How to Cure Skin and Blood Diseases."

CUTICURA RESOLVENT, the new Blood Purifier, Diuretic, and Aperient, cleanses the Blood and Perspiration of all Impurities and Poisonous Elements, and thus removes the CAUSE. Hence it cures speedily, permanently, and economically.

Cuticura, the GREAT SKIN CURE (a Medicinal Jelly for external use), instantly allays Itching and Inflammation, clears the Skin and Scalp of Humors, Sores, and Dandruff, destroys Dead Skin and Flesh, heals Ulcers, Sores, and Discharging Wounds, restores the Hair, and beautifies the Skin.

Cuticura Soap, an exquisite Skin Beautifier and Toilet Requisite, prepared from CUTICURA, is indispensable in treating Skin Diseases, Baby Humors, Skin Blemishes, Prickly Heat, Rashes, Sunburn, and Rough, Chapped, or Greasy Skin.

Cuticura Remedies are the only real Blood Purifiers and Skin Beautifiers free from mercury, arsenic, lead, zinc, or any other mineral or vegetable poison whatsoever. Guaranteed absolutely pure by the Analytical Chemists of the State of Massachusetts.

For Sale by all vendors of medicine. Price, CUTICURA, 50cts., large boxes, $1.00. CUTICURA SOAP, 25 cts. CUTICURA RESOLVENT, $1.00.

Wholesale Agents in Cape Colony:— B. G. LENNON AND CO., Port Elizabeth, Cape Town, and East London.

PREPARED BY THE Potter Drug & Chemical Co., Boston, U. S. A.

EQUITABLE

Brandassurantie en Trustmaatschappij

OPGERIGT 1844.

DIRECTEUREN:

WelEd. heer W. G. ANDERSON, Voorzitter.

DE WEL-EDELE HEEREN

H. BEARD.	J. L. M. BROWN.	L. J. CAUVIN.
L. H. GOLDSCHMIDT, M.L.A.	W. MARSH.	J. A. REID.
H. K. TREDGOLD.	G. SICHEL.	

Brandassurantie van iedere soort door de Kolonie, den Vrijstaat en de Transvaal zonder verwijl gesloten tegen billijke premiën.

N.B.—Woonhuizen Geassureerd tegen zeer Lage Prijzen.

Prompte Betaling van Vorderingen.

Agenturen opgerigt in al de voorname Steden en Dorpen in de Kolonie en omliggende Staten.

Voogdijbezigheid van elke soort ondernomen tegen Liberale Termen.

LET OP HET ADRES:—

Equitable Brandassurantie en Trustmaatschappij

ST. GEORGESTRAAT, KAAPSTAD.

W. Y. ELDRIDGE, Secretaris.

Geamendeerde Kennisgeving.

De Aanstaande Rozijnententoonstellingen

TE

ROBERTSON en WORCESTER,

GEDURENDE DE MAAND APRIL.

DE KAAPSTADSCHE KAMER VAN KOOPHANDEL zal de volgende Plaatselijke Prijzen uitlooven, viz.:—

Te ROBERTSON, op den 20sten April.

£20 voor de beste 60 Kisten, elk 50 lbs., Losse Rozijnen.
£10 voor de beste 40 Kisten, elk 25 lbs., Trosrozijnen.

Te Worcester, op den 27sten April,

£20 voor de beste 60 Kisten, elk 50 lbs., Losse Rozijnen.
£10 voor de beste 40 Kisten, elk 25 lbs., Trosrozijnen.

EEN SPECIALE PRIJS van £25 zal worden gegeven door den heer WIENER, M.L.A., Vice-President der Kamer, uitsluitend aan de Goudini Boeren, voor de beste 100 Kisten, elk 50 lbs., Losse Rozijnen.

Behalve de bovengemelde,

Zal de Koloniale Regering de volgende Prijzen geven, open voor Mededingers van alle deelen der Kolonie, nam.:—

1ste Prijs.—Losse Rozijnen.

£100 voor de beste 200 Kisten, elk 50 lbs., Losse Rozijnen.

Tweede Prijs.

£25 zal worden toegekend als een Tweede Prijs voor een gelijke hoeveelheid als boven.

Trosrozijnen—1ste Prijs.

£15 voor de beste 50 Kisten, elk 25 lbs., Trosrozijnen.

Tweede Prijs.

£10 zal worden toegekend als een Tweede Prijs voor een gelijke hoeveelheid als boven.

☞ Op en na 11 dezer, zal het Spoorweg Departement Rozijnen vervoeren tegen het Graantarief, viz.: 2d. per ton per mijl in twee ton lots, en wanneer voor Uitvoer bestemd tegen 1½d. per ton per mijl in twee ton lots.

Er zal ook vrij vervoer per Spoorweg zijn voor ledige Rozijnenkisten verzonden om gevuld te worden in verband met de aanstaande Rozijnententoonstellingen, mits zij bedoeld zijn om wanneer zij vol zijn over den Spoorweg verzonden te worden en aan de plaatselijke secretarissen gerigt zijn.

De heeren ROBERTSON & BAIN, stellen bekend dat zij bereid zijn Rozijnenboeren en anderen van ROZIJNENKISTEN te voorzien tegen de volgende prijzen:—50 lbs. @ 9½d. per stuk, 25 lbs. @ 6½d. elk, met inbegrip van papier.

VOORWAARDEN.

I. Al de Rozijnen moeten zorgvuldig in Kistjes gepakt zijn, gevoerd met Wit Papier en geschikt voor uitvoer.

II. Alleen dan zullen de Prijzen worden toegekend als de Vruchten ter mededinging ingezonden van voldoende uitmuntendheid in kwaliteit geoordeeld worden.

III. In geen geval zullen prijzen worden toegekend wanneer er minder dan 5 producenten mededingen hetzij voor Losse of Trosrozijnen.

IV. De respectieve hoeveelheden Rozijnen moeten ter plaatse van de Tentoonstelling zijn ter inspectie der Beoordeelaars.

Verdere bijzonderheden zijn te vernemen bij de plaatselijke Secretarissen, den heer MEIRING, van Worcester, den heer W. DODDS, Robertson, of den Ondergeteekende.

J. ALF. ELLIS, Secretaris.

Kamer van Koophandel,
Kaapstad, 10 Maart 1887.

BRUID RUIKER WAAS

TOT VERFRAAIJING DER GELAATSKLEUR.

Eene enkele proeve zal iedere dame overtuigen van zijne voortreffelijkheid vergeleken met alle andere vloeistoffen en de talrijke poeders, die men hiertoe bezigt. Eene enkele aanwending, welke slechts een oogenblik behoeft te duren, deelt aan gelaat, hals, armen en handen eene delicate zachtheid en de zuiverheid van marmer mede, gepaard aan de tint en geur der lelie en der roos. Het neutralizeert de prikkelende eigenschappen der zeep, en verwijdert sproetels, zonnevlekken en elke oneffenheid of ontsiering der huid. Het is ten eenenmale onmogelijk om in de schoonheid aldus verkregen, iets kunstmatigs te ontdekken. Verkrijgbaar bij Coiffeurs en Parfumeurs.

HOOFD DEPOT: 92, Bd. Sébastopol, PARIJS; LONDON en NEW YORK.

ROOK-TABAK

OTTO LANDSBERG & Co.'s TABAK is bij Boeren en alle andere Rookers bekend als de beste, zuiverste en vrij van alle schadelijke bijvoegselen.

OTTO LANDSBERG & Co.'s BEROEMDE (Prijs-Medaille) SNUIF door geheel Zuid Afrika bekend en gebruikt, is een Boer zijn hoogste genot. Stoom-Tabak-Fabriek, 19 en 21 Kortemarktstraat Kaapstad.

ORSMOND'S

Groot Afrikaansch

GENEESMIDDEL.

EEN extract van Kaapsche Kruiden. Een zeker Geneesmiddel tegen alle kwalen die outstaan uit onzuiverheid van het bloed, hetzij ze in het gestel liggen of dat men ze later heeft opgedaan.

Boeken met volle directies in het Hollandsch, Engelsch, Duitsch of Kaffersch zullen op aanvraag gezonden worden.

Bereid voor de Eigenaars, door G. E. COOK, King Williams Town, en in 't Klein verkocht door alle Apothekers en verkoopers van Medicijnen.

In 't Groot bij

B. G. LENNON & Co.

TE KOOP,

300 Uitmuntende Merino Ooijen.

Doe aanzoek bij

JACOB DUCKITT.

Groote Post, Darling.

KENNISGEVING.

HIERBIJ geschiedt kennisgeving dat aanzoek is gedaan door den heer FRANS A. SCHREUDER, van Hopefield, om zijn Dranklicentie te mogen verplaatsen van Erf No. 102 naar Erf No. 89, in het Dorp Hopefield, welk aanzoek door den Resident Magistraat en twee leden van het Licentiehof in overweging zal worden genomen nadat dit berigt veertien dagen lang zal zijn gepubliceerd, overeenkomstig Artikel 57 van Wet No. 28 van 1883.

GEO. REX DUTHIE, R. M.

Kantoor van den Resident Magistraat,
Malmesbury, 2 April 1887.

EXECUTEURSKAMER.

Akte van Overeenkomst, gedagteekend 1 April, 1859.

Opgesteld op de basis van de Originele Akte, gedagteekend 22 Augustus 1838; tegenwoordige Akte ingelijfd door Akte van Parlement No. 17, 1859.

Opbetaald en Opgeloopen Kapitaal, ...	£36,000
Reservefonds	£9,000

DIREKTEUREN:

De Ed. heer J. H. HOFMEYR, L.W.R., *Voorzitter.*
De heer W. HIDDINGH, L.L.D.,
,, I. P. H. VAN DER POEL,
,, W. MARSH,
,, ...

AUDITEUREN:—De Wel-Ed. Heeren J. P. DE WET en M. L. WESSELS.

Zij die de Executeurskamer wenschen te benoemen tot Executeuren, Mede-Executeuren, of anderszins, gelieven haar aan te stellen en te benoemen slechts onder den naam van "De Executeurskamer in Kaapstad."

De Direktie administreert Insolvente Boedels door haren Secretaris.

Op last van Direkteuren,
F. J. BROERS, Secretaris.

Kantoor van de Executeurskamer, Adderleystraat, hoek van de Walestraat, Kaapstad.

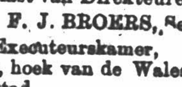

UNION LINIE

KONINKLIJKE MAILDIENST

UNION STOOMBOOTMAATSCHAPPIJ (BEPERKT).

DE Mailbooten der Maatschappij vertrekken van Kaapstad naar **Engeland, Via Madeira,** om den anderen **Woensdag** te 4 uur n.m., te **St. Helena** en **Ascension** als onder aanleggende.

VOOR ENGELAND.

"MOOR," Kapt. GRIFFIN, 20 April, via Madeira alleen.
"ATHENIAN," Kapt. OWEN, 4 Mei, via St Helena en Madeira.
"SPARTAN," Kapt. WAIT, 18 Mei, via Madeira alleen.
"TATTAR," Kapt. TRAVERS, 1 Junij, via St. Helena, Ascension en Madeira.
"PRETORIA," Kapt.———15 Junij, via Madeira alleen.

RETOURKAARTJES naar ENGELAND, gangbaar voor Zes Maanden, worden uitgereikt tegen een vermindering van 10 percent op den Dubbelen Passageprijs.

RETOURKAARTJES voor HAVENS langs de KUST worden uitgereikt voor de terugreis binnen Drie Maanden per de Union of de Castle Maatschappij Stoombooten.

Voor Vracht of Passage doe men aanzoek aan Kantoren van de Maatschappij, Adderleystraat.

THOS. E. FULLER,
Algemeene Bestierder voor Z. Afrika.

Algemeene Boedel en Weeskamer, Kaapstad.

Een Zeldzame Kans.

DE Ondergeteekenden in hunne capaciteit als Gezamenlijke Curatoren in den Insolventen Boedel van PETRUS ANDRIES MATTHEUS GOUS, hebben besloten om per publieke veiling te verkoopen op het

Marktplein, Richmond,

Ten Kantore van den Afslager,

OP WOENSDAG,

13 APRIL 1887,

Des Namiddags om 4 uur precies,

DE PLAATS GENAAMD

RIETFONTEIN,

Gelegen in de onmiddellijke nabijheid van Britstown, dat is omtrent 1½ uur rijdens ten noorden van gemeld Dorp.

RIETFONTEIN is jaren lang bekend geweest als de allerbeste Plaats in deze omstreken. De Plaats is groot 7,066 Morgen; heeft prachtig Veld voor Groot- en Kleinvee, en is uitmuntend voor het houden van Struisvogels. Er is een groot Kamp van Draad dat veel geld gekost heeft, waarin men de Vogels houden kan. RIETFONTEIN bevat een stevig WOONHUIS met verscheidene vertrekken, alsook Wagenhuis, Stal en Buitenkamers; en de ligging maakt haar een aangename woning. Ook de Kralen zijn in orde. De Landerijen zijn ommuurd voor 15 Mudden Zaad en worden benat met water van een zeer sterke Fontein. Van wege de vruchtbaarheid dezer Plaats groeijen er Limoenboomen en andere Vruchtboomen op, en is er een Wijngaard van allerlei soorten Druiven, genoeg om al de hongerigen te Britstown te voorzien. De Buitenwaters en Dammen zijn talrijk, en verdere omschrijving is bijna noodeloos.

De Termen van Betaling zullen gemakkelijk worden gemaakt, en twee derde van den Koopschat kan op verband blijven tegen 6 percent. Rente.

Koopers! vergeet niet 13 April 1887! ten Kantore van den Afslager.

W. A. CURREY, } Gezamenlijke
J. G. AURET, } Curatoren.

A. P. DE VILLIERS, Vendu-Afslager.

N.B. Indien de plaats den prijs niet haalt, zal dezelve dadelijk per publieke veiling worden verhuurd.

Onderlinge Maatschappij

VAN

LEVENSVERZEKERING

AAN

DE KAAP DE GOEDE HOOP

(MUTUAL).

Kantoor, Darlingstraat, Kaapstad.

Opgerigt 1845.

Het bedrag van 't Opgeloopen Fonds op 31 Mei, 1886	£964,845	0	0
Vorderingen op het Genootschap, verleden jaar betaald	81,342	0	0
Jaarlijksch Inkomen ...	140,413	0	0

BESTUUR:

De Wel-Ed. Heer H. M. ARDERNE, Voorzitter.

Wel-Ed. Heer H. SOLOMON,
,, ,, L. H. GOLDSCHMIDT,
,, ,, J. G. STEYTLER, L.W.R.
,, ,, A. EBDEN, L.W.R.
,, ,, J. R. MARQUARD,
,, ,, HARRY BOLUS,
,, ,, E. LANDSBERG.

Curatoren:

Wel-Ed. Heeren H. M. ARDERNE, A. EBDEN en J. R. MARQUARD.

Auditeuren:

Wel-Ed. Heeren J. P. FAURE en S. V. HOFMEYR.

Secretaris:

Wel-Ed. Heer J. C. GIE.

De Premiën zijn jaarlijks vooruit betaalbaar; of, naar dat de Verzekeraar het verlangt, half-jaarlijks met eene geringe verhooging.

Daar dit een "Onderlinge Verzekeringsmaatschappij" is, worden de winsten niet, als in Eigendoms Maatschappijen, tusschen de Eigenaren en de Verzekerden verdeeld. Alles behoort den Polishouders toe.

De Winsten worden onder de Polishouders aan het einde van elk tijdvak van DRIE JAREN verdeeld, en het is aan de keus van iederen houder overgelaten, om zijn deel aan de door hem verzekerde som te doen toevoegen, óf het als eene dadelijke betaling te ontvangen,—óf het aan te wenden tot vermindering van de toekomstige door hem te betalen jaarlijksche premie.

De laatste Verdeeling was @ 2 percent per jaar, of 6 percent voor de drie jaren.

De volgende Verdeeling van Winsten zal geschieden in Aug., 1889.

Personen, die zich ter verzekering voorstellen worden *niet* belast met de betaling van de *Geneesheeren* van het Genootschap.

Prospectussen, Vormen van Aanzoek en alle informatie betreffende het Genootschap, kunnen verkregen worden aan het Kantoor te Kaapstad, of bij elk der Agentschappen over de geheele kolonie.

Op last van het Bestuur,
J. C. GIE, Jr.,
Secretaris.

Kantoor open van 9 tot 4 ure.

Agentschappen in elke Stad en Dorp van belang de Kolonie, Natal, Vrijstaat en Transvaal.

MONTAGU.

G. P. VAN ZIJL.

Vendu-Afslager en Algemeen Agent.

Kantoor: Westelijke Provincie Bank gebouwen, Montagu

Kaapsch Maaksel Stevels en Schoenen,

VOOR

Stijl, Duurzaamheid en Goedkoopte,

ALLEEN VERKRIJGBAAR IN DEN

Schoenen Winkel

VAN DE

WESTELIJKE

LOOIMAATSCHAPPIJ

5, PLEINSTRAAT.

ANTH. M. DE WITT

ARCHITECT, ENZ.

Kantoor, CREWE'S GEBOUWEN,

KAAPSTAD.

J. S. HOOGENDOORN.

AANSPREKER, ENZ.

BEGRAFENISSEN aangenomen, Doodkisten, Lijkkoets en Rouwkoetsen geleend, in den kortst mogelijken tijd en tegen den billijksten prijs.

Rozestraat, Kaapstad.

De "Zuid Afrikaan" en "Volksvriend"

DE Inteekening op dit Blad is in de Stad £1 16s. en in de Buitendistrikten £2 4s. per jaar, VOORUIT BETAALBAAR. Aan elken Inteekenaar worden Drie Volle Bladen per week toegezonden.

☞ **Zij die voor het Blad wenschen te bedanken moeten drie maanden vooruit kennis geven van hun voornemen.**

AGENTEN VOOR DE "ZUID AFRIKAAN EN VOLKSVRIEND."

Adelaide	O. Callaghan.
Alice	Geo. Murray.
Aliwal Noord	Sauer en Orsmond.
Barrydale	D. Z. De Villiers.
Beaufort West	P. Teske.
Belmont, Griqualand West	J. J. de Kock.
Boshof	Ahrbeck.
Bredasdorp	John Taljard.
Britstown	T. P. Theron, M.L.A.
Burgersdorp	Philip Snijman.
Colesberg	J. L. Knobel.
Ceres	Jos. Fourie
Caledon	J. Esterhuysen.
Calvinia	H. van Reenen.
Cradock	A. Metcalf.
Clanwilliam	J. H. Norgarb.
Dordrecht	J. S. Van Zijl.
Durban	Lindenberg & Dreyer.
Darling	Jacob Cats.
Diamantvelden	S. W. van Wijk.
Dist. Ermelo, Transvaal	H. T. Buhrman
Embokotwa	T. Ernest Jaenicke.
Franschhoek	J. C. le Roex.
Fraserburg	Geo. Hodgson.
Fauresmith	"Executeursk. & Trust Maatschappij.
George	J. Kretzen.
Goudine	T. C. Botha, Jr.
Graaff-Reinet	A. P. Van den Berg.
Heidelberg	P. W. J. Bosman.
Humansdorp	W. Anderson.
Hanover	C. Nathan.
Hope Town	M. C. Louw.
Hopefield	D. M. Slabber.
Jacobsdal	J. W. B. De Villiers.
Knysna	P. Metelerkamp.
Korannaland	G. Schonken.
Kroonstad	H. J. Morkel.
Krakeelrivier	Ign. L. Ferreira.
Ladysmith (Riversdale)	A. G. H. van Velden.
Lady Grey (Aliwal N.)	C. C. Cloete.
Ladybrand	H. P. van Heerden.
Maraisburg	D. F. Marais.
Malmesbury	J. J. van Aarde. C. de Greeff, D.zn.
Middelburg	Josua Naudé.
Murraysburg	G. S. Hauptfleisch.
Moddergat	J. W. L. Hofmeyr.
Molteno	H. R. A. Poth.
Mosselbaai	E. Meyer, N.zn.
Montagu	P. J. Joubert, W.zn.
Moorreesburg	G. W. D. Rust.
Napier	E. G. Bell.
Namaqualand	J. G. Fischer. Gerard Genis.
Nazareth	P. J. Naudé.
Olifantsrivier	S. P. van Ellewee.
Paarl	T. Roos, T.zn. D J. A. van der Spuy
Pearston	A. J. Myburgh.
Petrusville	P. J. de Vaal.
Philadelphia	H. C. Dryer, A.zn.
Philipstown	R. Röper.
Piquetberg	J. H. P. Zoer.
Pietermaritzburg	G. A. F. de Graaff.
Porterville	Geo. Laurence & Co.
Potchefstroom	C. M. Douthwaite.
Pretoria	Transvaal Executeursk
Prieska	P. J. van der Merwe Jr
Queenstown	J. G. N. van Gass.
Riversdale	L. H. Meurant
Richmond	A. P. de Villiers.
Riebeek West	F. Russouw.
Robertson	J. A. Neethling.
Riebeekskasteel	D. Krige.
Somerset West	Johan Theunissen.
Stellenbosch	W. J. de Kock.
Swellendam	G. Reinecke.
Saldanhabaai	J. C. Stephan.
Schietfontein	— Sterrenberg.
Sutherland	K. I. Marks.
Somerset Oost	A. H. Hofmeyr
Tarkastad	E. J. Stanley.
Tijgerhoek, P.O. Welgevonden (dist. Uitenhage)	R. W. Mohr.
Tulbagh	H. Fagan.
Uitenhage	A. de Villiers
Utrecht (Transvaal)	H. L. Neethling.
Uniondale	G. L. van Heerde.
Van Rhynsdorp	P. B. Van Rhyn.
Van der Byl's Kraal, P.O.	D. J. Maritz, Jr.
Ventersburg	D. P. v. d. Hever.
Villiersdorp	W. Roux.
Victoria West	J. B. Auret & Zoon.
Wijnberg	G. de Kock.
Winburg	A. Reeders.
Winterberg, F. Beaufort	R. Stavenhagen.
Wellington	R. G. Malherbe. J. F. Pentz & Co.
Willowmore	A. W. Dill.
Worcester	J. G. de Wet.
Wakkerstroom	D. D. Bierman, Jr.

NEDERLAND.—Maatschappij tot Bevordering der Handelsbetrekkingen tusschen Nederland en Zuid Afrika.

"DE PROTECTEUR"

BRAND-ASSURANTIE MAATSCHAPPIJ

MARKTPLEIN.

Opgerigt den 29sten September, 1838

KAPITAAL £70,000.

DIREKTIE:—

De heer PAUL DE VILLIERS, President.
,, ,, CHARLES TORRIANO VOS, Vice-President.

En de WelEdele heeren

J. C. HOFMEYR,	J. H. HOFMEYR, J.J.zn.
F. J. B. LANGERMAN,	J C WESSELS,
W. S. DARTER,	ISAAC P H VAN DER POEL.
S. MYBURGH,	

De heer G. W. STEYTLER, } Auditeuren
,, S. V. HOFMEYR, }

S. J. DE KOCK,
Secretaris.

Van Noorden & De Villiers

AFSLAGERS, COLLECTEURS,

Generale en Wets-Agenten

VENDU-KAMERS:

27 DARLINGSTRAAT, KAAPSTAD.

VERKOOPINGEN.

April 7.—Cradock, Vaste en Losse Goederen, Levende Have, enz., in den insolventen boedel van A. B van Niekerk,—J. W. Moorrees, Jr. & Co., Afslagers.

,, 12—14.—Malmesbury, Vaste en Losse Goederen, Levende Have, Boerderijgereedschap, enz., in den insolventen boedel van J. Arendse,—J. W. Moorrees, Jr. & Co., Afslagers.

,, 13.—Richmond, Vastgoed, in den insolventen boedel van P. A. M. Gous,—A. P. de Villiers, Afslagers.

,, 14.—Klipkuil, in de afdeeling Robertson, Vastgoed, in den insolventen boedel van L. J. Haasbroek,—G. P. van Zijl, Afslager.

,, 15,—Hexrivier, Clanwilliam, Levende Have, Graan, Drank, Wagenwerk, Huisraad, enz., in den boedel van wijlen den heer C. J. Mouton,—C. M. Fryer, Afslager.

,, 20.—Buffelsvlei, nabij Colesberg, Levende Have, Boerderijgereedschap, enz., in den boedel van F. J. Van Zijl,—Smith en Neser, Afslagers.

,, 15.—Anijskop, afdeeling Malmesbury, Vaste en Losse Goederen, Levende Have, Huisraad, enz., van J. P. D. de Villiers,—J. W. Moorrees, Jr. en Co., Afslagers.

,, 18.—Leeuwenkuil, afdeeling Malmesbury, Levende Have, Boerderijgereedschap, enz., in den insolventen boedel van J. Lambrechts, — J. W. Moorrees, Jr. en Co., Afslagers.

,, 19.—Malmesbury, Vaste en Losse Goederen, in den insolventen boedel van W. Hoffmann, Sr.,—J. W. Moorrees, Jr. & Co., Afslagers.

,, 20.—Driefontein, afdeeling Malmesbury, Levende Have, Losse Goederen, Huisraad, enz., van Mej. P. Jordaan,—J. W. Moorrees, Jr. en Co., Afslagers.

,, 21.—Darling, afdeeling Malmesbury, Vastgoed, in den insolventon boedel van J. Jacobs,—J. W. Moorrees, Jr. & Co., Afslagers.

GETIJTAFEL VOOR TAFELBAAI

APRIL 1887.

Eerste Kwartier, 1 April 3.7 n.m. | Laatste Kw. 15 April, 3.[illegible]
Volle Maan, 8 April, 6.53 v.m. | Nieuwe Maan, 23 Apr [illegible]

DATUM.		HOOG WATER. V.M. u	m	HOOG WATER. N.M. u	m	LAAG WATER. V.M. u	m
1	Vrijdag ..	8	2	8	48	1	43
2	Zaturdag ..	9	39	10	25	3	14
3	Zondag ...	11	8	11	45	4	47
4	Maandag ...	—	—	0	16	6	1
5	Dingsdag	0	42	1	5	6	54
6	Woensdag	1	28	1	49	7	39
7	Donderdag	2	9	2	30	8	20
8	Vrijdag .	2	49	3	8	8	59
9	Zaturdag ..	3	28	3	47	9	38
10	Zondag ..	4	6	4	26	10	16
11	Maandag ..	4	47	5	8	10	58
12	Dingsdag ..	5	32	5	55	11	44
13	Woensdag	6	20	6	48	0	8
14	Donderdag	7	22	8	1	1	5
15	Vrijdag ...	8	44	9	29	2	23
16	Zaturdag ..	10	10	10	49	3	50
17	Zondag ...	11	2[illegible]	11	49	5	5
18	Maandag ...	—	—	0	14	6	2
19	Dingsdag ..	0	37	0	52	6	45
20	Woensdag	1	10	1	27	7	19
21	Donderdag	1	43	1	59	7	51
22	Vrijdag ..	2	14	2	29	8	22
23	Zaturdag ..	2	44	3	0	8	52
24	Zondag ..	3	15	3	31	9	23
25	Maandag ...	3	47	4	3	9	55
26	Dingsdag .	4	20	4	38	10	29
27	Woensdag	4	57	5	19	11	8
28	Donderdag	5	40	6	4	11	52
29	Vrijdag ..	6	30	7	2	0	17
30	Zaturdag ..	7	37	8	21	1	2[illegible]

Hof van Insolventie.

NIEUWE INSOLVENTIES.

April 5.—Edward Garwood Alston, G. zoon, van Van Wijksvlei, distrikt Carnarvon, baten, £122 10s.; schulden, £328 8s. 6d.; tekort, £205 18s. 6d.

5.—Garwood Alston, landmeter en boer, van Wijksvlei, distrikt Carnarvon, baten, £[illegible] 11s. 6d.; schulden, £684 6s. 2d.; tekort, £[illegible] 14s. 8d.

SCHEDULEN INGELEVERD.

April 5.—A. M. Puggaree en M. Sundurum, handelende te Beaconsfield als Puggaree en Sundurum.

5.—Augusta Emelia Matilda Warkus, te King William's Town.

5.—William Miles Peters, van de afdeeling Cradock, produkten handelaar.

5.—Willem Jacobus van der Merwe, van Bavisaan's Drift, distrikt Sutherland, boer.

5.—James Wehl, handelende te Kaapstad, als James Wehl & Co., tabakshandelaar.

5.—Johannes Wijnand Louw de Wall, boer, van Rietkuil, *alias* Platdak, distrikt Sutherland.

LIJST VAN VERBANDEN.

Maart.

HYPOTHEKEN.		
30 Riddlesdell, JQ	Syfret, Bd E ...	Kaapstad
30 Vyver, B W vd	Christie, G ..	Ladismith
30 Strassen, P J ...	Christie, G ...	Ladismith
30 Vyver, J J v d	Standen, H ...	Ladismith
30 Mechau, J F ..	Z A Associatie	Stellenbosch
30 Morris, R H ...	Arderne, Bd E	Kaapstad
30 O'Flaherty, Bd D ...	Mutual ...	Kaapstad
30 Swart, S M M	Nel, P	Oudtshoorn
KUSTINGS		
30 Watson, T jr..	Z A-Associatie	Somerset
KINDERBEWIJS.		
30 Oosthuizen, A C	Minderj. kleinkind ...	Marais
CESSIE.		
30 Linde, J J v d	Lunsingen, B v	Cradock
30 Kruger, B J ..	Lunsingen, B v	Middelburg
KONTRAKTEN.		
30 Kirsten, A ... Whiley, A D	.. .. ..	Kaapstad
30 Rowbotham, H J ... Johnston, M D	.. ..	P Elizabeth

NIEUWE MARKT.

Van 5 tot 6 April 1887.

	£	s.	d.		£	s.
Aardappelen, per mud ..	0	5	0	—	0	9
Appelen, per 100 ...	0	0	4	—	0	4
Amandelen, per lb... ...	0	0	2	—	0	0
Beet, per bos ...	0	0	0½	—	0	0
Boter, per lb.	0	0	9	—	0	1
Boonen, per mud ...	1	3	6	—	1	4
Druiven, per mand .	0	0	8	—	0	3
Eenden, per stuk	0	1	5	—	0	1
Eijeren, per 100	0	8	6	—	0	12
Ganzen, per stuk ...	0	2	5	—	0	2
Groene Mielies per 100..	0	1	6	—	0	1
Granaatappelen per 100	0	0	9	—	0	1
Hoenders .. .	0	0	10	—	0	1
Kool per stuk	0	0	1	—	0	0
Kastanjes, per bushel ..	2	5	0	—	2	17
Kweeperen, per 100	0	0	9	—	0	3
Kalkoenen, per stuk ..	0	5	1	—	0	7
Limoenen, per 100	0	4	0	—	0	4
Mispels, per 100 ..	0	0	2½	—	0	0
Meeboe, per lb.	0	0	8	—	0	0
Peren, per 100 ...	0	0	9	—	0	2
Patattes, per mud ..	0	4	0	—	0	5
Pijnappelen, per stuk ...	0	0	5½	—	0	0
Rosijnen per lb.... ...	0	0	1½	—	0	0
Speenvarkens, per stuk...	0	2	0	—	0	3
Selderij	0	0	0½	—	0	0
Tomatoes, per 100 ..	0	0	6	—	0	1
Uijen, per mud ...	0	2	3	—	0	3
Vijgen droogе	0	0	3½	—	0	0
Vijgen per 100	0	0	9	—	0	1
Wortelen, per bos. ...	0	0	0½	—	0	0
Watermeloenen, per stuk	0	0	1	—	0	0
Zuurlimoenen per 100 ...	0	2	0	—	0	2

"ROUGH ON CATARRH" zuivert schadelijke reuken dadelijk. Volkomen genezing van de slechtste chronische gevallen; ook ongeëvenaard als gorgelmiddel voor Zwittezeerkeel, zeere [illegible] stinkende adem.

MARKTPRIJZEN.

Van 5 tot 6 April 1887.

	£	s.	d.		£	s.	d.
Aardappelen, per mud ..	0	7	9	—	0	10	1
Appelen, per 100	0	0	7	—	0	1	6
B[illegible], per bos	0	0	1	—	0	0	1
Boter, per lb.	0	1	7	—	0	1	9
Boonen, drooge, per bh	1	3	9	—	1	4	6
Druiven, per mand ...	0	1	0	—	0	1	8
Eijeren, per 100 ..	0	10	7	—	0	10	8
Eenden, per stuk	0	1	5	—	0	2	0
Ganzen, per stuk .	0	2	0	—	0	2	4
Haver, per mud	0	3	9	—	0	3	9
Haverg. per 100 lb. ..	0	1	9	—	0	2	4
Hoenders, per stuk ..	0	1	1	—	0	1	7
Kool, per stuk	0	0	1	—	0	0	2
Koren, per mud ...	0	16	9	—	0	17	2
Knolkool per bos	0	0	1	—	0	0	1
Kweeperen, per 100 ...	0	0	6	—	0	1	9
Patattas, per mud ..	0	6	0	—	0	6	0
Pisangs, per 100 ..	0	3	0	—	0	3	0
Peterselie, per bos ...	0	0	0½	—	0	0	0½
Pompoenen, per stuk ..	0	0	2	—	0	0	4½
Rijstes per mud ..	0	8	0	—	0	8	0
Rapen	0	0	1	—	0	0	1
Spaanschspek, per stuk...	0	0	1	—	0	0	3
Selderij, per bos ...	0	0	0½	—	0	0	0½
Tomatoes, per 100 ...	0	0	4	—	0	0	9
Uijen, per mud ..	0	3	6	—	0	4	2
Vijgen, per 100 ..	0	0	9	—	0	1	0
Vijgen, drooge, per lb ..	0	0	5½	—	0	0	5½
Watermeloenen, per stuk	0	0	2	—	0	0	7
Wortelen, per bos ...	0	0	1	—	0	0	1

Dingsdag, 5 April, 14 Wagens en 42 Karren.
Woensdag, 6 April, 30 Wagens en 34 Karren.

Aan Inteekenaars en Adverteerders.

TEN einde ons personeel in de gelegenheid te stellen de Paaschvakantie mede te vieren, zal het nommer van de ZUID AFRIKAAN, dat anders aanstaanden Dingsdag zou verschijnen, op Maandag, 11 dezer, worden uitgegeven. Advertenties voor die uitgave gelieve men vóór 11 uur op aanstaanden ZATURDAG MORGEN in te zenden.

HOFMEYR & REGTER.

De Zuid-Afrikaan.

DONDERDAG, 7 APRIL 1887.

DE BOND EN DE REPUBLIEKEN.

DE deputatie die van wege de Koloniale Regering de Z. A. Republiek en den Oranje Vrijstaat bezocht heeft om verschillende kwesties van gemeenschappelijk belang te bespreken, is thans terug zonder dat men den uitslag harer bemoeijingen kent, die intusschen, naar wij vernemen, weldra publiek worden zal. Zoo veel is echter reeds vóór hare terugkomst in onze telegrammen over haar wedervaren bekend gesteld dat men er uit kan afleiden dat zij te Bloemfontein niet minder dan te Pretoria haar doel vrij wel meent bereikt te hebben; en wat is de beteekenis hiervan? Dat, wat de Spoorwegkwestie betreft, zij er niet in geslaagd kan zijn om de Transvaalsche Regering voor het plan te winnen door den Kaapstadschen Bondstak, die den eersten stoot tot hare zending gegeven heeft, beoogd. De Bondstak wilde, naast wederzijdschen vrijen invoer van landsprodukten, een Spoorweg van Kimberley naar de Transvaalsche grenzen en, zoo mogelijk, vandaar een naar Pretoria. Of het lijntje van Kimberley naar de grenzen gemaakt zal worden,—iets wat ons in elk geval, om den handel met de Westelijke Goudvelden der Z. A. Republiek, raadzaam dunkt,—dat is een vraag die het Parlement zonder raadpleging met andere Staten kan uitmaken. De verlenging echter van den Kimberleyschen Spoorweg over Witwatersrand naar Pretoria vindt in den Vrijstaat zooveel bestrijding dat, als de deputatie de Transvaalsche Regering tot billijking van dit plan had kunnen krijgen, zij te Bloemfontein niets dan vijandschap had kunnen ontmoeten. Dit doet ons gelooven dat althans voorloopig van die verlenging geen spraak kan zijn.

Het was, zoo als wij opmerkten, de Kaapstadsche Bondstak die de zaak der Spoorwegverlenging aan de Regering aanbeval, en reeds toen werd door de Ministers van een ander plan, dat van verlenging van den Colesbergschen Spoorweg over Bloemfontein naar Witwatersrand, gewaagd. Dit plan, dat toen heette te Port Elizabeth ontstaan te zijn, is sedert van zeer verschillende kanten en onder anderen in den brief van het Centrale Bondsbestuur aanbevolen. Dat het op de vergadering van het Provinciale Bondsbestuur te Uitenhage althans evenveel bijval zou vinden als dat tot verlenging der Kimberleysche lijn, dat sprak van zelf, en het werd aldaar nog buitendien door een brief van het Vrijstaatsche Bondsbestuur onder de oogen der vergaderden gebragt; maar dezen, met in de zaak geen besluit te nemen, lieten alles aan het Parlement over, en dit was, om de vrees voor nieuwe uitgaven die velen bezielt en de voorliefde die hier en daar, b.v. in de buurt van Burgersdorp, voor den aanleg van nieuwe Spoorwegen binnen de Kolonie bestaat, ook natuurlijk genoeg. Toch zoekt de *Cape Times*, in de handelwijs van den Bond te Uitenhage, een aanwijzing dat er "volgens geheime instructies uit Pretoria" werd gehandeld, instructies waar welligt zelfs de heer Hofmeyr, als hij aanwezig was geweest, in weerwil van zijn invloed geen weerstand aan had kunnen bieden. Na is dit louter onzin, erger onzin, zoo mogelijk, dan die in der tijd gedebiteerd werd over draadtrekkers aan de Kaapstad die de Transvaalsche boeren als poppetjes te Paardenkraal de republikeinsche vlag lieten opsteken en aan Laing's Nek de Britsche troepen lieten bevechten. Zoo er in de Z. A. Republiek iemand is die op den Bond in de Kolonie, door middel van sommige Bondstakken, invloed zou kunnen oefenen, dan is dit Ds. S. J. du Toit, maar die heeft, als President van het Centraal Bestuur, den Bondsbrief geteekend waarin op Spoorwegverbinding tusschen de Kolonie en de Republieken ten sterkste wordt aangedrongen. Het Provinciaal Bestuur van den Bond is even vrij in zijn handelingen als het Koloniale Parlement, en in zoo ver nog vrijer als daar de meerderheid een partij onder de leiding der Regering vormt, terwijl er niets van dien aard bij den Bond bestaat.

Wat brengt echter de *Cape Times* tot dien onzin? Niets anders dan zekere brief der Transvaalsche Regering aan de Natalsche, ten effekte dat zij in den zin der bevolking meent te handelen met geen onderhandelingen over Spoorwegplannen aan te knoopen eer men zeker is van den Spoorweg naar Delagoa Baai. Dit plan strekt om aan de Z. A. Republiek een haven te verschaffen waar de Britsche vlag niet waait, en daarom zijn, volgens de *Cape Times*, de Bondsleden er voor. Wij gelooven niet dat dit punt op de vergadering te Uitenhage in overweging is genomen. Veeleer heeft het uitzigt dat Pretoria en Delagoa Baai door een Spoorweg zouden verbonden geworden, een aantal leden van het Provinciaal Bestuur er toe gebragt om twijfel aan het slagen van eenige verlenging der Kaapsche Spoorwegen Noordwaarts te koesteren. Wat ons echter betreft erkennen wij gaarne niet alleen daarom ten sterkste voor den aanleg van den Delagoa Baai Spoorweg te zijn omdat wij de Z. A. Republiek met hare natuurlijke haven in verband willen zien, en omdat er dan tegelijk een eind kan komen aan den verderfelijken invloed van Natal op de Z. Afrikaansche zaken, maar ook om het feit dat Delagoa Baai aan een Mogendheid behoort vanwaar de Europésche volkplantingen in Z. Afrika geen gevaar behoeven te duchten. De *Cape Times* dreigt met een verkoop van Delagoa Baai aan hetzij Engeland, hetzij Duitschland, maar waarom zal Portugal daartoe overgaan op het oogenblik dat de Baai een bezitting van groote waarde begint te worden? Als wij spreken van gevaren die Z. Afrika van Europésche Mogendheden dreigen, dan zoeke men daarin geen aanwijzing dat wij niet de Britsche vlag wenschen te behouden. Onder die vlag leven wij vrij en hebben wij een regeringsvorm die, in onze oogen, boven de republikeinsche veel voor heeft; zonder die vlag zouden wij niet veilig tegen vreemde heerschzucht zijn. Buitendien, dat onder het Hollandsch-Afrikaner zoowel als onder het Engelsch publiek der Kolonie veel voorliefde voor het gezag der Koningin bestaat is in den laatsten tijd genoeg gebleken. Maar zien wij dat op de Koloniale Conferentie de Zuid Afrikaansche Naturellenkwestie, een zaak die geheel aan de beslissing der Kolonisten behoort gelaten te worden, in behandeling wordt genomen; zien wij dat een hier verschijnend Engelsch blad als de *Cape Times* daarin om geen andere reden bezwaar ziet dan omdat de afgevaardigden der Kolonisten ter Conferentie de zaak dan te zeer naar hun eigen zienswijze kunnen uitmaken, terwijl daarentegen het blad zelf liever de Naturellen van Kolonisten als die van Z. Afrika het zou zien winnen; dan kunnen wij ons niet ontveinzen dat de versterking der Z. A. Republiek die door den aanleg van een Spoorweg naar Delagoa Baai onder behoorlijke voorwaarden zal bewerkstelligd worden, voor geheel Z. Afrika van belang kan zijn. Dat trouwens de Afrikaner Bond, te wijl hij vereeniging als Z. Afrika's eindbestemming beschouwt, en de kwestie der vlag daarlaat, het in zoo ver met ons eens is als hij niet slechts alle vrijheid voor de Europésche volkplantingen in Z. Afrika verlangt die in Canada en Australië genoten wordt, maar ook geen inbreuk op de onafhankelijkheid der Republieken wil laten maken en, als het beweerde ideaal van den heer Van den Heever—een Vereenigd Z. Afrika onder Britsche vlag—wordt verwezenlijkt, die verwezenlijking alleen door vrije toetreding der Republieken wil zien geschieden, daaraan twijfelen wij geen oogenblik.

'T EEN EN ANDER.

IN zoo ver wenschen wij de Z. A. Republiek geluk met het vooruitzigt dat in November de Spoorweg van Delagoa Baai tot de Transvaalsche grenzen gereed zal zijn, als er dan stellig beter kans is op het aanleggen van de linie binnen Transvaalsch gebied, en als ook zonder dit het vervoer van Delagoa Baai naar de Goudvelden gemakkelijker zal zijn dan vroeger. Het eenige wat ons in de zaak niet aanstaat is dat in de concessie aan McMurdo, zoo wij wel onderrigt zijn, aan de Maatschappij het volste regt is toegekend om, zonder inmenging van Regeringswege, haar eigen tarief vast te stellen, iets wat heel wat bezwaar kan meêbrengen.

Wat mankeert den Burgemeester dat hij gaat voorstellen om bij Z.Exc. den Gouverneur aan te dringen op het loslaten van gevangenen wegens hoogverraad en andere *misdrijven* (misdemeanours)? Moeten alle gevangenen losgelaten, of is hoogverraad een dier verschoonlijke bedrijven waar men den naam van *misdaad* (crime) niet op toepast? Buitendien, de gevangenen wegens hoogverraad zijn Naturellen die aan grensoorlogen hebben deelgenomen, en het is zeer mogelijk dat men een aantal hunner zonder gevaar kan loslaten; maar hoe staat het voor een Koloniale hoofdstad, zoo ver mogelijk van de grenzen verwijderd, om een verzoek om gratie te doen welks inwilliging, als zij booze gevolgen brengt, bepaaldelijk voor de grensbevolking schadelijk zal zijn? Wij begrijpen zeer goed dat het plan niet van den Burgemeester zelf maar van luidjes uitgaat die, zoo als de *Cape Times*, tusschen de rebellen van 1877 en later en de mannen van den Transvaalschen Vrijheidsoorlog geen ander onderscheid zien dan dat zij genen vrij onschadelijk achten en dezen een bitteren haat toedragen; maar zoo al, wat wij niet hopen, het voorstel door het hier aangestelde Comité wordt aangenomen, dan vertrouwen wij toch dat het Ministerie geen gevaarlijke individus als Edmund Sandilli, Tini Macomo en dergelijke louter ter bevrediging van een laffe sentimentaliteit, zoo niet iets ergers, sal loslaten.

Lord Salisbury heeft, in zijn toespraak tot de Conferentie, een Militaire Unie tusschen Engeland in de Koloniën noodzakelijk, een Tol Unie slechts mogelijk genoemd. Het eerste geven wij gaarne toe, en wij zijn overtuigd dat Engeland zoowel als de Kaapkolonie er bij winnen zullen als men, met het oog er op, een verdeeling van den arbeid vaststelt, met aan de Kolonie, en op den duur aan de Z. Afrikaansche Unie, die thans althans iets nader bij dan vroeger schijnt, alle risico voor, en alle beslissing in, oorlogen tegen Zuid Afrikaansche vijanden te laten, terwijl de kosten der kustverdediging, behalve wat de Vrijwilligers betreft, door het Rijk worden goedgemaakt. Een Tol-Unie schijnt ons daarom voor Britsch Z. Afrika onraadzaam omdat zij een Z. Afrikaansch Tolverbond zal verhinderen, en dit voor Z. Afrika en in zeker opzigt zelfs voor Engeland veel voorheeft.

Ieder die in ons verslag van de handelingen van het Provinciaal Bondsbestuur leest wat er van de Hollandsch-Afrikaansche dagbladpers der Kolonie en bepaaldelijk van ons blad gezegd is, zal begrijpen dat wij ons innigen dank schuldig gevoelen aan hen die in zoo hartelijke bewoordingen over ons gesproken hebben. Wij hebben geschreven wat wij meenden in het belang des lands te zijn, en wij zien thans dat ons werk op prijs gesteld wordt. Vermoedden wij ook maar eenigszins dat wij in ons voorstaan van het landsbelang het stoffelijke boven het geestelijke gesteld of een politiek gevolgd hadden die met het belang der Kerk in strijd was, dan zouden wij den ons geschonken bijval minder dan thans op prijs stellen, omdat wij dan gevoelen zouden dat men ons slechts prees omdat men ons niet regt begreep. Dit is echter niet het geval, en wij hebben ook geen reden om te klagen dat de Ned. Gereformeerde Kerk, zoo als zij ter Synode vertegenwoordigd was, ons streven miskend heeft. Zoo een magtige partij onder de leeraars dier Kerk, dezelfde aan wie de *Volksbode* zijn ontstaan te danken heeft, ons veroordeelt, dan is dit niet omdat onze politiek met het belang van Kerk en Christendom in strijd is, maar omdat die partij met den zuurdeesem der nieuwerwetsch-Britsche denkbeelden van hetgeen in het politieke en maatschappelijke regt en pligt is zoozeer doortrokken is, dat zij te goeder trouw meent het belang der Kolonisten van Z. Afrika aan die denkbeelden te moeten prijsgeven; en willen de Kolonisten dit belang handhaven, dan zijn wij overtuigd dat zij daarom van hun Kerk en hun geestelijke leidslieden niet vervreemd zullen worden.

VASTGOED, in Bredastraat, in den boedel van wijlen den heer G. Eyre, is door de heeren J. P. Cauvin en Co. voor £537 verkocht.

NED. GEREF. KERK.—Voorbereiding, op morgen, Goeden Vrijdag: Groote Kerk, 's morgens, Ds. Steijtler; Nieuwe Kerk, 's morgens, Ds. Muller; Zeepunt, Dr. Kotzé.

DE "SAIDA," een Oostenrijksch oorlogschip, Kommandant Heinze, is thans in Tafelbaai. Onder de officieren vindt men den in de geschiedenis bekenden naam van Graaf Mailáth.

W. P. ADMINISTRATIE- EN TRUSTMAATSCHAPPIJ.—Op een vergadering van aandeelhouders dier Maatschappij zijn de heeren Chas. Lewis en Sichel tot directeuren herkozen.

Z. A. BIBLIOTHEEK.—De jaarlijksche vergadering dezer Bibliotheek zal op Zaturdag 7 Mei te half twaalf voormiddags plaats vinden, en de heer Merriman zal bij die gelegenheid den voorzitterstoel bekleeden.

EEN ORGEL voor de Schotsche Kerk alhier, als gedachtenis aan wijlen Kapt. Murison door diens nagelaten bloedverwanten geschonken, wordt nog deze maand hier verwacht, en zal, naar men meent, schoon niet groot, toch een heele aanwinst voor de Kolonie zijn.

TE WIJNBERG heeft een openbare vergadering van belastingbetalers zich bijna eenstemmig tegen een vermeerdering der Politie met twee man verklaard. Een der aanwezigen zeide dat de Politie handelt uit het dorp dreef door last te veroorzaken aan kleurlingen langs den weg naar Constantia.

KNYSNA GOUD.—De uitkomst der proeven door den heer Wallace op Knysna kwarts genomen, en wel op negen monsters uit verschillende deelen der Goudvelden, waar geen goud in te zien was buiten een paar kleine spikkels, blijkt te zijn als volgt: 1o 2 ons 12 p.w.; 2o 2 ons 9 p.w.; 3o 3 ons 3 p.w.; 4o 17 p.w.; 5o 16½ p.w.; 6o 16 p.w.; 7o 4 p.w.; 8o 3 p.w.; 9o 2 p.w.

DE VARKENS te Maitland zijn volgens den Secretaris der Maatschappij tot Bescherming van Dieren, "een schande voor een beschaafde maatschappij." Maar is de beschaving ergens zoo ver doorgedrongen dat zelfs varkens er deelachtig aan moeten zijn? Op den Secretaris in kwestie hebben wij om zijn verregaande bemoeiallligheid somtijds aanmerkingen gemaakt, maar wij moeten erkennen dat hij somtijds vermakelijk kan zijn.

EEN BRAND boven in Kortemarktstraat, in een huis behoorende aan juffr. Van Driel en in gebruik van den heer Hoogendoorn, bediener van begrafenissen, heeft gisteren morgen vroeg groote schade aan rijtuigen, voeraadje enz. aangebragt, maar de paarden die er gestald waren werden gered, en daar de Brandweer er spoedig bij en het huis sterk gebouwd was, verspreidde de brand zich niet en gelooft men niet dat de schade meer dan de som bedragen zal waar het gebouw voor verassureerd was (£550). Men gelooft dat de brand het werk van een brandstichter is.

VRIJBURG.—Jones, de moordenaar van den heer Swanepoel, is opgehangen, zijn medepligtige April is opgepakt, en Emily Isaacs, de dame die volgens den Magistraat te slecht voor den tronk was, is in Hartsrivier verdronken. Verder een standje in de eerste zitting van den Afdeelingsraad, het vertrek van den hoofddiender, die een getuigschrift der hierover treurende burgerij bekomen heeft, en van een ander liefhebber die treurende schuldeischers achterlaat, een vrij erge brand, en goede berigten van de Goudvelden te Malmani.

DELAGOA BAAI.—De heer Ed. de Carvalho, Portugeesch Consul alhier, heeft van zijn Regering per onderzeeschen telegraafkabel berigt ontvangen dat op 2 ll. de stoomboot *Dunbar* met een lading materialen voor 25 mijlen van den Delagoa Baai Spoorweg Engeland verlaten had, om door andere gevolgd te worden, en dat de Portugeesche Regering, onder schikkingen met de Maatschappij, er voor instaat dat de Spoorweg tegen het eind van November eerst komende klaar zal zijn. Te Delagoa Baai heeft de plaatselijke overheid reeds order bekomen om de Spoorwegwerken aan de vertegenwoordigers der Maatschappij over te geven.

ALWEER HOLLANDSCH VAN DE "VOLKSBODE" SENIOR.—"We hebben de ontvangst van een romante erkennen van den hr. Thorne. Het bestaat van een portret van een volle gezigt van zyn stoor, de daam en byzonderheden zyn fraai door handschrift geschreven. Laatste Zatesdag was een vroolijke te Kingsdale, daar te Adelaide knappen een syan boeren zonder ontvingen, en had een vermagelijke cricketwedstrijd en de heer J King deed syn best om de jongen opgeruimd te houden en was goed ondersteund door de dames. De knappen hebben wezen hun lust voor de goede dingen door hem te doen verdriften zooals gezonde jongen kunnen doen." Tot dus ver onze tijdgenoot, die tevens vertelt dat "de gezelinge vloek" naar de Kolonie overkomt. Ba za wat is dat?

LONDENSCHE EXAMENS.—De *Gouvernements Gazette* van Dingsdag bevat een kennisgeving van Regeringswege, de bepalingen bekend stellende waaronder Koloniale scholen van Wetenschap en Kunst haar leerlingen van wege het Departement van Wetenschap en Kunst te Londen kunnen doen examineren.

Z. A. REPUBLIEK.—Het nieuws vandaar, in de laatste tijden nooit heel vet, is ditmaal merkwaardig mager. De *Volksstem* heeft een nader berigt over den moord op juffr. Schutte en haar kind, waarschijnlijk door Kaffermeiden gepleegd, en de *Republikein* vindt het hoogst onregtvaardig dat het Hooge Geregtshof, in zijn oordeel in zake Bok *tegen* Erasmus en Toerien, de uitdrukking godloochenaar als gelijkstaande met atheïst heeft opgevat, in plaats van te bedenken dat iemand die God praktisch loochent door niet naar zijn wetten te handelen, dienzelfden naam verdient. Een correspondent van den *Volksstem* trekt te velde tegen zekere hooge beambten die, schoon in 's lands dienst ruim bezoldigd, in goudzaken doen. De telegraafgemeenschap met Potchefstroom is voltooid.

RONDGAAND HOF TE DORDRECHT.—Voor dit Hof hebben teregt gestaan de heeren Anderson, vader en zoon, wegens het afranselen van een Kaffer die den zoon, volgens diens getuigenis, met een steen gegooid en met een kierie geslagen had. De vader werd door de jury aan gewone aanranding schuldig gekend; de zoon onschuldig, daar het waarschijnlijk was dat hij het eerst was aangevallen. De vader kreeg £25 boete of drie maanden, en de boete werd terstond betaald. Verder niets van belang, behalve dat een gekleurde schaapwachter twee jaren en 25 met de kats kreeg wegens verkrachting van een negenjarig Kaffermeisje. Wij herinneren ons hoe iemand in de buurt van hier voor dezelfde misdaad onder zeer verzachtende omstandigheden niet minder dan acht jaren kreeg, maar het schijnt dat er thans anders over gedacht wordt.

WELLINGTON.—Op Zondag namiddag, den 3den dezer, had de Eerw. heer Pauw, leeraar der gekleurde gemeente alhier, voorstelling van ledematen. Niet minder dan 48 werden voorgesteld, waarvan omtrent 30 het sacrament des Heiligen Doops ontvingen. De kerk was proppend vol. De heer Pauw is zeer ijverig in zijne gemeente. Hij predikt drie malen 's Zondags; 's ochtends in de kerk te Bovenvallei, en 's namiddags en 's avonds in de kerk in de Kerkstraat. Dan heeft hij nog weekdiensten en hij heeft het opzigt over de gemeente te Hermonstatie ook. Op Zondag ochtend, wanneer hij de dienst in de Bovenvallei waarneemt, dan predikt een van de studenten in de Opleidingschool voor hem. Ook gaat een ander student 's Zondags naar Hermonstatie om daar te prediken. De getalsterkte van deze gemeente is tusschen de zes en zevenhonderd leden. De Heere spare dezen leeraar nog lang voor de gemeente. Hij let ook zeer op het zedelijk gedrag van de leden.—*Correspondent.*

PORT ELIZABETH is niet slechts wat stedelijke uitgaven betreft op een geenszins verkieslijken weg, maar de schuld der Havencommissie neemt steeds toe, daar sedert 1883 een jaarlijksch tekort niet door wijziging van havengelden maar door het aangaan van leeningen gedekt is, waar thans een niet onaardige interest voor moet betaald worden. Een dubbel plan is door den voorzitter der Commissie, den heer H. Orpen, aan de hand gedaan, nl. òf verdubbeling der werfgelden, òf lossen en laden der schepen namens de Havencommissie, die dit dan voor kostprijs zou moeten doen maar zoo veel per ton er bij laten betalen dat de interest der schuld werd goedgemaakt. In beide gevallen is tusschenkomst der Wetgevende Magt noodig. Het eerste plan wordt door den heer Orpen onraadzaam geacht om het het strekken zal den handel naar elders te drijven. Voor het tweede moet de Commissie magtiging hebben om de regten der Bootmaatschappijen af te koopen die thans het werk doen; maar welke regten zijn dit?

DE "EDUCATIONAL TIMES" voor April bevat heel wat over de pensioenen die de Regering aan schoolmeesters wil geven, met de gewone klagt dat meesters er slechter aan toe zijn dan andere stervelingen. Voorts een stuk over elementair onderwijs in het cijferen door den Eerw. David Smith, en een ander, dat voortgezet zal worden, van Prof. Van der Tuuk over het onderwijs in nieuwe talen. De schrijver wil dat behoorlijke kennis van althans één nieuwe taal bij Universiteits Examens verpligtend zal gemaakt worden, dat het examen mondeling zoo wel als schriftelijk zal zijn—iets wat bij de tegenwoordige inrigting der examens niet best gaat,—dat men niet te vroeg met het onderwijs in nieuwe talen moet beginnen, en dat in de eerste maanden het onderwijs mondeling en niet uit boeken zijn zal. Uit Natal zijn eenige opmerkingen, ten deele over het onderwijs te Durban, dat aan dezelfde euvelen als dat te Port Elizabeth blijkt te lijden; en verder wordt een stuk van Ds. Leibbrandt, archivalische onderzoekingen inhoudende, voortgezet, en worden een paar korte recensies geleverd.

SCHURKERIJ.—Een boer uit Middelburg, J. H. Coetzee, gelogeerd in het Witte Huis, had onlangs een afspraak met iemand die hem kwarts zou laten zien; ging hem opzoeken in een hotel, en vond daar een individu die met hem en anderen aan de praat raakte, en onder anderen vertelde van een portret van een jonge dame in een houten doos, die geen mensch kon openen. Een andere vent vroeg de doos te zien, en zij werd voor den dag gebragt. Coetzee opende ze zonder bezwaar, maar de andere vent hield zijn hand tusschen hem en den eigenaar, en deze zeide toen £1,000 te wedden dat de ander de doos niet openen kon. Ik heb het geopend, zei Coetzee, en ik wed niet als ik zeker ben het te winnen, maar de ander hield zoolang aan dat hij eindelijk een weddingschap aanging voor £150, die hij van het Witte Huis ging halen en die hij later tot £300 verhoogde. Hij had de doos bij zich toen hij naar het Witte Huis ging, en opende ze herhaaldelijk, maar toen hij terugkwam kon hij ze niet openen, hebbende waarschijnlijk de eigenaar een andere in de plaats gegoocheld. Coetzee betaalde de weddingschap met £150 in banknoten en een *cheque* op de Bank, maar later werd hem geraden de zaak aan te geven, en de goochelaar, Charles Sims *alias* Charles Roberts, werd opgepakt met twee nagenoeg gelijke doozen en andere gereedschappen van het schurkenbedrijf in zijn bezit. De zaak is voor den Magistraat geweest, die zich noode er toe verstond om beschuldigde onder vrij hoogen borgtogt voorloopig in vrijheid te stellen.

DE AFDEELINGSRAAD hield Dingsdag zijn maandelijksche vergadering, waar het bleek dat de Raad aan de Union Bank zijn krediet met £533 te boven was gegaan. De hoofdwegen waren, volgens het rapport van den Inspector, in geen goeden toestand, en er was noodig er iets aan te doen. De vraag wat er aan te doen werd naar Financiën verwezen. Aan Maitland's weg was het zandgruis niet in orde en werd, voor zoo ver zij door het dorp liep, er te veel vuilnis op gegooid, iets waar men aan het Dorpsbestuur over schrijven zal. Een plan van den heer Wrensch om tenten voor de wegwerkers aan te schaffen werd naar Financiën verwezen, en een aanbeveling van dit Comité om den tender van den heer Watson (£22) voor het aanleggen van een riool te Claremont aan te nemen, vond bijval. Naar Financiën ging ook een kwestie over zandgruis, door den heer Duminy sr. te leveren. De heer Inglesby stelde voor een wegbelasting van ½d. per pond te heffen, betaalbaar tot 16 Mei, maar een amendement van den heer O'Reilly, om de belasting tot op 30 Julij betaalbaar te stellen, ging er door. Naar aanleiding van een brief van het Departement van Kroonlanden over den weg over Houtbaai besloot men dat alleen dit Departement passen voor dien weg zou mogen afleveren. Het Claremontsche Gemeentebestuur, dat inlichtingen over de kosten van het namaken van wegen wilde, werd verwezen naar vroeger verstrekte inlichtingen. Eindelijk kreeg men van het Wijnbergsche Gemeentebestuur een welkome cheque van £400 tot aanzuivering eener schuld van wijlen de Liesbeeksche gemeente.

HET BOERENCONGRES te Grahamsstad heeft zich zeer bereid getoond om met den Afrikaner Bond samen te werken, en een besluit in dien zin werd genomen op voorstel van den heer Hockly, M.L.A. Een ander voorstel van dien heer, om aan de Regering het uitreiken van gedrukte passen onder de Paswet aan te raden, vond insgelijks bijval. Op voorstel van der heer Warren, M.L.A., besloot men de bepaling in de Wet op het Vervoer van Vee die haar slechts in werking stelde als het vee tien mijlen of meer vervoerd werd, te veroordeelen, en op voorstel van den heer Tweedie verklaarde men zich voor een versterking der Grenspolitie. Ook een voorstel ten gunste van Deportatie van Veedieven en een tot hernieuwing van den Accijns werd aangenomen; maar laatstgemeld voorstel vond bestrijding van den kant van den hr. Laing, de parlementsleden Johnson en Warren, en een paar andere leden, op grond dat er thans geen denken was aan hernieuwing der belasting. Omtrent de uitvoerbelasting op Diamanten nam het Congres precies het zelfde besluit als het Bondsbestuur. Een besluit werd genomen dat Naturellen die met plan om te stelen omheinde perken binnendrongen, als inbrekers moesten behandeld worden. Over de vertegenwoordiging der Transkei had een debat plaats waarin de parlementsleden Johnson en Warren het oneens bleken te zijn over de vraag of de Naturellen al dan niet van het stemmen iets begrepen. De uitslag—twee leden voor de blanken en twee voor de Kaffers,—is reeds in een telegram meegedeeld. De discussie omtrent de Wet op de Brandziekte was in gematigden geest, en verscheiden leden verklaarden het verstandig te achten om er niet aan te peuteren; maar men nam een besluit ten gunste der algemeene toepassing omdat, zoo als de President zeide, dit toch niets anders inhield dan een gevoelen dat men regt had uit te drukken. Over de Registratiewet der Regering werd een voorstel ten gunste er van gedaan door den heer Johnson, die zeide niet als vijand der Naturellen op te treden, maar te willen dat zij, even als die van Lesseyton, zich tot persoonlijken eigendom aan den grond zouden verstaan. Het voorstel, sterk bestreden door den heer Laing en het parlementslid Warren, werd met 13 tegen 2 stemmen aangenomen. Eenstemmig was men voor onderstand, van wege de Afdeelingsraden, tot het uitroeijen van ongedierte, en ook een voorstel dat de Regering stappen tegen het bierdrinken der Kaffers zou nemen, vond grooten bijval. Een besluit om de Kaffers tot behoorlijke kleedij te dwingen, en een om wijzigingen in de Wet op het Boeteboschje te brengen, volgden, en werden weder gevolgd door een voorstel van den heer Timm ten gunste van het verleenen van persoonlijken grondeigendom aan de Naturellen, dat bestreden werd op grond dat niet alle Naturellen er rijp voor waren, maar ten slotte er door ging. Nog een aantal andere onderwerpen kwamen in behandeling, b.v. de Paswet, waarmen zeer voor bleek te zijn, en over een voorstel van den heer Adendorff ten gunste van een protectieve graanbelasting werd heel wat gesproken, tot men eindelijk een amendement aannam, strekkende om de Regering te verzoeken graan door boeren gewonnen goedkoop per trein te laten vervoeren. Voorts besloot men de Regering te verzoeken katoenbouw aan te moedigen, en als hutbelasting betaling in katoen in plaats van geld aan te nemen, en verklaarde men zich, doch niet eenstemmig en zonder strijd, voor zekere wijzigingen in de Landwet der Regering, door den heer Laing voorgesteld, waarbij de interest door de koopers van plaatsen aan de Regering te betalen van 4 op 5 percent verhoogd wordt, en zij tevens verpligt zullen zijn binnen drie jaren een vijfde van den koopprijs af te doen. De verslagen in de *Eastern Star* waar wij dit alles uit overnemen, eindigen met een berigt over een deputatie van het Grahamsstadsche Jubelcomité, waaraan ondersteuning voor de Tentoonstelling werd toegezegd.

HET Z. A. TIJDSCHRIFT voor April bevat een stuk over de laatste dagen van Generaal Janssens aan de Kaap, waarin onder anderen de bekende historie der Spaansche matten wordt medegedeeld, die door de beambten zouden gezakt zijn als men het hun niet belet had, en door een hunner werkelijk gezakt werden. Tegenover een landsvijand lijkt hun bedrijf waarlijk zoo erg niet. Coenradus Willems's lotgevallen worden voortgezet, en bij zoowel als de lezer wordt ditmaal onthaald op de treurleindende geschiedenis van meester Stroop's eerste liefde. Dr. Abrahamsz' stuk over zijn bezoek aan Brasilië, niet onaardige schetsen der Braziliaansche dames inhoudende, wordt voortgezet, en zoo worden de stukken over den Talmud, waarvan dat in het Aprilnommer insgelijks ten deele aan de vrouw is gewijd. Onder anderen wordt Rabbi Josua aangehaald als zeggende: "de Heer overleide uit welk deel des menschen Hij de vrouw vormen zou; niet uit het hoofd, opdat zij niet te trotsch zou zijn; niet uit de oogen, anders zou zij wenschen alles te zien; niet uit den mond, opdat zij niet te spraakzaam zou zijn; noch uit het oor, opdat zij niet zou wenschen alles te hooren; noch uit het hart, opdat zij niet jaloersch zou zijn; noch uit de hand, opdat zij niet zou wenschen alles uit te vinden; noch uit de voeten, opdat zij niet ronddwalen zou; slechts uit de meest verborgen plaats, die bedekt is zelfs als de mensch naakt is,—namelijk, de rib." Daarvan komt het dat de schoone sekse van al die gebreken vrij is. Professor Van der Tuuk maakt in een stuk dat eerst in het volgende nommer klaar komt, het Z. Afrikaansche publiek met Ten Kate's beroemd gedicht "De Schepping" bekend; en van Ten Kate is ook het voornaamste gedicht in dit nommer: "Toewijding aan Bilderdijk." Het andere is een sonnet van De Bull. "*De boerderij*" bevat, naar aanleiding van een advertentie in een Hollandsch blad over een plaats in den Vrijstaat welks eigenaar er Hollandsche boeren wil hebben, eenige verstandige opmerkingen over verhuizing naar Zuid Afrika, en weidt verder uit over het lot onzer wijnboeren. "Naar wijn," zegt de schrijver, "is hoegenaamd geen vraag. Komt de boer in de Kaapstad met een proefje bij den wijnkooper, dan wordt hem beleefdelijk verzocht het fleschje niet te ontkurken, men is 'vol,' wil niet koopen zelfs niet eens kijken, ruiken of proeven. Ongetroost moet de man huiswaarts keeren. De rid heeft hem—als hij niet met eigen rijtuig kwam—een aantal onmisbare *shillings* uit den zak gejaagd, bovenop. Brandewijn £6 à £7 per legger, en dan laat de wijnkooper door zijn makelaar of agent buiten opkoopen—hij zelf koopt *niet!!* Rosijnen *één penny* per lb. Intusschen gaan de renten voort, en wordt de arme man van alle kanten gemaand en met den sterken arm der Wet gedreigd. Is het dan wonder dat aan de klagten geen einde komt? Alles wacht op de Goudvelden en op den vrijen doorvoer naar de Z. A. Republiek. Wat zullen wij zeggen? Wij benemen niemand gaarne de hoop die hem leven doet; maar ons schijnt het toe dat men te veel van dien kant verwacht. Onze hoop ligt in de Buitenlandsche markt; en zoolang wij die niet vinden, verwachten wij geen standhoudende verbetering. De zaken mogen wat opflikkeren, maar zoolang productie en consumptie geen gelijken tred houden, zullen alle plannen, hoe welgemeend ook, ijdel blijken te zijn." Met deze toestanden worden die in Frankrijk, waar veel meer vraag naar wijn dan voorraad is, op een wijze gekontrasteerd die den wijnboer althans eenige hoop zal bijzetten zoo hij slechts nog wat langer het kan uitzingen. "Dat," zegt de schrijver in zijn uittreksels uit de landbouwbladen, "de daling van vastgoed niet alleen in de Kaapsche wijndistricten maar ook in andere landen zichtbaar is, vonden we in een der jongste landbouwbladen. Te Oudelande werd b.v. een plaats verkocht waar een eerste verband groot £750 op stond, voor omtrent £200; en te Marum werd een andere plaats die 10 jaar geleden £2,000 opgebragt had, voor £656 toegeslagen. Op laatstgenoemde was een eerste verband groot £1,500." Onder "wetenschappelijk" trekt vooral een eerste stuk van een vertoog over paardenrassen de aandacht dat uit het oudere *Z. A. Tijdschrift*, vóór een derde van een eeuw verschenen, is overgenomen.

REUTER'S TELEGRAMMEN.

ONDERZEESCHE TELEGRAAFDIENST.

DE KOLONIALE CONFERENTIE.

Ontvangen en gepubliceerd 5 April, 1 n.m.

LONDEN, 4 APRIL.—De Kol. Conferentie werd heden geopend. De Markies van Salisbury verwelkomde de afgevaardigden en zeide dat twee vormen van Unie mogelijk waren, een Tol- en een Militaire Unie. De eerste soort Unie achtte hij niet onmogelijk; de verdediging des Rijks was het gemeenschappelijk belang van Engeland en de Koloniën. Hij verlangde dat alle deelen des Rijks even veilig en voorspoedig zouden zijn, en hoopte dat de verbintenis met de Koloniën meer wezenlijk zou worden. De heer Upington zeide dat de Kaap met hart en ziel aan de Conferentie deelnemen en de zaken op de regte praktische manier behartigen zou.

DE GLADSTONIETEN.

Ontvangen en gepubliceerd 5 April 1·45 n.m.

LONDEN, 5 APRIL.—De Gladstonieten zijn bezig met een groote anti-dwang demonstratie te organiseren, die in Hyde Park op 11 dezer zal gehouden worden.

DE MISDADENWET.
DE REIS DER KONINGIN.

Ontvangen en gepubliceerd 6 April, 11·10 n.m.

LONDEN, 6 APRIL.—In het Huis der Gemeenten heeft Sir Bernhard Samuelson, het Liberale lid voor Banbury, de verwerping der Misdadenwet voorgesteld, op grond dat zij de wanorde zal doen toenemen en de Unie in gevaar brengen. De Koningin is naar Aix-les-Bains, waar H. M. drie weken blijven zal.

OVERLANDSCHE TELEGRAAFDIENST.

KAAPKOLONIE.

HET RAPPORT OVER DE "IMPERIAL."

KIMBERLEY, 5 APRIL.—Het slot van het rapport van den heer Gardner Williams over het eigendom der "Imperial" Goudmaatschappij is als volgt: 1e. Het rif is niet goed bepaald, maar bestaat uit een kleine ader (leader) van 6 à 10 duim breed in een formatie van kwartslei. De ader houdt aan de westzijde van de schacht niet verder, hetzij in diepte of in lengte, goud in betaalbare hoeveelheid. 2e. Daar de erts in het rif niet betaalt beneden de hoogte van den tunnel, schijnt het graven der schacht nutteloos. 3e. Er is eenige erts van goede hoedanigheid nabij de schacht, en zij kan met profijt worden uitgehaald. Hoeveel van die erts er is laat zich niet uitmaken, maar naar de breedte van het rif te oordeelen kan de hoeveelheid niet zeer groot zijn. Die erts kan of door de Maatschappij uitgehaald, of met dit doel aan een betrouwbaar persoon gegeven worden, tegen aandeelen of andere betaling. 4e. Daar dezelfde formatie doorgaat over de geheele lengte van den grond der Maatschappij, is het niet waarschijnlijk dat men riffen vinden zal met betalende hoeveelheden goud, maar kleine aderen zoo als de reeds geopende kan men vinden, en dezen zullen den delver een bestaan leveren, schoon zij niet genoeg zijn voor een Maatschappij. Ik heb de vraag of er water, brand- en timmerhout te bekomen is niet nagegaan, omdat een antwoord er op slechts dan voor de Maatschappij waarde zou hebben als er riffen op haar eigendom waren die betalen. Ook heb ik niet gedacht aan de oprigting van een molen, want deze is onnoodig. Het spijt mij dat ik geen gunstiger rapport kan leveren over den toestand of de toekomst van het eigendom, maar mijn gevoelen is gegrond op een zorgvuldig onderzoek naar de mijn.

RONDGAAND HOF TE GEORGE.

GEORGE, 6 APRIL.—Het Rondgaand Hof heeft sedert Maandag morgen gezeten. Cairncross en Swemmer, van Uniondale, beschuldigd van diefstal, werden ontslagen. Jan, een Kaffer, beschuldigd van moord op Gonino, pleitte schuldig aan strafbaren manslag en werd tot twee jaren veroordeeld. Een andere Kaffer van denzelfden naam werd wegens aanranding met voornemen gevonnist tot 9 maanden. Sam en Bob, beschuldigd van winkelbraak, werden ontslagen. Tom Michael en Koos Andries stonden beschuldigd van moord op Carruthers te Millwood. Tom kreeg 10 jaar en Koos werd ontslagen. Cornelius Terblans, beschuldigd van moord op Jacobus Jantjes, van Uniondale, werd ter dood veroordeeld. Het Hof verdaagde tot heden, zijnde er nog een krimineele en vijf civiele zaken op de rol.

GEORGE, 6 APRIL.—De sitting van het Rondgaand Hof werd heden morgen voortgezet. Shaw, beschuldigd van verkrachting, werd vrijgesproken. In de zaken voor echtscheiding van Hardy *vs.* Hardy en Hammick *vs.* Hammick werd een rule *nisi* verleend. De zaak van Greenwald is nu voor. Het Hof staat verdaagd tot morgen.

EEN DIVIDEND VAN 5 PERCENT.

KIMBERLEY, 6 APRIL.—De De Beer's Maatschappij heeft een dividend van 5 percent. voor het kwartaal verklaard.

De Mijnbesturen van Dutoitspan en Bultfontein hebben elk £300 bestemd voor het fonds ter viering van het Jubelæum.

Er zijn drie inboorlingen ernstig gewond en een gedood door een outploffing van dynamiet in de Bultfontein mijn.

DIAMANTEN.

KIMBERLEY, 6 APRIL.—De in- en uitvoer rapporten voor de maand Maart zijn als volgt:—Invoer uit den Vrijstaat, 14,508¼ ct., waarde £22,515; Kaapkolonie, 214 ct., waarde £28; Rivierdelfplekken, 4,121 ct., waarde £9,159. Totaal 18,843¼ ct., waarde £31,697. De uitvoer bedroeg 354,804¼ ct., opgegeven waarde £387,473 10s. 10d.

PIETERMARITZBURG, 6 APRIL.—Een vergadering van de Aandeelhouders in de Kimberley Imperial Maatschappij, vertegenwoordigde duizend aandeelen, werd hier heden gehouden. Resoluties werden gepasseerd verklarende men zich tegen het verlaten van het eigendom, en er op aandringende dat regtsgeleerd advies zou worden ingewonnen, of zij die men het beheer van zaken had toevertrouwd zich niet aan een actie hebben blootgesteld, civiel of anderszins. Een besluit werd ook genomen ten effekte dat een rapport verkregen worde van den heer Rowse op het eigendom, voor de kosten waarvan de aandeelhouders zichzelven *pro rata* aansprakelijk maken. Men zal samenwerking verzoeken van andere aandeelhouders in Natal.

ONGELUK TE STELLENBOSCH.

(Van een Correspondent.)

STELLENBOSCH, 6 APRIL.—Een vreeselijk ongeluk is hier juist nu voorgevallen. Een stuk van een steenen goot, die boven aan een gebouw moest komen op rekening van den Rijnschen predikant Weber opgerigt, viel toen het opgeheschen werd eensklaps dwars door de steigering, en sleepte zeven werklieden in zijn val mede, waarvan drie gedood, één doodelijk, twee ernstig en één ligt gekwetst werden.

ROUGH ON PILES.—Waarom aan aambeijen lijden? Dadelijke verligting en volkomen genezing gewaarborgd. Vraagt naar "Rough on Piles." Zekere genezing voor jeukende, bloedende of eenig soort aambeijen.

HOOG GEREGTSHOF.

(Kamerzitting, voor Regter Smith.)

DINGSDAG, 5 APRIL.

BOEDEL VAN C. A. HAUPT.

In dezen insolventen boedel werd, op voorstel van adv. Solomon, een verhoor van insolvent en anderen te Malmesbury voor een Commissaris verordend.

DO. VAN W. J. STEENKAMP.

Een verzoek der ex-cutrice om het vaste goed in den boedel hooger te bezwaren, werd door adv. Solomon voorgedragen en naar den Meester verwezen.

ABRAHAMS *tegen* ISAACS EN CO.

Op voorstel van adv. Solomon werd een Commissie aangesteld om eischer in Engeland in het verhoor te nemen.

BOEDEL VAN J. L. MARAIS.

De weduwe Marais was met haar kinderen erfgenaam van haar man, maar aan het testament waarbij zij dit was hadden de echtgenooten een codicil toegevoegd, ten effekte dat het vastgoed gelijkelijk onder de kinderen verdeeld zou worden, maar hertrouwde de overlevende echtgenoot, dan moest aan de kinderen dadelijk overdragt van het vastgoed gegeven, mits dien verstande dat aan hun vader of moeder de helft der inkomsten zou worden uitbetaald. Adv. Juta zeide dat de meerderjarige erven het eens waren over de manier hoe in de zaak te handelen, maar daar er ook minderjarige waren moest men voor het Hof komen, en buitendien waren er zekere bezwaren met een verband op een plaats dat niet best kon worden afbetaald. Naar den Meester verwezen.

DO. VAN AMALIA DAVIDS.

Adv. Giddy wilde de aanstelling van een der ex cuteurs doen schrappen, op grond dat hij minderjarig was, maar de Regter zag geen reden waarom een minderjarige geen executeur kon zijn. Hij zou natuurlijk door zijn voogd in de zaak moeten handelen, en had hij er geen dan moest de Meester hem tot voogd strekken.

PETITIE VAN H. VAN NIEKERK.

De oude Van Niekerk had £500 willen opnemen op vastgoed van zijn minderjarigen zoon, en de Meester, naar wien de zaak verwezen was, rapporteerde dat de leening £300 zou moeten bedragen. Op voorstel van adv. Juta werd dit rapport aangenomen.

Daarmede had het Hof zijn werk volbragt.

HET JUBILÆUM.

Het Comité voor het Jubilæum van Hare Majesteit de Koningin vergaderde gisteren voor de eerste maal in de Raadkamer van het Stadhuis. Er waren ongeveer dertig heeren tegenwoordig. De Burgemeester werd eerst tot voorzitter der vergadering en later tot president van het Comité gekozen. Als gezamenlijke secretarissen werden aangesteld de heeren J. Roos (stadsklerk) en Alf. Ellis (secretaris der Kamer van Koophandel, en als Thesaurier, de heer P. J. Stigant. Vervolgens werd er een inteekeninglijst rondgediend. De heer Faller zeide dat Sir Thomas Scanlen niet aanwezig kon zijn, maar zijn sympathie met de beweging betuigd had en gaarne lid van het Comité wilde zijn. De WelEerw. heer Gohl moest, wegens ongesteldheid, als lid van het Comité bedanken. De heer Stigant schetste verder een plan voor de feestelijkheden die hij dacht dat er op den dag der viering van het Jubilæum moesten plaats vinden, maar daar zou men later over moeten beslissen. Heden zou men weinig meer kunnen doen dan eenige subcomités aan te stellen. De heer Brown dacht dat men zich met de buitendistricten in gemeenschap moest stellen om een fonds bij elkander te brengen en buiten de plaatselijke feestvieringen, ook iets groots en permanents als een gedenkteeken tot stand te brengen. Werd voorgesteld door den heer Faller de Regering te verzoeken om 21sten Junij tot een publieken vakantiedag te verklaren. De heer Dormer stelde voor dat de feestviering op den 24sten Mei, Harer Majesteits verjaardag zou plaats vinden, met het oog op de vele vakantiedagen die men binnen kort zou hebben. Het voorstel Faller werd unaniem aangenomen. De heer Stigant zeide dat het Comité volle magt had wat betreft eene feestviering en zelfs het daarstellen van een gedenkteeken. Hij vond het stellen van beurzen voor arme studenten een goed plan. De heer Wiener stelde voor het aanstellen van een comité van financiën, om te zien hoe veel geld men kon krijgen. De heer Dormer wees er op dat het bedrag van veler subscriptie zou afhangen van de wijze waarop men voornemens was den dag te vieren. Hij stelde dus voor dat de viering zou beperkt worden tot publieke feestelijkheden. De heer Searle dacht men moest ook iets permanents hebben, zijns inziens liefst een standbeeld. Hij stelde voor dat men daartoe subscripties zou zoeken te winnen. Hij dacht men zou als dan een paar duizend pond inkrijgen. De heer Stigant dacht dat de £500 door de belastingbetalers bestemd genoeg zou zijn voor de publieke feestelijkheden en dat wat er verder ingeschreven werd besteed moest worden aan een permanent gedenkteeken. Dit vond bestrijding bij den heer Mocke. Dr. Kotzé vond dat men zich vooreerst bij de feestelijkheden op den vastgestelden dag moest bepalen. Het amendement van den heer Searle werd uiteindelijk aangenomen. Vervolgens werden er twee subcomités aangesteld, een voor financieele en een voor algemeene doeleinden. De heer Mocke zeide, men moest de Maleische bevolking bij de feestviering ook in aanmerking nemen. De officieren der verschillende vrijwilliger korpsen, de Maleische priesters en de mayors van Zeepunt en Papendorp werden aan het comité toegevoegd. Het bleek dat de naam van Sir Henry de Villiers per abuis was weggelaten. De mayor gaf kennis van een voorstel, op de volgende vergadering, dat het comité aanbevele den Gouverneur te bewegen om vrijstelling van straf te schenken aan gevangenen thans hun vonnis uitdienende wegens hoogverraad en andere misdrijven. Het algemeene subcomité werd belast met het opstellen van een programma der feestelijkheden, te worden voorgelegd aan de eerstvolgende bijeenkomst van het comité, waarna men uiteenging tot over een week.

CORRESPONDENTIE.

STELLENBOSCH.

Aan den Redakteur.

Mijnheer,—Daar ik gaarne zou willen zien dat men in de toekomst niets tegen Stellenbosch zal kunnen inbrengen, wensch ik 't geëerd publiek aldaar op 't een en ander opmerkzaam te maken.

't Is bekend dat Stellenbosch wel soms het Athene van Zuid Afrika genoemd wordt. Is het dus niet zeer wenschelijk en hoogst noodzakelijk dat alles te dier plaatse schoon en netjes zou zijn?

Schoonheid helpt de gezondheid voort—en het is jammer te moeten zeggen dat daar sommige gedeelten dezer plaats gewoonlijk in zulk een liederlijken toestand verkeeren en ruiken van zich doen uitgaan die onaangenaam en ongezond zijn, men niet kan verwachten gezond te blijven.

Stellenbosch is—geen onbevooroordeelde zal dit betwisten—door zijne eigenaardige ligging, een plaats waar bijzonder op reinheid moet gelet worden; en doet de Municipaliteit haar pligt? Een ieder antwoorde voor zichzelf.

Hierbij komen nog de geurige (?) plaatsen zoo als de "Jubilee," Sweet Home" en andere die geen namen hebben, *midden in* ons dorpje. Behoort het in een dorp zoo beroemd als Stellenbosch toe te gaan als het daar toegaat? Wanneer men voorbij Jubilee's kasernen enz. en zelfs handelplaatsen, als ook voorbij poelen met staande water gaan, snelt de hand onwillekeurig naar den zak om van daar den doek te rukken en vóór den neus te proppen om zoodoende den onaangenamen en verpestenden reuk te vermijden.

Zoolang Stellenbosch in zulk een toestand verkeert kan men onmogelijk een ouder raden zijn kind naar die plaats te zenden om daar opgevoed te worden. Voor onderwijs wordt *goed*—ja, men kan bijna niet beter verlangen—gezorgd door het publiek, maar hoe jammer dat men niet kan zeggen dat ook, zoover mogelijk, gezorgd wordt voor de bewaring van de gezondheid der studeerende jongelingen.

"Wat nu gemaakt?" zal men zeggen. Daarop antwoord ik: de Municipaliteit moet beter voor het dorp zorgen. Verder kunnen de eigenaars van bovengenoemde plaatsen hunne eigendommen grootelijks verbeteren of zelfs veranderen en aan blanken verhuren.

Dit stukje is geschreven niet om zoomaar lawaai te maken, maar om te zien of Stellenbosch niet misschien dit jaar zulk eene verandering zal ondergaan, dat men over 50 jaren een jubelfeest zal kunnen houden ter eere van de Reformatie geschied in 1887.

X.

ZIE BIJVOEGSEL.

Onder Beschermheerschap van Zijn Hoog Edele den Staats-President S. J P. KRUGER en Generaal N. J SMIT.

WAAROM ingevoerde Zadels te koopen die geen voldoening geven en geenzins voor de Kaapsche Paarden geschikt zijn, terwijl men RUTTER's beroemde Koloniaal gemaakte INNES ZADELS kan bekomen. Deze Zadel is door de geheele Kolonie bekend, heeft gemakkelijke zitting, volle groote destempeld en gewaarborgd volkomen t gassen.

Probeert de Veren Zitting met Gomelas ek, zeer Ger eflijk.

A. T. RUTTER,

24 DARLINGSTRAAT, KAAPSTAD.

De Paarlsche Bank.

PAARL.

OPGERIGT, SEPTEMBER 1852

Nominaal Kapitaal...	£41,430
Opbetaald Kapitaal...	13,810
Reservefonds	11,810

DIRECTEUREN:

Wel-Edele Heer J. H. BERNHARDI, Voorzitter
„ „ A. J. MARAIS, J.Zoon.
„ „ P. J. MALHERBE, Geo.Zoon.
„ „ GIDEON J. MALHERBE.
„ „ F. J. HUGO, Sr.
„ „ M. D. MALHERBE, Sr.
„ „ P. C. LE ROUX.
„ „ SEB. V. VAN NIEKERK
„ „ P. B. DE VILLE.

De Bank geeft Renten op Vaste Deposita het tarief te worden vernomen ten haren kantore. De Directeuren vergaderen Maandags en Donderdags, 's morgens ten 10 ure, om over applicaties voor Disconto te beslissen.

Agent Kaapstad: *Union Bank.*

J. J. F. LE ROUX, Kassier.

Westelijke Provincie Bank

PAARL.

Nominaal Kapitaal, ...	£50,00
Opbetaald Kapitaal	30,00
Reservefonds.	26,00

DIRECTEUREN:

De WelEd. Heer J. J. PROCTOR, LWV., Voors
— T. ROOS, Jr.
— D. G. HORAK.
— J. R. DE VILLIERS.
— P. J. DE VILLIERS, P.J.zoon.
— B. P. DU PLESSIS, Sen.
— D. J. A. VAN DER SPUY, M.zn.
— TOBS. J. LOUW, A.zn.
— JACS. P. THERON.

Malmesbury Tak.

B. WETHMAR, Bestuurder.

Montagu Tak.

T. EUVRARD, Jr., Bestuurder.

Agentschap te Kaapstad.

DE KAAP DE GOEDE HOOP BANK (BEPERKT

De Bank geeft renten op Vaste Depositas verdisconteert dagelijks goedgekeurde wissels en onderneemt alle gewone Bankbezigheid, beide aan het Hoofdkantoor en de Takken.

De Directeuren komen bijeen op Dingsdags en Vrijdags te 10 v.m. om over disconto te beslissen.

J. S. DE VILLIERS, A. M.zn,
Algemeene Bestierder

J. J. D. BUIJSKES,

ADMINISTRATEUR van Boedels en Voogdijfondsen, Rekenmeester, Auditeur, Commissie- en Algemeen Agent voor hem toegezonden Koopwaren, en in het onderhandelen voor het verkrijgen van Leeningen van anderen, ens.

KANTOOR:

No. 7, ST. GEORGE'S CHAMBERS

ST. GEORGESTRAAT

Tegenover de Engelsche Kathedraal en de Zuid Afrikaansche Bank, Kaapstad

KOLONIALE

Weeskamer en Trustmaatschappij.

OPGERIGT DEN 31sten MAART 1856.

Kapitaal £20,000

VOOR het Administreren van Eigendommen en Boedels waartoe dezelve wettig zal worden aangesteld als Executeuren, Administrateuren Voogden, Curatoren, Trustees en Agenten.

DIRECTEUREN

Wel-Ed. hr. E. LANDSBERG, Voorzitter.
„ „ L. H. GOLDSCHMIDT, M.L.A.
„ „ C. A. FAIRBRIDGE.
„ „ PAUL DE VILLIERS.
„ „ C. T. VOS.
„ „ C. M. BERNARD.
„ „ J. C. HOFMEYR.

AUDITEUREN:

De Wel-Ed. Heer D. P. KRYNAUW.
„ „ T. A. J. LOUW, M.L.A.

Personen die hen wenschen aan te stellen gelieven hen te benoemen en aan te stellen als *"Het Collegie van Directeuren van de Koloniale Weeskamer en Trust Maatschappij.*

☞ De Insolventie-Tak zal bestierd worden door den Secretaris, voor wiens daden de Maatschappij verantwoordelijk zal zijn.

De Directeuren komen elken Donderdag bijeen ten 10 Ure, tot het verrigten van bezigheden.

Kantoor.—Kamer Gebouwen, 3, Kerkplein.

G. W. STEYTLER, Secretaris.

MINERALE KUNSTTANDEN zonder pijn ingezet. (Specialist voor volle stellen.) Tanden uitgetrokken met electriciteit, gas, ether, ens Tanden gevijld en gevuld, ens. B. T. HUTCHINSON (Doc. Tandheelm. V. S. A., Lic. Tandheelm. R. C. S. Ierland). Tandheelkundige, 2 Nieuwestraat, nabij het Algemeene Postkantoor, N.B.—Te Stellenbosch (Mej. WIUM) 15de van iederen maand.

MALMESBURY

Ex cuteurskamer en Voogdijmaatschappi

OPGERIGT IN OCTOBER 1864.

INGELIJFD BIJ ACTE VAN PARLEMENT No. 34, 1884.

DIRECTEUREN:

De WelEd. Heer H. G. GREEFF, Voorzitter
„ „ T. A. J. LOUW, L.W.V.
„ „ G. W. D. RUST
„ „ F. C. LOCHNER
„ „ Js. HODGES
„ „ A. G. WATERMEYER
„ „ P. RYAN.

AUDITEUREN:

De Wel-Edele Heeren

H. COSNETT. | H. R. B. GREEFF

B. WETHMAR,
Secretaris.

A Ride to Khiva,

BY

CAPTAIN FRED BURNABY,

Royal Horse Guards.

Page 13 says:—"Two pairs of boots lined with fur were also taken, and for physic—with which it is as well to be supplied when travelling in out-of-the-way places—some quinine and Cockle's Pills, the latter a most invaluable medicine and one which I have used on the natives of Central Africa with the greatest possible success. In fact, the marvellous effect produced upon the mind and body of an Arab Sheik, who was impervious to all native medicines, when I administered to him five

COCKLE'S PILLS,

will never fade from my memory, and a friend of mine, who passed through the same district many months afterwards, informed me that my fame as a 'medicine man' had not died out, but that the marvellous cure was even then a theme of conversation in the bazaar."

COCKLE'S PILLS. FREE FROM MERCURY.

COCKLE'S PILLS. FOR LIVER.

COCKLE'S PILLS. FOR BILE.

COCKLE'S PILLS. FOR INDIGESTION.

COCKLE'S PILLS. FOR HEARTBURN.

COCKLE'S PILLS. FOR SICK HEADACHE.

COCKLE'S PILLS. FOR ACIDITY.

COCKLE'S PILLS. IN USE EVERYWHERE.

COCKLE'S PILLS. IN USE EIGHTY-FIVE YEARS.

In boxes at 1s. 1½d., 2s. 9d., 4s. 6d., 11s. and 22s.

Of all Medicine Vendors throughout the world.

Mme S. A. ALLEN'S

WERELDBEROEMDE

HAAR HERSTELLER

bestemd om aan grijs haar de kleur, glans en schoonheid der jeugd weder te geven. Het vernieuwt deszelfs leven, kracht en groei. Schilfers verdwijnen spoedig. Zijn parfum is rijk en keurig.

"ÉÉNE FLESCH VERMOCHT DIT TE DOEN." Dit is de uitdrukking door velen gebezigd, die hun haar tot zijne natuurlijke kleur hersteld en hunne kale plekken met haar begroeid zagen. Het is geene verfstof, en kan geen nadeel doen. Als gij uw haar wilt terug brengen tot hetgeen het in uwe jeugd was en het gedurende uw geheele leven aldus wilt behouden, verschaf u dan terstond eene flesch van Madame **S. A. ALLEN'S** Wereldberoemde Haar Hersteller.

Verkrijgbaar bij Coiffeurs en Parfumeurs. Hoofd Depot: 92 Bd. Sébastopol, Parijs; Londen en New York.

ALGEMEENE

Boedel en Weeskamer.

Akte van Overeenkomst, gedateerd 9 Maart 1856; ingelijfd bij Acte van Parlement, No 31 van 1861.

KAPITAAL	**£20,000**
RESERVEFONDS	**£9,200**

oor het Administreren van Eigendommen en Boedels, als Executeuren, Administrateuren Voogden, Curatoren en Agenten.

DIRECTEUREN:

De Wel-Edele Heer R. M. ROSS,
Voorzitter.
De Wel-Edele Heeren

P. J KOTZE,	J. R. REID,
J. F. WICHT,	F. F. RUTHERFOORD
J. P. ROUX, M.D.,	F. J. B. LANGERMAN

AUDITEUREN:

De Wel-Edele Heeren

J. P. F. JURITZ. | M. A. BERGH.

Degenen die hen willen aanstellen gelieven hen te benoemen en aan te stellen als "De Raad van Direkteuren van de Algemeene Boedel en Weeskamer."

De Insolventie-tak zal bestierd worden door den Secretaris, voor wiens daden de Maatschappij verantwoordelijk zijn zal.

W. A. CURREY, Secretaris.

Gebouwen der Kamer,
76 Adderleystraat, Kaapstad.

DE PAARLSCHE

Brandassurantie en Trustmaatschappi
Westelijke Prov. Bank Gebouwen.

Opgerigt den 1sten October, 1873.

KAPITAAL £40,000.

DIRECTEUREN:

De Wel-Edele heer L. J. ALBERTIJN, Voorzitter
De Wel-Edele heeren

J. F. MARAIS,	E. G. RETIEF,
S. J. VAN DER SPUIJ,	J. D. BOSMAN,
J. S. JOUBERT, D. zn.,	J. R. DE VILLIERS,
P. J. WESSELS,	D. MARAIS, A. P. zn

BRAND DEPARTEMENT

AANZOEKEN voor de Verzekering van Los- en Vastgoed tegen verlies of schade door Brand zullen dagelijks ontvangen en Polissen uitgereikt worden op zeer voordeelige termen.

TRUST DEPARTEMENT.

Voor de Administratie en Beredderin g van Boedels en ander eigendom, als Executeuren Curatoren, Redderaars, Voogden of Agenten op de liberaalste voorwaarden.

Beleeningen toegestaan op Eerste Verband van Vastgoed.

Directeuren komen elken Woensdag bijeen voor bezigheden.

J. I. DE VILLIERS, A.P, zn., Se

MALMESBURY

EXECUTEURSKAMER EN VOOGDIJMAATSCHAPPIJ.

OPGERIGT IN 1864.

Tegenwoordige Acte ingelijfd door Acte des Parlements, No. 34, 1884.

Voor het Administreeren van Eigendommen en Boedels, als Executeuren, Administrateuren, Voogden, Curatoren en Agenten.

DIRECTEUREN:

De Wel-Ed. Heer H. G. GREEFF, Voorzitter

T. A. J. LOUW, L.W.V.	JAS. HODGES
G. W. D. RUST	A. G WATERMEIJER
TOB. C. LOCHNER	P. RYAN.

AUDITEUREN:

De Wel-Edele Heeren

J. H. COSNETT, | H. R. B GREEFF.

Directeuren vergaderen 's Dingsdags voormiddags ten 10 ure.

B. WETHMA Secretaris.

AAMBEIJEN POEDER.

HET succes dat tot hiertoe gepaard ging met het gebruik van bovengenoemde Medicijn, heeft den Eigenaar, den Heer C. H. BÖSENBERG, er toe gebragt dezelve meer prominent voor de aandacht van het Publiek te brengen: het werd in vele gevallen bewezen een zeer krachtig middel te zijn tegen deze zoo algemeen heerschende ziekte, die aangeduid wordt door hoofdpijn, kortzigtigheid, drukking op de oogen, angst, duizeligheid, gebrek aan geestkracht, onregelmatigheid in het bloed, pijn in de lenden en verstopping.

De bijzondere eigenschappen van dit Poeder om het bloed te verdunnen en een vrijen bloedsomloop te bevorderen, om de werking der ingewanden te prikkelen en te regelen, en ze te zuiveren van slijmerige en scherpe stoffen, nemen de onaangename uitwerkselen weg en genezen de ziekte. Het zal ook zeer heilzaam bevonden worden wanneer het gebruikt wordt als bovengemelde voorteekenen, de voorloopers van RHUMATISCHE JICHT zich voordoen, en ook bij drukking op de borst, droogheid, jeuken en chronische aandoeningen van de huid, en bij waterzucht, meer bijzonder wanneer deze uit onderdrukte uitwaseming voortkomt.

Als een huismiddel bij verstopping kan het veilig worden aanbevolen, alsmede voor de behandeling van uitslag bij kinderen.

Volle bijzonderheden vergezellen elken Bottel. Prijs 2s.; per Post 2s. 6d

BEREID DOOR DEN EENIGEN EIGENAAR

C. H. BOSENBERG, Chemist en Droogist, hoek van Bree- en Korte marktstraten, Kaapstad

N.B.—Dit geneesmiddel is bereid in den vorm van een Poeder, zoodat het voor altijd kan gehouden worden, zonder deszelfs eigenschappen te verliezen; een voordeel dat andere mengsels niet bezitten.

JAMES ROBERTSON,

BIEDT TE KOOP AAN TEGEN LAGE PRIJZEN

LOODEN PIJPEN, ½ tot 2 duim
GESLAGEN IJZEREN PIJPEN, ½ tot 2 duim
GEGOTEN PIJPEN, tot 6 duim, AARDEN PIJPEN tot 12 duim
DAM SLUIZEN, "Centrifugale" Pompen
KRUIWAGENS, WIJNGAARD SCHOFFELS
SIKKELS, ZEISEN.

ALSOOK,

BRANDRAM'S BLOEM VAN ZWAVEL,

IN 'T GROOT EN KLEIN.

IJzer- en Hardewaren Pakhuizen,

PLEINSTRAAT, KAAPSTAD.

GRAVEN! VORKEN! GRAVEN!

DE WAAL EN DE KOCK,

24 BURGSTRAAT, KAAPSTAD

LANDEN NU

GRAVEN.

PARKES, Kaapsche, Diamond, Shamrock, Socket & Strapped LYNDONS Patent—LUCAS' Kaapsche, Socket, enz. enz.

SPITVORKEN.

4, 5 en 6 Tanden, Superieure qualiteit.

LEDEKANTEN.

Katels, Fransche, Halfkap, Vollekap, Tent.

Timmermans, Wagenmakers en Smidsgereedschappen

De allerbeste qualiteit tegen verminderde Prijzen.

ASSEN EN VEEREN.

Kar, Wagen, Schotsche Kar, Cab-, enz.

EN EEN GROOTEN VOORRAAD

ALGEMEENE IJZERWAREN.

GEORGE FINDLAY & CO.,

BIEDEN NU AAN

Tegen grootelijk verminderde Prijzen,

WAGEN- en KARASSEN, VEEREN, STAAF-IJZER	BESLAG voor TUIGEN
BLADKOPER, GEEL DO.	McDOUGALL'S SCHAPENDIP
KOPEREN HOOFDEN en Bodems voor Ketels	ROTSZOUT, voor Vee
GEEL KOPER SOLDEERSEL, Koperen Klinknagels	HEININGDRAAD met Punten en Standaards
BLAD, Blik, Staafblik, Sooldeersel	HEININGDRAAD, Staal en Galvanisch
VERF, OLIE, VERNIS	WIJNPOMPEN, Gomelastieke Pijpen
	STALEN SPITVORKEN, GRAVEN, SCHOPPEN.

IJzerpakhuis, 15 Gravestraat, Kaapstad.

MEUBELEN MEUBELEN MEUBELEN

DE GROOTSTE VOORRAAD IN ZUID AFRIKA,

SUPERIEUR KOLONIAAL GEMAAKTEN

De beste waarde voor het geld in de Kolonie.

D. ISAACS & Co.

VOORKAMER SETS—Elegantie en Sterkte Vereenigd

D. ISAACS & Co.

EETKAMER SETS—Massief en Substantieel.

D. ISAACS & Co.

SLAAPKAMER SETS—Van verschillende Houtsoorten en Patronen.

D. ISAACS & Co.

LEDEKANTEN—Onvergelijkelijk in qualiteit en Prijs.

D. ISAACS & Co.

TAPIJTEN—Axminster, Brusselsche, Tapijtwerk, Kidderminster enz., de laatste Modes en Kleuren.

D. ISAACS & Co

OVERTREKSELS VOOR MEUBELEN—Zijden, met figuren, Tapijtwerk, Cretonnes, Repps, Pluis, enz de Nieuwste Patronen.

D. ISAACS & Co.

Het Goedkoopste Handelshuis voor Meubilair, IJzerwerk Porcelein Goed, Aardewerk, Glaswerk, Messenwaren, Pleetwaren en alle andere Huishoudelijke Benoodigdheden.

D. ISAACS & Co.

Alle Artikelen zijn in duidelijke Cijfers gemerkt tegen Netto Prijzen, voor Contant.

VERTOONKAMERS:

86, 88, 90 en 92 Langemarktstraat, Kaapstad.

Geillustreerde Catalogus en Prijslijst worden op aanvraag postvrij toegezonden.

WESTELIJKE PROVINCIE SPOORWEG

TIJDTAFELS VAN AF 7 FEB. 1887.

KAAPSTAD—KIMBERLEY EN P. ELIZAB.

STATIES.					
Vertrek van	v.m.	n.m.		n.m.	n.m.
KAAPSTAD v	7.50	3.50		1.15	5.30
Woodstock ..	7.54	3.54	..	..	..
Zoutrivier Junctie ..	8.0	4.0	..	1.23	5.45
Maitland	8.5	4.5	..	..	..
Ak. Durbanweg Junc.	8.35	4.35	..	..	..
Vert. do.	8.39	4.39	..	..	..
Kraaifontein	*	*	..	..	..
Muldersvlei Junctie	10.2	6.6	..	..	..
Klapmuts	10.25	6.24	..	..	..
Paarl ..	10.55	6.52	..	2.50	7.45
Lady Grey Brug	11.10	7.9	..	2.59	7.56
Ank. WELLINGTON v	11.35	7.30	..	3.15	8.16
Vert. do.	11.50		..	3.22	8.35
	n.m.				
Hermon	12.50	..	..	..	9.25
Piketberg Weg	1.25	..	..	4.29	10.2
Tulbagh Weg	1.55	..	..	4.45	10.25
Artois Molen s	2.10	..	..	..	..
Ceres Weg ..	2.40	..	..	5.16	11.5
Breederivier	3.8	..	..	..	11.32
Goudini Weg	3.30	..	..	..	11.58
					v.m.
Aank. WORCESTER v	4.5	..	..	6.17	12.25
Vert. do.	..	..	..	6.35	12.50
Hexrivier	..	..	..	..	1.40
Hexrivier Oost	..	..		7.37	2.10
Triangle ..	..	..	..	8.53	3.40
Ank. TOUWSRIVIER v	..	..	..	9.30	4.30
Vert. do.	..	..	..	9.35	4.55
Constable	..	..	..	..	5.55
Matjesfontein v	..	..	..	11.13	6.55
				Zat. v.m.	
Buffelsrivier	..	..	..	12.5	8.3
Grootfontein v	..	..	..	1.21	9.33
Bloedrivier s	..	..	..	..	..
Prins Albert Weg ..	..	..	..	2.38	11.8
					n.m.
Fraserburg Weg v ..	..	..	..	3.48	12.30
Letjesbosch s	..	..	..	..	..
Ak. BEAUFT. WEST v	..	..	..	6.0	3.10
Vert. do.	..	..	..	6.5	3.40
Rhenosterkop s	..	..	..	7.0	4.50
Nels Poort ..	..	..	..	7.40	5.50
Drie Zusters s	..	..	..	8.27	6.55
Biesjespoort ..	..	..	..	9.17	8.5
Victoria West Weg	..	..	..	10.2	9.15
Braak Poort	..	..	..	10.37	10.0
Richmond Weg	..	..	..	11.25	11.5
				n.m.	v.m.
Deelfontein s	..	..	..	12.20	12.10
Mijnfontein ..	..	..	..	12.45	12.42
Ak. DE AAR JUNC. v	..	..	..	1.35	1.42
Vert. do.	..	..	..	2.5	2.25
Houtkraal ..	..	..	..	3.8	3.42
Potfontein ..	..	..	..	3.45	4.30
Pauwpan s ..	..	..	..	4.16	5.15
Kraakuil s ...	..	..	..	4.45	6.0
Ak. ORANJERIVIER v	..	..	..	5.20	6.45
Voor P. Eliz. zie onder					
Vert. do.	..	..	..	5.45	7.15
Witteputs s ..	..	..		6.13	8.2
Belmont	..	..	..	6.39	8.37
Graspan s ..	..	..	..	7.1	9.12
Honignestkloof s	..	..	n.m.	7.27	9.47
Modderrivier	..	..	5.0	8.4	10.35
Spijtfontein s	..	..	5.40	8.38	11.20
					n.m.
Beaconsfield	..	..	6.15	9.10	12.3
Aank. KIMBERLEY v	..	..	6.30	9.20	12.15

KIMBERLEY NAAR KAAPSTAD

STATIES.				
	v.m.	v.m.	v.m.	n.m.
Vertrek van KIMBERLEY v	7.30	..	5 0	1.10
Beaconsfield	7.45	..	5.13	1.25
Spijtfontein s	8.25	..	5.40	2.10
Modderrivier	9.0	..	6.13	2.50
Honignestkloof s	..	..	6.46	3.35
Graspan s	..	..	7.14	4.10
Belmont	..	..	7.37	4.39
Witteputs	..	..	8.3	5.10
Aank ORANJERIVIER v	..	..	8.30	5.45
Vertrek do	..	..	8.50	6.0
Kraakuil s	..	..	9.22	6.55
Pauw Pan s	..	..	9.50	7.46
Potfontein	..	..	10.23	8.33
Houtkraal	..	..	10.54	9.25
Aank DE AAR JUNCTIE v	..	..	11.40	10.30
			n.m.	
Vertrek do	..	..	12.0	11.30
Voor P Elizabeth zie onder				v.m.
Mijnfontein s	..	..	12.48	12.40
Deelfontein	..	..	1.15	1.25
Richmond Weg	..	..	2.6	2.45
Braak Poort	..	..	2.51	3.45
Victoria West Weg	..	..	3.30	4.40
Biesjespoort	..	..	4.15	5.40
Drie Zusters s	..	..	4.55	6.30
Nels Poort	..	..	5.45	7.40
Rhenosterkop s	..	..	6.15	8.30
Aank BEAUFORT WEST v	..	..	7.5	9.30
Vertrek do	..	..	7.15	10.0
Letjesbosch s	..	..	..	11.15
				n.m.
Aank FRASERBURG WEG	..	..	9.35	12.30
Vertrek do	..	..	9.38	12.55
Prins Albert Weg	..	..	10.50	2.20
			Woensd. v.m.	
Bloed Rivier s	..	..	..	..
Grootfontein v	..	..	12.21	4.10
Buffelsrivier	..	..	1.28	5.28
Matjesfontein v	..	..	2.32	6.48
Constabel ..	..	..	3.45	8 7
Aank TOUWS RIVIER v	..	..	4.30	8.57
Vertrek do	..	..	4.40	9.30
Triangle ..	..	..	5.30	10.28
		v.m.		
Hex Rivier Oost	..	..	6.32	11.53
Hex Rivier	..	..	..	v.m.
Aank WORCESTER v	..	9.35	7.22	12.50
Vertrek do	..	10.3	7.30	1.10
Goudini Weg	..	10.30	..	1.38
Breede Rivier	..	11.1	..	2.6
Ceres Weg	..	11.10	8.35	2.35
Artois Molen s	..	11.41	..	..
Tulbagh Weg	Dagel. behalv Zond alle kl	n.m.	9.1	3.8
Piketberg Weg		12.10	9.15	3.38
Hermon ..		12.46	..	4.13
Aank WELLINGTON v	v.m.	1.38	10.20	5.5
Vertrek do	6.0	1.55	10.25	5.15
Lady Grey Brug	6 21	2.28	10.46	5.38
Paarl	6.32	2.48	10.54	5.50
Klapmuts	6.55	3.18	11.13	6.18
Mulders Vleij Junctie	*	*	..	..
Kraaifontein	*	*	n.m.	‡ ‡
Durban Weg Junctie	8.40	5.1	12.2	7.18
Maitland ..	9.3	5.25	..	7.46
Zout Rivier Junctie	9.10	5.32	12.23	7.5
Woodstock	9.15	5.36	..	8.0
Aank KAAPSTAD	9.20	5.40	12.30	8.5

☞ Passagiers voor staties tusschen Kaapstad en Worcester (inclus) worden niet vervoerd met den sneltrein op Vrijdag.

* Zie onder voor de Stellenbossche en de Malmesbury Taklijn.

‡ ‡ De Trein die Zondags aankomt gaat over Stellenbosch en arriveert ten 8.45 te Kaapstad (zie tijdtafel Stellenbossche Taklijn.)

Bij de plaatsen waar de letter *s* staat houdt de trein alleen stil als er passagiers zijn, en aan de Stations waarbij de letter *v* staat kan men ververschingen bekomen.

KIMBERLEY NAAR PORT ELIZABETH

STATIES.				
	v.m.		n.m.	
Vertrek van KIMBERLEY	5.0	..	7.40	
Beaconsfield	5.13	..	7.55	
Spytfontein s	5.41	..	8.41	
Modderrivier	6.13	..	9.23	
Honignestkloof s	6.46	..	10.3	
Graspan s	7.14	..	10.38	
Belmont	7.37	..	11.5	
Witteputs s	8.3	..	11.35	
			v.m.	
Aank ORANJERIVIER v	8.30	..	2.10	
Vertrek do	8 50	..	12 20	
Kraakuil s	9.22	..	1.15	
Pauw Pan s	9.50	..	2.5	
Potfontein	10.23	..	2.55	
Hout Kraal	10.45	..	3.45	
Aank DE AAR JUNCTIE	11.40	..	4.45	
Voor Kaapstad zie boven.	n.m.			
Vertrek De Aar Junctie	2.10	..	6.0	
Rietfontein s	2.45	..	6.55	
Taaiboschfontein s	3.20	..	7.45	
Hanover Weg	3.53	..	8 35	
Dwaalfontein s	4.23	..	9.20	
Vischgat s	4.43	..	9.55	
Aan NAAUWPOORT JUNC.	5.9	..	10.35	
Vertrek do.	5.15	..	11.0	
Bosworth	5.28	..	11.20	
Carlton s	5.33	..	11.25	
Ludlow	5.45	..	11.35	
			11.58	
Sherborne s	6.3		n.m.	
Bangor s	6.18	..	12.16	
Middelburg Weg	6.40	..	12.45	
Tafelberg	7.17	..	1.23	
Conway s	7.40	..	1 53	
Cypress Grove s	7.58	..	2 16	
Visch Rivier	8.21	..	2.47	
Baroda	8.48	..	3 21	
Marlow s	9.9	..	3.55	
Aank CRADOCK	9.30	..	4 25	v.m
Vertrek do	9.38	..	5.0	5.30
Halesowen	9.58	..	5 27	5.55
Mortimer	10.22	..	6.0	6.30
Drennan	10.38	..	6.21	6.54
Witmoss	11.9	..	7.10	7.38
Thorngrove	11.41	..	7.55	9.28
	Zond v.m.			
Kookhuis	12.14	..	8.45	9.15
Long Hope s	12.33	..	9.10	9.40
Middleton	1.4	..	9.56	10.26
Sheldon s	1.25	..	10.25	10.52
Commadagga	1.58	..	11.10	11.36
Saltaire s	2.14	..	11.30	11.54
Boschmans Rivier	2.31	..	11.53	n.m.
			v.m.	12.17
Aank ALICEDALE JUNC v	2.54	..	12.30	12.47
Vertrek do	3.0	..	1.0	1.10
Bellevue	3.49	n.m.	1.54	1.58
Sandflats v	4.8	6.50	2.17	2.22
Mimosa s	4.26	7.20	2.37	2.42
Coerney v	4.48	7.50	3.6	3.8
Addo	5.9	8 25	3.47	3.38
Taukatara s	5.35	9.10	4.22	4.15
Coega	5.54	9.40	4 46	4.42
Zwartkops Junctie	6.20	10.20	5.22	4.18
North End	6.37	10.42	5.45	5.41
Aank PORT ELIZABETH	6.40	10.45	5.50	5.45

PORT ELIZABETH NAAR KIMBERLEY EN KAAPSTAD.

STATIES.				
	n.m.	n.m.	n.m.	v.m.
Vertrek van PORT ELIZABETH	1.20	6.0	6.45	7.40
North End	1.26	6.4	6.52	7.46
Zwartkops Junctie	1.48	6.20	7.15	8.10
Coega	2.28	6.46	7.51	8.45
Taukatara s	2.55	7.5	8.17	9.11
Addo	3.33	7.32	8.56	9.50
Coerney v	4.8	7.57	9.31	10.30
Mimosa s	4.40	8.19	10.1	11.5
Sandflats	5.15	8.43	10.45	11 50
				n.m.
Bellevue	..	9.13	11.22	12.26
Aank. ALICEDALE JUNC. v	..			
Vert. do.	..	9.45	12.5	1.10
Boschmansrivier	..	10.0	12.30	1.20
Saltaire s	..	10.27	1.7	2.0
Commadagga	..	10.47	1.32	2.28
Sheldon s	..	11.7	2.0	2.57
Middleton	..	11.36	2.42	3.47
		11.56	3.12	4.20
		Dingsdag v.m.		
Long Hope s				
Kookhuis	..	12.25	3.54	5.0
Thorngrove	..	1.0	4.35	5.40
Witmoss	..	1.32	5.17	6.20
Drennan	..	2.15	6.11	7 25
Mortimer	..	2.45	6.53	8.21
Halesowen	..	3.6	7.17	9.0
Aankomst CRADOCK v	..	3.35	7.52	10.0
Vertrek do.	..	3.55	8.15	10.30
Marlow s	..	4.5	8.35	
Baroda s	..	4.22	8.59	
Visch Rivier	..	4.44	9. 30	
Cypress Grove s	..	5.15	10.20	
Conway s	..	5.37	10.52	
Tafelberg	..	5.55	11.17	
		6.25	11.55	
Middelburg Weg			n.m.	
Bangor s	..	7.0	12.55	
Sherborne s	..	7.19	1.23	
Ludlow	..	7.37	1.51	
Carlton s	..	7.55	2.16	
Bosworth s	..	8.7	2.29	
Ank. NAAUWPOORT JNC. v	..	8.10	2.34	
Vert. do.	..	8.23	5.52	
Vischgat s	..	8.30	3.10	
Dwaalfontein s	..	8.58	3.50	
Hanover Weg	..	9.19	4.22	
Taaiboschfontein s	..	9.48	5.5	
Rietfontein s	..	10.18	5.49	
Aank. DE AAR JUNCTIE	..	10.52	6.39	
Voor Kaapstad, zie boven.	..	11.25	7.25	
Vertrek De Aar Junctie	..	11.45	8.0	
		n.m.	9.20	
Houtkraal	..	12.58	10.8	
Potfontein	..	1.45	10.48	
Pauwpan s	..	2.32	11.33	
Krankuil s	..	3.20	v.m.	
Aank. ORANJERIVIER v	..	4.5	12.20	
Vert. do.	..	4.25	12.30	
Witteputs s	..	5.10	1.15	
Belmont	..	5.48	1.48	
Graspan s	..	6.23	2.23	
Honignestkloof s	..	6.58	2.58	
Modderrivier	..	7.45	3.47	
Spijtfontein s	..	8.40	4.32	
Beaconsfield	..	9.23	5.18	
Aankomst KIMBERLEY	..	9.35	5.30	

MALMESBURY TAKLIJN.

HEEN.

STATIES.	Dagelijks behalve Zondags.	Dagelijks behalve Zondags.
Vertrek van KAAPSTAD	v.m. 7.50	n.m. 3.50
Aank Durban Weg	8.35	4.35
Vertrek do	8.50	5.0
Kraaifontein s	9.17	5.27
Klipheuvel	9.55	6.4
Kalabas Kraal	10.26	6.34
Abbotsdale s	10.44	6.51
Aank MALMESBURY	11.55	7.0

TERUG.

STATIES.	Dagelijks behalve Zondags.	Dagelijk behalve Zondags
Vertrek van MALMESBURY	v.m. 6.5	n.m. 2.15
Abbotsdale s	6.20	2.30
Kalabas Kraal	6.45	2.55
Klipheuvel	7.25	3.35
Kraaifontein s	8.5	4.15
Aank Durban Weg	8.30	4.57
Vertrek do	8.40	5.1
Aank KAAPSTAD	9.20	5.40

STELLENBOSSCHE TAKLIJN.

HEEN.

STATIES.	Dagelijks behalve Zondags.	Dagelijks behalve Zondags.
Vertrek van KAAPSTAD	v.m. 7.50	n.m. 3.50
Aank Durban Weg	8.35	4.35
Vertrek do	8.39	4.39
Kuilsrivier	8.48	4.50
Eerste Rivier	9.5	5.7
Lyndoch	9.14	5.16
Vredenberg	9.22	5.24
Bosman's Xing s	...	...
STELLENBOSCH	9.41	5.45
Aank Mulders Vlei Junc	10.1	6.5

TERUG.

STATIES.			
Vertrek van Mulders Vlei Junc	v.m. 7.8	n.m. 3.31	v.m. 6.33
STELLENBOSCH	7.31	3.53	6.35
Bosman's Xing s	...	...	7.0
Vredenberg	7.45	4.9	7.11
Lyndoch	7.55	4.17	7.20
Eerste Rivier	8.10	4.29	7.31
Kuilsrivier	8.28	4.48	7.50
Aank Durban Weg	8.38	4.58	8.0
Vertrek do	8.40	5.1	8.2
Aank KAAPSTAD	9.20	5.40	8.45

DAS CAPLAND

Deutsche Zeitung für Süd-Afrika

Druck und Verlag von Braun & Co.

CAPSTADT.

"DAS CAPLAND" hat sich zur Aufgabe gemacht, die Interessen der deutschen Ansiedler in Süd-Afrika nach Kräften zu vertreten, eine engere Verbindung der Deutschen unter einander herbeizuführen und sie von allen wichtigen Vorgängen im Mutterlande und allen übrigen Staaten durch sorgfältige Berichterstattung zu benachrichtigen. Aufsätze aus dem Gebiete der Volkswirthschaft, unterhaltende und belehrende Mittheilungen, Romane und Erzählungen schliessen sich den politischen Berichten an.

Abonnementspreis: per 3 Monate 6 sh. —6 Monate 11 sh.—jährlich 1 Pfd. St. pränumerando.

Inserat-Preise: Einspaltig per Zoll 2s und doppelspaltig 5 sh.—Bei stehenden Anzeigen Rabatt von 5, 10 resp. 15% bei resp. 12monatlichen Anzeigen.

Nei-nummern gratis und fran co

ISAAC HORAK DE VILLIERS

PROCUREUR, NOTARIS PUBLIEK

Conveyancer en Gezworen Translateur

BIJ 'T HOOG GEREGTSHOF.

Kantoor: No. 19, ADDERLEYSTRAAT KAAPSTAD.

ZUID-AFRIKAANSCHE

KONINKLIJKE MAILDIENST

De "Castle Mail Packets" Maatschappij

E Stoombooten dezer Linie vertrekken van Kaapstad naar Londen om den anderen Woensdag, via Madeira en Plymouth, te Sint Helena en Ascencion aanleggende op bepaalde tusschentijden.

April 13.—GARTH CASTLE, Kapt. R. DUNCAN, via St. Helena en Madeira.
„ 27.—ROSLIN CASTLE, Kapt. J. C. ROBINSON, via Lissabon.
Mei 11.—NORHAM CASTLE, Kapt ALEXANDER WINCHESTER, via St. Helena, Ascension en Madeira
„ 25.—HAWARDEN CASTLE, Kapt. M. P. WEBSTER, via Lissabon.
Junij 8.—DRUMMOND CASTLE, Kapt JOHN WINCHESTER, via St. Helena en Madeira.
„ 22.—PEMBROKE CASTLE, Kapt J. B. HARRISON, via Lissabon.

Voor vracht of passage vervoege men zich bij de Agentuur van de CASTLE MAILBOOT MAATSCHAPPIJ (Beperkt).

Hoofdprijs ev. 500,000 Mark	Geluksaankondiging.	De prijzen zijn door den Staat gegarandeerd.

Uitnoodiging tot deelneming aan de Prijzen

der door den Staat Hamburg gegarandeerde nieuwe groote Geld-Verloting, waarin luidens plan van de tegenwoordige loterij

9 MILLIOENEN 880,450 MARK

ZEKER GEWONNEN MOETEN WORDEN.

De prijzen dezer *voordeelige Geld-Loterij*, welke volgens plan van de tegenwoordige loterij slechts 100,000 loten bevat, zijn als volgt:

De *Grootste Hoofdprijs* is ev. 500,000 Mark

Prëmie van 300,000 M.	26 prijs. à 10,000 M.
1 prijs à 200,000 M.	56 prijs. à 5,000 M.
2 prijzen à 100,000 M.	106 prijs. à 3,000 M.
1 prijs à 90,000 M.	253 prijs. à 2,000 M.
1 prijs à 80,000 M.	512 prijs. à 1,000 M.
2 prijzen à 70,000 M.	818 prijs. à 500 M.
1 prijs à 60,000 M.	150 pr. à 300,200,150 M
2 prijzen à 50,000 M.	31,720 pr. à 145 M.
1 prijs à 30,000 M	7990 pr à 124, 100, 94 M
5 prijzen à 20,000 M.	8,850 pr. à 67, 40, 20 M.
3 prijzen à 15,000 M.	totaal 50,560 prijzen

en komen deze binnen weinige maanden in 7 afdeelingen tot zekere beslissing.

De hoofdprijs 1ste klasse heeft bedragen Mark 50,000, verhoogde zich in 2de klasse op 60,000 Mark, in 3de klasse op 70,000 Mark, in 4de klasse op 80,000 Mark, in 5de klasse op 90,000 Mark, in 6de klasse op 100,000 Mark, in de 7de klasse op 200,000 Mark en met de prëmie van 300,000 Mark event. op 500,000 Mark.

De inrigting van het nieuwe program is nabij dezelve.

Voor de eerste prijstrekking, amtshalve vastgesteld, kost

het geheel origineel lot slechts 6 Shill. of 6 Reichsmark

het halve origineel lot slechts 3 Shill. of 3 Reichsmark

het kwart origineel lot slechts 1 sh. 6d. of 1½ Reichsmark

welke door den Staat gegarandeerde originele loten (geen verboden promessen) met origineel plan met staatswapen tegen franco inzending van het bedrag zelfs naar de verste omstreken van mij versonden worden.

Ieder deelnemer ontvangt van mij na plaats gehad hebbende trekking dadelijk zonder aanvrage de officiëele trekkingslijst.

Het nieuwe Origineel Plan met staatswapen waaruit inleggelden en indeeling van de prijzen in de 7 klassen te zien, wordt vooruit gratis verzonden.

DE UITBETALING EN VERZENDING DER GEWONNEN GELDEN volgt *direct* aan de belanghebbenden *prompt* en onder de *strengste discretie.*

☞ Iedere bestelling kan men eenvoudig per postwissel opgeven of per aangeteekende brief met muntbillets of wissel op Londen of Amsterdam.

☞ Men wende zich daarom met bestellingen

VAN HEDEN TOT

15 April incl. dagelijks

MET VERTROUWEN AAN

SAMUEL HECKSCHER, Senr,

Bankier- en Wisselkantoor te HAMBURG Duitschland.

DE ZUID AFRIKAANSCHE ASSOCIATIE

VOOR DE

Administratie en Beredderin g van Boedels

Opgerigt A.D. 1836, ingelijfd door Ord. No. 6—1836—Wet No. 9—1865 en Wet No. 17—1875.

OPBETAALD EN OPGELOOPEN KAPITAAL.. ..	£29,400 0
IN 84 AANDEELEN VAN ..	£350 0 0
RESERVE FONDS	£8,637 2

KAPITAAL ONDER ADMINISTRATIE:

Ruim £730,000 Sterling.

DIRECTEUREN:

De Wel-Ed. heer A. EEDEN, L.W.R., Voorzitter
De Wel-Edele heeren

J. A. BAM	I. HORAK DE VILLIERS
M. L. WESSELS	J. C. OVERBEEK.

Voor de Administratie van Boedels en andere Eigendommen, als Executeuren, Voogden, Curatoren, Trustees of Agenten.

N.B.—De Directeuren vergaderen iederen Dingsdag en Vrijdag, des voormiddags om 11 ure

WM. F. STAMPER.
Secretaris.

Kantoor, No. 6, Kerkplein, Kaapstad.

Gedrukt en uitgegeven door JAN RESTER handelende onder den stijl of de firma van HOFMEYR & REGTER, Groentepleinstraat, Kaapstad.

BIJVOEGSEL TOT DE "ZUID AFRIKAAN" VAN DONDERDAG, 7 APRIL 1887.

Afrikaander Bond en Boerenvereeniging.

VIJFDE PROVINCIALE VERGADERING.

(*Van onzen specialen Rapporteur*).

(*Vervolg.*)

MAANDAG, 28 MAART.

DE HOLLANDSCHE TAAL EN DRUKPERS.

De heer Hauptfleisch diende het volgende voorstel in:—

"Het Provinciaal Bestuur van den Afrikaander Bond erkent mits deze met dank de groote diensten door de Hollandsche dagbladen, als vertegenwoordigd door bladen als de *Zuid Afrikaan, Patriot, Graaff-Reinetter Burgersdorp Gazette* en andere aan het Afrikaansche volk gedaan, en vertrouwt dat zij op den ingeslagen weg zullen voortgaan tot heil en welvaart van het vaderland."

Hij zeide dat de bevordering der Hollandsche taal in de Kolonie *één* groot doel van den Bond was, en tot die bevordering hadden de door hem genomen Hollandsche bladen veel bijgedragen. Het had hem zeer gegriefd toen er in de Synode allerhande beschuldigingen tegen sommige Hollandsche bladen waren te berde gebragt. Men zeide die bladen ademden een verkeerden geest, waren de zending vijandig gezind en velen waren er ontevreden mede. Zelfs werd het overlijden van het *Volksblad* betreurd. Spreker beweerde dat deze beschuldigingen ten eenenmale ongegrond waren en wilde dat het Provinciale Bestuur zulks ten duidelijkste als zijn gevoelen zou uitspreken. Zijns inziens schreven couranten als de *Zuid Afrikaan, Patriot, Graaff-Reinetter*, enz. in den geest des volks. Waar waren die mannen, ging hij voort, die schreeuwen: er is gevaar! in die dagen toen ons volk aan verwaarloozing op staatkundig gebied leed, toen landzaken in het riet gestuurd werden door Jan en alle man? Verhieven zij hunne stemmen? Rigtten zij bladen op? Wat deden zij? De echo antwoordt, ja wat? En nu, omdat het volk leest en zelf verstaat, en het niet alles ja is wat door de groote mijnheeren gezegd wordt; omdat eene gezonde kritiek door de pers hun daden toetst, en die helaas! dikwijls te ligt bevonden worden; omdat de pers eene gezonde politiek voorstaat, waardoor den Naturel geleerd wordt om in het zweet zijns aanschijns zijn brood te eten, en zij zich niet kan vereenigen met de Naturellenpolitiek van Exeter Hall, oude vrouwen en Engelsche Philanthropen, die, indien zij slechts voor een jaar den boer gespeeld hadden, van Zuid Afrika eene geheele andere storie vertellen zouden; omdat de pers, het onderscheid door God gemaakt tusschen mensch en mensch eerbiedigt en eene politiek aanbeveelt waardoor den hardwerkenden Europeaan de vrucht van het werk zijner handen verzekerd wordt, en het beheer van het land wil laten in de handen van hen, die eene huilende wildernis in een vruchtbaar land herschapen hebben; nu wordt de pers beschuldigd dat zij vijandig tegen de zending is, en een verkeerden geest onder het volk aanblaast. Welaan, die bladen moeten nu teregt gezet worden en de schim van het overleden *Volksblad* verrijst en ziet, slechts in meer orthodoxen geest, het licht onder den naam van *Volksbode*. Ik had toen het blad uitkwam een gesprek met iemand die mij vroeg wat ik er van dacht, en of ik van plan was het blad aan te bevelen aan vrienden. Mijn antwoord was dat ik ontevreden was met het noch visch noch vleesch voorkomen er van, en eerst meer bepaald wou weten wat of het blad zou zeggen van de voor ons Afrikaners belangrijke kwesties, en met een goeden geest bezield ging ik en rigtte eenige vragen aan de redaktie van de *Volksbode*. De vrees beving mij echter onder het schrijven, dat mijn arbeid te vergeefs zou wezen, en die vrees werd ook verwezenlijkt, zooals blijken zal uit het antwoord van de *Volksbode* toen de *Zuid Afrikaan* een afschrift van mijn brief plaatste. Ik heb den brief hier en het antwoord luidt als volgt:—(Hier las spreker brief en antwoord voor). Nu mijnheer, ik vraag u en deze vergadering: zijn deze vragen nietige vragen? Zijn er niet voor ons land en volk vragen van het grootste belang onder, en is het niet de pligt van een goedgezind blad te helpen om zulke zaken duidelijk te maken, en indien, zoo als de voorstanders van de *Volksbode* verklaren, er een betere geest in het leven geroepen worden moet, ook de paden waarop het licht van dien geest schijnen moet aan te wijzen? Zou het blad niet veel meer nut doen met zulke vragen te beantwoorden dan om met zulke gemeene leugentaal als die van D.B. de kolommen van hun christelijk blad te bezoedelen? Maar het is omdat zij weten dat hunne wegen de onze niet zijn, en omdat het in hunne kraam nog niet te pas komt om hun masker af te werpen, dat zij het veilig achten om te jagen met de honden en te loopen met de hazen. Heb ik misschien te scherp gesproken en te veel gezegd, en zal de tijd mij misschien leeren dat ik mij vergist heb, dan zal ik ook de eerste zijn om nederig om vergiffenis te vragen; maar zoolang eenig persoon of eenig nieuwsblad, wie of welk dan ook, een onzeker geluid geeft, een geluid, dat ons land en volk nadeel en onheil aankondigt, zoolang zal ik niet ophouden om in mijne zwakheid te doen wat ik vermag om het nadeel of onheil te helpen afkeeren en overwinnen.

In den loop van zijn rede gewaagde de heer Hauptfleisch met veel lof van de door hem genoemde couranten.

De heer Van Heerden secondeerde het voorstel.

De heer Van den Heever ondersteunde het van harte. De Bond zou nooit zijn doel bereiken als het volk niet op de hoogte van zaken gehouden werd, en dit deden de door den heer Hauptfleisch genoemde bladen. Hij prees de toespraak van dien heer. Hij gewaagde met veel lof van de *Zuid Afrikaan*. Dat blad blonk als een morgenster, door persoonlijkheden van zich af te stooten en rond voor zijn gevoelens uit te komen. Onbevreesd hield het zich aan zijn politiek, die zich door regtvaardigheid kenmerkte. Zulke bladen verlichtten en leidden het volk op den regten weg. Ieder behoorde de couranten of althans één courant te lezen. De man die geen courant in zijn huis had was zich zelf en zijn land ontrouw. Hij hoopte dat voortaan elk Bondslid op een courant inteekenen zou. Hij was trotsch op die bladen die onbevreesd met hun politiek voor den dag kwamen, en hij hoopte dat het hun aan geen ondersteuning zou ontbreken. Hij doelde vooral op die courant die zoo beroemd was wegens haar uitmuntende Naturellenpolitiek. Hij noemde die courant een kanon van regtvaardigheid.

De heer De la Harpe meende dat geen nieuwe bladen couranten als de *Zuid Afrikaan* en *Patriot* veel kwaad konden doen. Deze bladen behoefden dus niet te vreezen. Hij betreurde het ten zeerste dat er predikanten waren die zich met de drukpers gingen bemoeijen. De *Zuid Afrikaan* enz. zouden ondersteund worden zoo lang als zij bestonden. Als de *Zuid Afrikaan* en *Patriot* niet bestaan hadden zou het volk en de Afrikaansche zaak niet zoo vooruit zijn gegaan.

De heer Smit prees ook de genoemde Hollandsche bladen, en dacht dat het oprigten van de *Volksbode* de andere bladen eerder goed dan kwaad zou doen, want het zou het volk de noodzakelijkheid doen inzien om de andere bladen te ondersteunen.

De heer Janse Van Rensberg (Cradock) hield wel van de Hollandsche bladen die de politiek van den Bond voorstonden, maar wilde dat men de Synode niet al te hard zou vallen. Zijn Kerk was hem dierbaar. Men moest dus voorzigtig zijn. De heer Hauptfleisch was een beetje te hard geweest op de Synode. Men moest de zaak bedaard beschouwen. Hij had jaren en jaren de *Zuid Afrikaan* gelezen en hoopte zulks nog vele jaren te blijven doen. Men moest echter ook de gevoelens van andersdenkenden eerbiedigen. Hij koos geen partij.

De heer Mohr zeide dat de heer Van Rensburg voorzigtigheid had aanbevolen, maar zelf zeer onvoorzigtig was geweest in zijne veroordeeling van wat de heer Hauptfleisch betrekkelijk de Synode gezegd had. Deze heer had slechts van eenige leden der Synode, geenszins van dat eerwaardig ligchaam in zijn geheel gesproken. Spreker beweerde ten stelligste dat de *Volksbode* slechts was opgerigt om te trachten de bestaande Hollandsche bladen den voet te ligten. Daar was geen twijfel aan. Dat dit afkeuring verdiende behoefde geen betoog. De Hollandsche drukpers stond de Regering voor en verdiende de hartelijkste ondersteuning. Met de Synode had de zaak niets uitstaande. Hij bijvoorbeeld wist dat er vele predikanten tegen het nieuwe weekblad waren.

De heer Nicolaas van Rensburg zeide dat wat zekere leeraars in de Synode tegen de rigting van de *Zuid Afrikaan* en andere bladen gezegd hadden, hem zeer gegriefd had, want die bladen ondersteunden den Bond en droegen de goedkeuring der leden weg. Zelfs had één predikant het overlijden betreurd van wijlen het *Volksblad*, dat steeds den Bond bestreed. De *Volksbode* was zijns inziens opgerigt om de plaats van het *Volksblad* te vervullen en den Bond te bestrijden. Hij hoopte dat de leden en beide aldaar en in hunne afdeelingen alles doen zouden om de oude Hollandsche bladen te ondersteunen.

De heer Viljoen hield ook veel van de Kerk, maar betreurde het ten zeerste dat er zoovele namen van predikanten verschenen op de agentenlijst van een blad opgerigt met het doel om de bladen die den Bond voorstonden te onderdrukken.

De heer Du Plessis (Steynsburg) zeide het was pligtmatig om als leden der Kerk behoorlijk te onderzoeken of er eenige grond bestond voor die beschuldigingen in de Synode uitgebragt door geestelijke leidsmannen, en als er zoodanige grond bestond dan de betrokken bladen te censureren. In het andere geval behoorde men te verklaren dat zijn vertrouwen in gemelde bladen ongeschokt bleef, en ze nog ondersteunen. Hij voor zich achtte zich verpligt het voorstel van den heer Hauptfleisch te steunen, zelfs al zou hij, ware hij in de plaats van den heer Hauptfleisch geweest, hier en daar wat zachter gesproken hebben.

De heer Du Toit was het daarmede eens dat het nieuwe blad niet opgerigt was door de Synode en was er blijde om, want ook hij was gehecht aan en een dienaar der Kerk. Men moest dus de wenk van den grijsaard aan zijne zijde (den heer Van Rensburg) in acht nemen, want die meende mogelijk meer dan hij zeide. Het had spreker ook onaangenaam aangedaan toen het scheen dat de Synode zich met de drukpers wilde gaan bemoeijen, al was er dan ook bijvoorbeeld in Holland een kerkelijk nieuwsblad dat zich ook met de politiek bemoeide en goed beantwoordde. De *Volksbode* werd hem nog steeds gratis toegezonden, maar hij was van plan hem terug te zenden. Het verheugde hem dat het blad slechts van enkele leden der Synode en niet van de Synode zelf was uitgegaan. Het zou een ramp zijn als er strijd ontstond tusschen de Kerk en den Bond. Verscheidene in de *Volksbode* verschenen stukken hadden hem zeer gegriefd en reeds veel kwaad gedaan. Hij zag ongaarne de bestaande Hollandsche bladen aanvallen. Over de beschuldigingen tegen hen ingebragt zou hij zich niet uitlaten. Hij ried echter den raad van den heer Van Rensburg te volgen en bezadigd te zijn.

De heer Malan wilde niet herhalen wat de heeren Van Rensburg en Du Toit gezegd hadden, maar was het met hen eens. Misschien zou het beter zijn niet tot de stemming over te gaan of althans de zaak tot den volgenden dag uit te stellen.

Advokaat Cloete was ook zeer gehecht aan de Kerk. Hij was het in veel opzigten met den heer Van Rensburg eens, maar zag niet in dat het voorstel iets inhield dat de Synode of de Kerk raakte. Hij vond men was van het onderwerp afgedwaald. Het voorstel hield niets anders in dan eene dankbetuiging van die bladen die door dik en dun voor hen gestreden hadden, en hij vond dat zij het ten volle verdienden.

De Voorzitter wilde ook een woordje spreken. Hij had de *Zuid Afrikaan* en *Volksvriend* van haar ontstaan af gelezen, en nooit was haar politiek strijdig met de zijne geweest. Hij betreurde ook wat er in de Synode ten opzigte van de *Zuid Afrikaan* was voorgevallen. Het blad was wel eens aangevallen over het gebruik van het woord "Naturellen fokkerij," maar hij kon geen woord vinden dat beter den toestand uitdrukte waar het op sloeg. Hij vond het een uitmuntend woord. De Naturellen werden thans dubbel bevoordeeld en begunstigd. Men beschermde hen zonder dat zij verpligt waren de zeden van de Kolonisten aan te nemen. Hij doelde vooral op die heidensche instelling van veel-wijverij. Hij beperkte zich tot de *Zuid Afrikaan*, want de uitingen van dat blad strookten volkomen met zijn eigen politieke gevoelens.

De heer Hauptfleisch dankte den afgevaardigde van Cradock (den heer Van Rensburg) voor diens goeden raad. Had hij gedwaald in iets dat hij gezegd had dan zou hij dit gaarne willen goedmaken. Dit hield hij echter onbevreesd staande dat de *Volksbode* opgerigt was omdat de oprigters tegen de Naturellenpolitiek der Regering en der Hollandsche bladen waren.

Het voorstel werd eenparig aangenomen.

DINGSDAG, 29 MAART.

NIEUWE LEDEN.

De heeren Bester en Heine, afgevaardigden van Albanie, verschenen ter vergadering.

DE NOTULEN

der vorige vergadering werden voorgelezen en goedgekeurd.

DE ACCIJNS.

De heer Dijkman diende het volgende voorstel als onbestreden motie in:—

"Deze vergadering is van gevoelen dat door de afschaffing van den Accijns op Brandewijn gestookt door den wijnboer, een groote grieve, die zwaar drukte op een klein deel onzer Koloniale bevolking uit den weg is geruimd, en hecht hare goedkeuring aan het werkdadig deel door onze bondsleden in het Parlement daaraan genomen."

Het werd unaniem aangenomen.

EEN COMMISSIE.

Op voorstel van den heer C. J. van der Merwe werd de commissie van verleden jaar over reisgelden weder aangesteld, met toevoeging van den Secretaris.

WERK VAN DEN BOND.

Na nog eenige bezigheid van finantieelen aard, stelde de heer Pretorius als onbestreden motie voor dat er eene commissie zou worden aangesteld om een boek op te stellen van wat de Bond tot hiertoe gedaan en bewerkstelligd heeft, tezamen met een lijst van al de gepasseerde resoluties. Gemeld boek algemeen te worden verspreid.

De heer Hauptfleisch opjecteerde tegen het indienen van dit voorstel als onbestreden motie.

De heer Du Toit stelde voor als onbestreden motie dat de Secretaris verzocht zou worden dien avond bij wijze van voorlezing een overzigt van de geschiedenis en werkzaamheden van den Bond te leveren.

Dit werd eenstemmig goedgekeurd.

DE HOLLANDSCHE TAAL.

De heer Du Plessis (Steijnsburg) trad in een lang betoog dat het tegenwoordige gebruik, om processtukken, wanneer men die in de Hollandsche taal wilde, in beide talen uit te vaardiggen zeer lastig en kostbaar was. Hij las het door het Provinciale Bestuur te Grahamstad genomen besluit in verband met de zaak voor, dat luidde als volgt:—"Dat deze vergadering onze leden van het Parlement verzoeke, om eene verandering voor te stellen in de wet door het Parlement gepasseerd, waardoor gelijke regten aan Engelsch en Hollandsch worden toegestaan, de verandering zoodanig te zijn dat dagvaardingen in civiele of kriminele acties, of welke andere documenten ook op den verdediger worden beteekend, het de pligt zal zijn van den magistraatsklerk, om zonder extra kosten of zegels, die documenten in beide talen te beteekenen. De zegels in de eene taal voldoende te zijn voor documenten in beide talen; en verder dat alle examinaties voor den civielen dienst, in beide talen zullen moeten worden gepasseerd, en dat dezelfde regel ook zal toegepast worden in Gouvernementsscholen in distrikten waar de Hollandsche taal geproklameerd is."

Zijns inziens had men nog niet die gelijke regten voor de Hollandsche taal erlangd die men hebben moest. Het Hollandsch was nog op scholen gelijk gesteld met bijvoorbeeld het Kaffersch. Hij wilde dat het bij schoolexamina verpligtend werd gemaakt. Spreker eindigde met het volgende voorstel in te dienen:—

"Het doet het Provinciaal Bestuur innig leed dat onze hooge wetgeving in haar laatste sessie alweer niet aan het besluit van deze vergadering genomen te Grahamstad (No. 11) en aan de begeerte van het volk heeft voldaan, om namelijk de wet zoodanig te amenderen dat de Hollandsche taal gelijke regten in alle deelen van 's lands publieke dienst bekome; en verlangt dus dat het Parlement in zijn eerst volgende sessie ten stelligste aan die billijke begeerte van het volk zal voldoen, met in achtneming van No. 11 van de Grahamstadsche besluiten."

De heer Hauptfleisch vreesde dat de Bondsparlementsleden niet genoeg gevolg aan de wenschen der Bondsleden gaven. Telkenjare was hun deze zaak van het Hollandsch op het harte gedrukt. Hij gaf aan de hand het aan één parlementslid speciaal op te dragen om de zaak van het Hollandsch in Magistraatshoven voor te brengen en zijn best te doen om de grieven in verband daarmede uit den weg te ruimen. Hij diende vervolgens het volgende voorstel in:—

"Deze vergadering betuigt hare tevredenheid met, en dank voor, de regeling van het examen voor den civielen dienst voor 1888, wat het verpligt maken van kennis der Hollandsche taal voor al de kandidaten betreft."

De heer Van den Heever ried den heer Hauptfleisch met meer aandacht zijne couranten te lezen, dan zou hij niet zoo algemeen de Bondsparlementsleden van verzaking van hun pligt betichten. Hij althans had in den Wetgevenden Raad zijn pligt gedaan wat de Hollandsche taal betrof. Het was gemakkelijk genoeg om buitenaf haantje te kraaijen, maar binnen het Parlement was het een geheel andere zaak. Hij was echter ook van gevoelen dat er niet genoeg gedaan was om aan de resolutien van de Congressen van het Provinciaal Bestuur gevolg te geven.

De heer Pietersen klaagde dat schoolcommissies het soms te kwaad kregen wat de Hollandsche taal betrof. Deden zij al hun best dan waren er altijd nog menschen die in plaats van hen te helpen de bezwaren uit den weg te ruimen, steeds raasden en beweerden dat er niets gedaan werd voor de Hollandsche taal. Hij verschilde van den heer Van den Heever, en meende dat men reeds veel tot stand gebragt had wat de Hollandsche taal betrof en men nog meer zou winnen. Ook had de Regering wel degelijk van de beweging notitie genomen, en zij gaf steeds meer toe, zooals nog onlangs met de examens voor den Civielen Dienst, alwaar kennis van het Hollandsch verpligtend was gemaakt. Kreeg men nu nog dat kennis van die taal ook verpligtend gemaakt werd bij schoolexamina, dan had men nagenoeg alles wat men noodig had. Dan zou ieder kind Hollandsch moeten leeren, en dan was alles gewonnen. Men zou dan ontdekken dat er meer tijd aan het onderwijs der Hollandsche taal moest gewijd worden. Spreker vond men moest dankbaar zijn voor wat men reeds gekregen had.

De heer De Waal vond dit beschrijvingspunt het belangrijkste van allen. Het Hollandsch was verbonden aan de nationaliteit van de Afrikaanders. Zijn taal was den Afrikaander dierbaar; verloor hij die dan was er geen Bond meer noodig, dan was de nationaliteit van den Afrikaander dood. Men moest echter niet alles te gelijk willen; men kon niet al wat men in tal van jaren verloren had in één oogenblik terugwinnen. Hij verweet den Parlementsleden niets. Zij deden hun best, maar het ging maar niet zoo gemakkelijk een resolutie of wet in de wetgeving er door te krijgen. Hij was wel blijde dat men reeds veel terug gekregen had, maar niet zoo zeer *dankbaar*, want men kreeg slechts wat den Afrikaanders toekwam. Wat het Hollandsch in Magistraatshoven betrof, hij was agent en wist er dus van te spreken. De Wet daarop was gevraagd en ingevoerd, en toen bevond men dat men een witten olifant gekregen had, iets waar men ordentelijk voor moest opdokken. De Wet was niet geheel in orde, maar dit was geen wonder, want wie kon alles vooruitzien? Maar de fouten in de Wet konden verbeterd worden. En waarom was nu de Wet niet in orde? Omdat zij voorschreef dat processtukken in twee talen moesten uitgevaardigd worden. In kriminele zaken schreef de klerk van het Hof ze uit, maar in civiele zaken deed de agent het en dien moest men er natuurlijk voor betalen, op welke betaling hij dan ook volkomen regt had. Dat was zwaar, en hij zelf had nooit een dubbeltje gevraagd voor een Hollandsche dagvaarding. Men kon het anderen agenten echter niet kwalijk nemen als zij het wel deden. Sommige agenten maakten zelfs de processtukken in beide talen uit wanneer de verweerder Engelschman was. De wet was later geamendeerd in dier voege dat wel de Engelschman maar niet de Afrikaander geholpen werd. Zij moest dus weer veranderd. Zooals de wet thans was kon een Engelschman zijn dagvaarding in het Engelsch alleen eischen, maar de Afrikaander de zijne niet alleen in het Hollandsch. Hij diende dus het volgende voorstel in:—

"Dat deze vergadering het betreurt dat de vermeende gelijke regten in Geregtshoven aan de Hollandsche taal tot nog toe gegeven in het geheel geen gelijke regten zijn, daar zelfs in die distrikten waar de Hollandsche-taalwet van kracht is tot nog toe voor het voorregt van in de Hollandsche taal gedagvaard te worden speciaal moet betaald worden, weshalve de vergadering er op aandringt bij het parlement, dat de Hollandsche-taalwet zoo moge geamendeerd worden dat Hollandsch-sprekende Afrikaanders slechts alleen in het Hollandsch even als nu Engelsch-sprekenden slechts alleen in het Engelsch gedagvaard worden; verder met betrekking tot de Hollandsche taal op scholen, dat de vergadering meent dat het aanleeren der Hollandsche taal en examens daarin verpligtend behooren gemaakt te worden in de Kolonie."

De heer De Waal zette zijn rede voort en sprak over het onderwerp van de Hollandsche taal op scholen. Hij vond het 't best dat elk kind alles in zijn eigen taal geleerd werd. Dit kon hier echter niet geschieden, omdat men hier de Engelsche Regering had. En dit was passend. Men moest de Engelsche taal haar regten toekennen, en dan kon het niet anders of die taal moest de taal van het onderwijs blijven. Maar waar de Hollandsche taal onregt geschiedde was dat zij op scholen naast Fransch en Duitsch geplaatst werd. Hollandsch behoorde naast Engelsch te staan. Hij wilde dat kinderen op scholen die door belastingbetalers ondersteund werdan, ook Hollandsch moesten leeren.

De heer Malan secondeerde.

Advokaat Cloete ondersteunde het voorstel. Hij had veel gereisd en had vroeger op theoretische gronden eenvormigheid van taal voorgestaan. Later had hij het onjuiste hiervan ingezien. Hij had ingezien welk bezwaar het gaf als zaken in een geregtshof beredeneerd werden in een taal die betrokken partijen niet verstonden. Er waren advokaten die Hollandsch konden spreken, maar de regters konden zulks niet. Dit zou echter later verholpen worden. Ook had het hem in geregtshoven dikwijls geërgerd hoe verkeerd de tolken soms wedergaven wat er gezegd werd. Dikwijls zeiden zij juist het tegenovergestelde van wat een getuige gezegd had, zelfs in zeer belangrijke zaken. Dit kon natuurlijk ook gebeuren in moordzaken, waar iemands leven van de getrouwe vertolking van getuigenis kon afhangen. In de toekomst meende hij zou men wel regters krijgen die ook Hollandsch verstonden. Hij trad in een uitlegging der tegenwoordige Wet en beweerde dat men reeds veel gewonnen had. De heer De Waal had echter gelijk wat de verandering betrof; die hielp wel den Engelschman maar niet den Hollandschen Afrikaander. De heer Van den Heever, vond spreker, had veel gedaan om de Hollandsche taal haar regten te verzekeren. Toen de beweging ten gunste van de Hollandsche taal begon had spreker haar toegejuicht, hoewel velen toen vreesden dat zij tot niets dan onheil voor het land kon leiden. Het parlement was door die beweging een wezenlijk vertegenwoordigend ligchaam geworden. Het besluit om Hollandsch verpligtend te maken bij examina voor den Civielen Dienst was uitmuntend. Zoo zou men Hollandsch sprekende magistraten krijgen. Men moest echter niet al te haastig vooruit willen. Men ging al snel genoeg.

De heer Janse van Rensburg (Cradock) vond het niet mooi dat men de parlemensleden zoo aanviel. Hij wilde zich zelf niet prijzen, maar meer dan 20 jaren hadden reeds zijn hart en de harten van anderen gebloed over het onregt de Hollandsche taal aangedaan. Hij was een van hen die bedaard voortgegaan waren. Veel eer kwam den heer Hofmeyr toe, die den bul bij de horens gepakt had. Hij was het eens met den heer Cloete dat men niet te snel vooruit moest willen. Men moest niet de verdenking op zich laden dat men het Engelsch wilde verdringen. Het had hem zeer verheugd toen hij het regt kreeg om Hollandsch in het parlement te spreken. Over de regters sprekende prees hij Sir Henry de Villiers, die goed Hollandsch kende. Door den tijd zou men wel meer regters krijgen die ook die taal magtig waren. Hij was met hart en ziel voor de Hollandsche taal, maar men moest den niet Hollandsch sprekenden geen regten willen ontnemen. Men moest schouder aan schouder staan en elkanders regten respecteren.

De heer P. J. J. Pienaar meende ook dat er reeds meer voor de Hollandsche taal had kunnen gedaan zijn, maar dat dit niet geschied was daar hadden de Afrikaanders zelf schuld aan, en vooral die Afrikaanders die ook Engelsch spraken en die dus niet genoeg beseften hoe de niet Engelsch sprekenden zich in het ongelijk gesteld gevoelden, en hoe groot een behoefte gelijke regten voor de Hollandsche taal hun was. Dezen hadden het verschrikkelijk zwaar, vooral in Geregtshoven. Hij sprak bij ondervinding. Hij dacht Afrikaander Parlementsleden en Advokaten moesten meer gebruik maken van de Hollandsche taal: prokureurs ook. Hij wist van een zaak, in een Hof waar prokureurs, magistraat, ens., beter Hollandsch verstonden dan hij, en toch ging alles in het Engelsch, zoodat hij na den afloop der zaak moest vragen wat van de zaak geworden was. Engelsch sprekende Afrikaners schenen soms hen die zulks niet konden te verachten en ze zelfs soms met meer minachting te behandelen dan Engelschen zouden doen. Dit gebeurde soms in gezelschap.

De heer Van der Heever meende dat men mannen mankeerde die op den voorgrond souden willen treden om voor de belangen van taal en vaderland te waken. In de volgende sessie behoorde men te sorgen dat men "die boekie wat hul seg Estimates in Engelsch" ook in het Hollandsch kreeg, dan sou men sien hoe lezenswaard het was. Hij had het voorgesteld maar was toen hevig bestreden, en toen hij omkeek naar zijn vrienden, toen stond hij alleen als een soutpilaar, gansch alleen, en, ging spreker voort, "als jij daar alleen staan dan voel jij maar regte naar." Als de belastingbetaler de estimates in handen kreeg dan sou hij banja kwaad wezen.

De heer Mohr seide men moest niet vergeten dat Afrikaanders ook behoorden Engelsch te leeren.

De heer Malherbe seide met het oog op de schoolexamens, dat maar weinig kinderen sich aanmeldden om in het Hollandsch geëxamineerd te worden. Dit bewees echter niet dat er geen behoefte aan Hollandsch onderwijs bestond, maar het kon soo worden opgenomen. Als de Universiteitsraad insag dat er wezenlijk die groote behoefte bestond dan dan sou hij er in voorzien. Er was veel magt in de handen der schoolcommissies. Als die Hollandsch verpligtend maakten op haar scholen, dan souden er sich veel meer kandidaten aanmelden om bij de Universiteitsexamens ook in het Hollandsch examen af te leggen. Wat het vertalen der Estimates betrof, beweerde hij dat als die in echt Hollandsch gedrukt werden de heer Van den Heever er niet veel meer van sou verstaan. Ook hij had even als advokaat Cloete sich dikwijls aan tolken in Magistraatshoven geërgerd. Daarom sou hij altijd in een Geregtshof Engelsch spreken, en was hij voor het verpligtend maken van een kennis van Hollandsch bij examens voor den Civielen dienst. Het was een schande dat de wet op Hollandsche dagvaardingen ens. er zoo was doorgegaan. Zij was volstrekt niet wat men wilde hebben. De verandering er in aangebragt was ook niets waard.

De heer Moolman kon sich goed begrijpen dat Afrikaander leden het soms noodig achtten Engelsch te spreken in het Parlement, bijvoorbeeld als zij Engelsche stemmen achten te winnen, en betoogde verder dat schoolcommissies er veel toe konden doen om de Hollandsche taal haar regten op scholen te doen erlangen. Men moest minder spreken en meer werken.

De Secretaris opstaande seide, de heer Pienaar had de Parlementsleden beschuldigd dat zij te weinig Hollandsch spraken. Die heer moest echter niet allen over één kam scheren, want geen Parlementslid thans aanwezig had sich daaraan schuldig gemaakt. De heer Malherbe had het Parlement aangevallen over het passeren van zekere wet, maar die tekortkomingen waren eerst later ontdekt. Spreker beweerde verder dat de kinderen van Afrikaanders hoe langer hoe meer Engelsch begonnen te leeren. Hij had onlangs een reis afgelegd van 50 uren in Transvaal, en de eerste maal dat hij een woord Hollandsch hoorde was anderkant Pretoria, in het huisgesin van ds. Du Toit. Wat het verpligtend maken van Hollandsch bij schoolexamina betrof, daar was hij voor, maar wees er op dat de Engelschen dan souden seggen: goed mijn kind sal Hollandsch leeren, maar dan moet het uwe ook verpligt zijn Engelsch te leeren. Dat het Hollandsch nu verpligtend gemaakt was bij examina voor den Civielen Dienst was niet aan de Regering te danken maar wel aan een paar Parlementsleden die hij liefst niet noemen sou. De Regering had toegegeven omdat zij zag dat zij het moest. De heer Hofmeyr had meer voor de Hollandsche taal gedaan dan men dacht of wist. De geamendeerde Wet in zake Hollandsche processtukken was bereid door de heeren Hofmeyr, Van der Walt en spreker, maar er was een abuis ingeslopen. Dat sou indien mogelijk aanstaande sitting verholpen worden. Men moest ook in het oog houden dat in het Parlement Afrikaanders niet klaar konden komen zonder de hulp van andersdenkenden. Hij achtte een vertaling van de Begrooting onnoodig. Er souden toch geen exemplaren van verkocht worden. Het sou er net mede gaan als met de Hollandsche vertalingen der Wetten, die niemand opkocht. Men moest consequent zijn als men besuinigen wilde.

De discussie werd nu gesloten.

De Voorzitter nam echter eerst nog het woord en seide dat hij aangenaam verrast was door wat de heer Moolman gezegd had omtrent het spreken van Engelsch door Afrikaander parlementsleden. Die heer sloeg blijkbaar wat er in de wetgeving gebeurde nauwkeurig en met belangstelling gade. Hij (spreker) sprak dikwijls Engelsch wanneer hij op de Engelsche leden invloed wilde uitoefenen. Hij wilde in het parlement geen aanstootelijk figuur slaan. De heer Van den Heever had veel gesproken over het noodzakelijke van eene vertaling van de Begrooting in het Hollandsch. Die heer verstond geen Engelsch, en toch kende hij de Begrooting op zijn duimpje. Er was weinig anders dan cijfers in de Estimates, en die behoefde men toch niet te vertalen. Hij herhaalde dat hij niet naar het Parlement ging om een naam of sich bespottelijk te maken.

De heer Van den Heever vroeg het woord, daar de voorzitter zijn naam genoemd had. Hij socht ook niet sich een naam te maken; dat hing van de buitenwereld af. Sommige parlementsleden gedroegen sich anders op deze vergadering dan in het Parlement. Hij ontkende dat lieden die geen Engelsch kenden de Estimates konden verstaan. (De heeren Botha en Theron beweerden het tegenovergestelde). Hij zou ook Engelsch spreken als hij kon.

De discussie werd nu voor goed gesloten, waarna het voorstel van den heer De Waal ter stemming gebragt en aangenomen werd.

Het voorstel van den heer Hauptfleisch werd ook ter stemming gebragt en aangenome.

BRANDZIEKTE.

De heer Hauptfleisch gaf aan de hand het aanstellen van eene Commissie aan welke alle voorstellen ter emendatie voor de wet op de brandziekte souden worden verwezen, om daar rapport over uit te brengen. Hij was onaangenaam verrast door wat de Edele heer L. P. van der Bijl te Caledon gezegd had. Toen de wijnboeren in den nood saten, smeekten zij de wolboeren om hen te helpen, en de wolboeren snelden te hulp. Wat doet nu een hunner (de heer Van der Bijl)? Hij maakt een reis naar Australië en komt terug met zijn mond vol van een verpligtende brandsiektewet, en na eerst duidelijk getoond te hebben hoe oneindig veel rijker Australië is dan de Kolonie, voegt hij er in denselfden adem bij: ik acht het mijn pligt aanstaande jaar een verpligtende brandziektewet in te dienen, de kosten waarvan uit een belasting op schapen sullen moeten bestreden worden. Waar, vroeg spreker, lijkt dit naar? Hij hoopte al de Bondsparlementsleden souden een zoodanige wet bestrijden. Was dit de dank die de wolboeren kregen voor de aan de wijnboeren bewezen hulp?

De heeren Greeff en Wentzel deden in den zin van het door den heer Hauptfleisch gesprokene een voorstel.

De heer Pietersen seide, met betrekking tot de bestaande wet, dat men moest wachten om te zien hoe zij werkte. Het zou voorbarig zijn nu reeds amendementen er op te willen voorstellen. Hij deed een voorstel in dien zin.

De heer Wienand seide, als praktische wolboeren kon men nu reeds zien hoe de wet werken sou. Hij stelde als amendement voor: "deze vergadering beschouwt een generale brandsiektewet allerbelangrijkst voor de wolboerderij van het land, en dat de uitvoering er van behoort gelaten te worden aan plaatselijke 'Boards', gekozen door de boeren, met den C.C. en R.M. als voorsitter."

De heer Heydenrych vond een brandsiektewet het eenige wat de wolboerderij kon redden. De Australische wol was zooveel beter dan de Koloniale omdat men aldaar een verpligtende wet had. De wet moest algemeen zijn.

De heer Nicolaas van Rensburg was het eens met den heer Pietersen en vond dat men eerst moest zien hoe de wet werken zou. Dan kon men zien of het noodig was haar over de gansche Kolonie uit te breiden. Men kon sonder den boeren een algemeene verpligtende brandsiektewet op te dringen ook wel de Koloniale wol verbeteren.

De heer Wentzel verwees naar de resolutie van verleden jaar, en seide dat men een onbestaanbare permissieve brandsiektewet gekregen had. Hij kon bewijsen dat zij niet beantwoordde. Hij was tegen een permissieve wet, maar voor een bestaanbare algemeene wet door de geheele Kolonie.

De heer Theunissen seide dat het noodig was zijn gevoelen uit te spreken met het oog op het mogelijk indienen van een zeer strenge verpligtende wet aanstaande sitting van het parlement. Het was niet regt het Westen en de Middellandsche districten tegen hun zin een wet op te dringen. Men moest vooreerst berusten in de bestaande wet en als zij goed bleek te zijn haar verder toepassen.

Na nog eenige discussie ging men tot de stemming over, met het gevolg dat het amendement Pietersen met 27 tegen 13 stemmen werd aangenomen.

Verscheidene leden versochten aanteekening van in de minderheid te hebben gestemd.

Nu kwam ter sprake het onderwerp van een

PASWET.

De Secretaris meldde dat de zaak in het parlement naar een gekozen comité was verwezen en dat er aanstaande sitting een wetsontwerp daaromtrent zou worden ingediend. De resolutie te Grahamstad gepasseerd was door het comité in aanmerking genomen.

Na eenige discussie werd het volgende voorstel van den heer Regter unaniem aangenomen:—

"Deze vergadering, van den Secretaris de versekering ontvangen hebbende dat er bij de aanstaande sitting van het parlement een paswet zal worden ingediend, niet strijdig met de resolutie dienaangaande te Grahamstad gepasseerd, verklaart sich daarmede tevreden en stapt van het punt af."

HEEREN EN DIENSTBAREN.

Na eenige discussie werd op voorstel van den heer Hauptfleisch het verleden jaar te Grahamstad genomen besluit bekrachtigd.

BESLUITEN VAN DEN BOND.

De heer Pretorius diende als onbestreden motie een voorstel in om eene commissie te benoemen om de door den Bond gepasseerde besluiten te versamelen en een verslag van al desselfs werksaamheden sedert zijn bestaan op te stellen.

De heer Hauptfleisch seide wat er noodig was was een gedrukte geschiedenis van den Bond.

Werd tegen de motie geobjecteerd die dus verviel.

BELASTING OP DIAMANTEN.

Met 19 tegen 18 stemmen werd op voorstel van den heer Hauptfleisch de discussie over een belasting op diamanten heropend, en een tweede voorstel van dien heer, dat ingeval er nieuwe belasting geheven moet worden, eene belasting op diamanten de beste sou zijn, ging er met 19 tegen 12 stemmen door, versoekende echter verscheidene leden aanteekening dat zij in de minderheid gestemd hadden.

OVERGESLAGEN.

De beschrijvingspunten Locatiewet en Omheiningswet werden na eenige discussie over laatstgemelde overgeslagen.

BESMETTELIJKE ZIEKTEN.

De heer O'Brien stelde voor dat de Bond sich van oordeel sou verklaren dat de Afdeelingsraden in de Kolonie ook aangesteld behoorden te worden tot publieke gesondheids-commissiën en dat de uitgaven van de uitroeijing van besmettelijke siekten een last souden sijn op de inkomsten van de geheele Kolonie. Hij gewaagde van de pokken die eenigen tijd geleden in de afdeeling Burgersdorp geheerscht hadden. Die siekte was van de Velden gekomen en de uitroeijing er van had Burgersdorp £3,000 gekost. Die uitroeijing had de geheele Kolonie bevoordeeld en hij dacht in zoodanig geval moest het land de onkosten betalen. Hij was voorsitter der gesondheids commissie geweest en die commissie had de magt om de afdeeling op groote onkosten te jagen. Vier of vijf man behoorden niet sooveel magt te bezitten. De Municipaliteit was de gesondheidscommissie voor het dorp, waarom sou niet de Afdeelingsraad die voor de afdeeling zijn? Men kon er des noods een commissie aan toevoegen.

De heer De Waal secondeerde het voorstel en was van oordeel dat men ook syphilis behoorde te bespreken.

De heer Dijkman vond het billijk genoeg als de Regering de helft der onkosten droeg, daar men toch maatregelen tegen uitroeijing van siekte steeds minstens evenzeer tot selfbehoud nam als om andere afdeelingen te vrijwaren.

De heer Du Plessis seide, wat de heer O'Brien verlangde was om aan afdeelingsraden evenveel magt in de saak toe te kennen als municipaliteiten reeds besaten.

Dit bevestigde de heer O'Brien. Hij wilde echter ook dat de kosten door het geheele land souden gedragen worden. De pokken te Burgersdorp hadden onder de Kaffers aan de spoorwegwerken, niet onder de ingesetenen geheerscht.

De heer Wentzel seide dat men te Queenstown deselfde grieve had.

De Secretaris seide dat men niet vergeten moest, dat al werd er een wet in den zin van het voorstel O'Brien gepasseerd, die geen terugwerkende kracht sou hebben. 's Heeren Joubert's voorstel over de zaak was in het Parlement uitgeworpen. De wet op besmettelijke siekten was niet geproclameerd geworden omdat zij niet door den Gouverneur namens de Koningin was goedgekeurd. Hij vond ook dat de gesondheidscommissien te veel magt hadden sonder verantwoordelijkheid.

Uiteindelijk werd het voorstel O'Brien aangenomen met het volgende bijvoegsel:—"Verder, dat de wet op besmettelijke siekten zoo veranderd behoort te worden dat deselve verpligtend sal zijn instede van permissief, en in de plaats van de gesondheidscommissie de afdeelingsraad sal ageren."

ANTWOORD VAN DEN STADSRAAD.

Het door den Secretaris opgestelde antwoord op het adres van den Stadsraad werd nu voorgelezen en goedgekeurd.

SCHUTWET.

De heer N. van Rensburg diende het volgende voorstel in:—

"Het Provinciale Bestuur spreekt het als zijn gevoelen uit dat het noodzakelijk is verandering te maken in de schutordonnantie van 1846, daar waar boeten geheven kunnen worden op hengsten, bullen en rammen bij gewone overtreding, en acht het alleen regt en regtvaardig dat boeten gevorderd worden wanneer schade bewezen is."

Dit voorstel werd uitgesteld om den heer De Waal de gelegenheid te geven de schutordonnantie na te gaan.

De heer R. W. Mohr diende nog het volgende voorstel in:—

"Deze vergadering acht het noodzakelijk dat, met het oog op de Brandziektewet, artikel No. 11 der schutordonnantie No. 16 van 1847, zoo behoort geamendeerd te worden, dat schutmeesters het regt hebben met brandsiekte besmette schapen te dooden, of afsonderlijk te laten oppassen op kosten van den eigenaar."

Advokaat Cloete secondeerde.

Na eenige discussie werd ook dit voorstel uitgesteld tot de volgende bijeenkomst, belovende de heer Mohr alsdan een schutordonnantie ter tafel te leggen.

[illegible] INSOLVENTIEWET.

De heer Regter gaf aan de hand dat met betrekking tot die onderwerpen, die reeds herhaalde malen op vorige Congressen waren besproken, door de insenders van de beschrijvingspunten die er voorstellen over wenschten in te dienen, sulks gedaan sou worden sonder toelichting, ten einde geen verdere discussie er over uit te lokken. Hij deed sulks omdat de tijd ter beschikking der vergadering zeer beperkt was, en er nog verscheidene belangrijke nieuwe onderwerpen moesten besproken worden, die veel tijd souden eischen, bijv. het nieuwe wetsontwerp van den Innes, een tolverbond, ens.

De heer Botha was het met den heer Regter eens.

De heer P. J. J. Pienaar diende het volgende voorstel in:—

"Deze vergadering is van gevoelen dat de insolventiewet zoo moet gewijzigd worden dat de tijd van een jaar voldoende is om een insolvent te vervolgen wanneer hij de eerste maal als insolvent verklaard is."

De heer L. Pienaar secondeerde.

Een amendement van den heer De la Harpe om van het punt af te stappen ging er door.

WOEKERWET.

Een voorstel om van dit punt af te stappen werd afgestemd.

De heer Du Toit stelde voor dat er een algemeene rentekoers voor de Kolonie behoort vastgesteld te worden, zeg 7 per cent. per annum niet te bovengaande.

De heer C. Koen secondeerde.

De heer J. J. Janse van Rensburg vond het niet raadzaam dit onderwerp nu te bespreken. Het ging niet om wetten te maken over een ander mans eigendom. Men liet sich ook niet meer zoo gemakkelijk in den nek sien. Ook zou sulk een wet niet beantwoorden, want als men dan geld wilde zou men er even duur voor moeten betalen, al was het dan niet onder den naam van rente. Men zou dan versocht worden een promesse te teekenen voor meer geld dan men ontving, ens.

De heer Van den Heever beweerde dat onder een oude Hollandsche proclamatie magistraatspersonen het regt hadden om een rentekoer vast te stellen. Hij zag het onmogelijke of ondoelmatige van een woekerwet niet in. 't Was bepaald een feit dat er thans dikwijls veel te hooge rente betaald werd.

Advokaat Cloete was het met den heer Van Rensburg eens. Een zoodanige wet als de heer Du Toit er een wilde sou nooit beantwoorden. Als iemand dan geld wilde, sou de geldschieter eenvoudig zeggen: je krijgt mijn geld niet tensij je een bewijs teekent voor zooveel. Werd dit gedaan dan was het een wettig kontrakt tusschen de twee.

De heer de Waal had de opdragt van zijn tak om voor een woekerwet te stemmen, ofschoon hij het eens was met de heeren Van Rensburg en Cloete. Toch gold het argument van de promesse alleen voor losgeld. Op verbanden was het anders. Hij wist van gevallen van verbanden, die 20 per cent rente droegen. Wilde de vergadering dus geen vaste rentekoers op losgeld, dan kon zij zich toch ten gunste van een op verbanden verklaren, vooral ook omdat in gevallen van verbanden de securiteit zoo goed was.

De heer O'Brien was voor een woekerwet. De heer Van Rensburg had ongelijk als hij beweerde dat een kapitalist evenveel regt had om zijn eigen prijs voor zijn geld als de boer om dien voor zijn schapen te bepalen. Vroeger meende men in dit land dat er alhier een woekerwet bestond en destijds vroegen de banken nooit meer dan 6 per cent, en toen ging het goed met het land en zelfs met de banken ook. Later ontdekte men dat er geen zoodanige wet bestond. Toch waren er regters die in zaken die voor hen kwamen nooit uitspraak deden voor onredelijke rente, zelfs waar er voor geteekend was.

De heer Heydenrych was er ook voor om een billijke rentekoers vast te stellen. Hij meende dat als iemand handelde zooals de heer Cloete seide dat men sou doen als er een woekerwet bestond, en iemand liet teekenen voor meer geld dan hij wezenlijk ontvangen had, dan sou zulks een soort van bedrog zijn en de man sou zich mogelijk strafbaar maken.

De heer Theunissen schetste de vreeselijke gevolgen van het betalen van hooge renten, als dat vroeger welgestelde boeren geruïneerd en later bijwoners werden, enz.

De voorzitter sloot de discussie, waarop men tot de stemming overging, met het gevolg dat het voorstel Du Toit met 21 stemmen tegen 16 aangenomen werd.

De heeren Pietersen, Moolman, J. J. J. van Rensburg, Theron en adv. Cloete en eenige anderen versochten aanteekening van in de minderheid te hebben gestemd.

KLISKRUID.

Over dit onderwerp vielen eenige woorden waarna men er van afstapte.

SPOORWEGVERLENGING.

De heer De Waal sprak ten gunste van de No. 2 Verbindingslinie, aanbevolen door de Burgersdorpsche Kamer van Koophandel, en trad in een lang betoog dat gemelde lijn de goedkoopste en beste zou zijn, waartoe hij meerendeels de argumenten bezigde reeds door gemelde Kamer van Koophandel in circulaires uiteengezet. Hij sou een voorstel indienen.

Intusschen diende de heer Pietersen een voorstel in ten effekte dat de vergadering sich, ten minste voor het tegenwoordige, tegen elke spoorweguitbreiding, hoe noodsakelijk ook, verklaarde. Dit voorstel zou als amendement op dat van den heer De Waal beschouwd worden.

Het voorstel van den heer De Waal luidde als volgt:—

"Deze vergadering acht een junctielijn van de grenslijn met de andere spoorwegnetten uiterst noodzakelijk en denkt dat de lijn tusschen Molteno bij Middelburg Weg, bekend als Lijn No. 2, als zijnde de kortste, behoort te worden aangenomen."

DE WERKWINKELS.

De Voorzitter maakte bekend dat de afgevaardigden verzocht waren om des avonds de werkwinkels aan den spoorweg te komen bezigtigen, en dat later de heer Theron, de secretaris, een voorlezing over de geschiedenis van den Bond sou houden.

DE BOERENVEREENIGING.

Een telegram werd voorgelezen van den President van het Boerencongres te Grahamstad, de vergadering voor haar boodschap dank zeggende, en de hoop uitsprekende dat haar beraadslagingen tot de algemeene welvaart mogten gedijen.

SPOORWEGVERLENGING.

De heer O'Brien verdedigde het voorstel De Waal, en maakte ook gebruik van de argumenten die reeds door middel vooral van circulaires van de Burgersdorpsche Kamer van Koophandel aan het publiek bekend zijn. De lijn was de kortste en goedkoopste, en zou de nuttigste zijn voor de ontwikkeling der steenkolenmijnen. In ieder opzigt was zij de beste. Queenstown stond een andere lijn voor om haar eigen handelsbelangen te bevoordeelen, ten koste van Kaapstad en Port Elizabeth. Nam men de voorgestelde lijn aan dan zou er ontzettend veel geld gespaard worden aan steenkolen, die men nu moest invoeren.

Voor dat de heer O'Brien uitgesproken had verdaagde de vergadering tot den volgenden dag.

WOENSDAG, 30 MAART.

VOORLOOPIG.

De notulen der vorige vergadering werden voorgelezen en goedgekeurd.

FINANTIEEL.

De heer Du Toit gaf kennis dat verscheidene afgevaardigden nog niet hun bijdragen betaald hadden, en dat zij gelegenheid zouden hebben sulks tusschen de morgen- en namiddagzitting te doen.

VRAGEN.

De heer Du Toit gaf kennis van een vraag van finantieelen aard, en van een andere de nieuwe constitutie rakende.

KENNISGEVINGEN.

De heer Malan gaf kennis van een voorstel om de voorlezing van den Secretaris met eene inleiding te doen drukken, en van een ander om de aanstaande zitting van het Provinciaal Bestuur aan de Paarl te doen plaats hebben. De heer Viljoen zou voorstellen om des namiddags de twee Concept programmas van Beginselen in behandeling te nemen.

SPOORWEGVERLENGING.

De heer O'Brien zette zijn rede voort ten gunste van de Verbindingslijn No. 2. Hij was self [illegible] wagen, maar daar men het [illegible] van een uitgebreid spoorwegnet aan te leggen, was het pligt om nu die korte verbindingslinie te maken, die maken zou dat de uitgaven op de meeste andere lijnen zeer verminderd werden door het algemeen gebruik van Koloniaal steenkool mogelijk te maken.

De heer Greeff wilde dat men van het punt zou afstappen.

Ook de heer Pietersen was van oordeel dat het onraadzaam was om nu tot spoorweguitbreiding over te gaan, terwijl het zoo hoog noodig was om te bezuinigen. De heer O'Brien wilde de vergadering honig om den mond smeren, maar dat ging niet. Het was nog zeer twijfelachtig of de voorgestelde verbindingslinie zou betalen. Het land zat te veel in den nood om nu tot zoo groote uitgaven over te gaan Hij dacht men kon er althans voor het tegenwoordige niet aan denken.

De heer De la Harpe had nog veel licht noodig alvorens hij kon weten hoe te stemmen.

De heer Van Heerden verdedigde de lijn beneden den Stormberg.

De heer Malan vond de beste manier om het land te doen floreren was om het land te bewerken en te ontwikkelen, en waren hiertoe nieuwe spoorwegen noodig, dan moest men zich niet van den regten weg laten leiden, bijvoorbeeld door sympathie met transportrijders.

De heer Hauptfleisch diende het volgende voorstel in:

"Het Provinciaal Bestuur, hoewel zich in beginsel voor uitbreiding van ons spoorwegstelsel verklarende en ook de noodzakelijkheid van het ontginnen onzer kolenmijnen erkennende, acht het voor het tegenwoordige onmogelijk een bepaald gevoelen over de zaak uit te spreken, en laat de zaak in handen van het Parlement, om naar bevind van zaken te handelen."

De heer De la Harpe secondeerde.

De heer Wienand was tegen de verbindingslinie voor het tegenwoordige, met het oog op bezuiniging. Men moest de zaak in handen der Regering laten, die zou de verlenging wel voorstellen als die noodig was en het land in staat was er toe over te gaan.

De heer Hauptfleisch vond dat de vertegenwoordiger van Burgersdorp te veel de zaak van één standpunt voordroeg en te veel het voordeel van zijn plek en te min dat van de geheele Kolonie op het hart had. Men had al de lijnen naauwkeurig moeten beschrijven en het voor- en nadeel van elk derzelve bloot leggen, opdat de vergadering zelf had kunnen oordeelen welke de beste was.

De heer De Waal vond de aanmerkingen van den heer Hauptfleisch niet zeer netjes, omdat zij reflecties inhielden op den heer O'Brien, en wel overdiende reflecties. Hij zag dat de vergadering niet geneigd scheen zich ten gunste van spoorweguitbreiding of voor een bepaalde junctie lijn te verklaren en trok dus zijn voorstel ten gunste van dat van den heer Hauptfleisch terug.

Het amendement van den heer Hauptfleisch werd nu ter stemming gebragt en aangenomen.

DE VRIJSTAATSCHE BOND.

De Secretaris las het volgende van den Secretaris van het Provinciaal Bestuur van den Vrijstaatschen Bond ontvangen telegram voor:

"Ontvang verzekering van onze sympathie en hartelijke belangstelling in uw gewigtig werk. Laat uw bijeenkomst alle Zuid-Afrikaansche belangen beschermen onder hoofd 7 'Spoorweg Verlenging' en 11 'Tolverbond.' De Bond kent slechts één nationaliteit, maar de Bond kent ook slechts één belang, dat van geheel Zuid-Afrika. Mogen uwe beraadslagingen in dien geest gevoerd worden tot ons aller heil en zegen."

ALWEER SPOORWEGVERLENGING.

Het voorstel van den heer Pietersen over dit onderwerp ingediend werd apart behandeld, als rakende spoorwegwegverlenging in het algemeen en niet de junctielijn.

Er volgde eenige discussie over de verlenging van den spoorweg naar de Transvaalsche Grenzen.

Advokaat Cloete was een sterk bezuinigingsman, maar vond toch een verlenging naar de Transvaal, en wel juist omdat hij bezuiniger was, hoog noodig, want die zou maken dat het spoorwegstelsel betalen zou. Hij zou niet aan de hand geven dat die verlenging van Kimberley dan wel van Colesberg zou uitgaan, want hij wilde de handen der Regering niet binden; maar uitstel der zaak kon gevaarlijk zijn en daarom achtte hij het raadzaam dat het Provinciaal Bestuur zich er voor zou verklaren. Met de de lijn van Delagoabaai werd groote haast gemaakt; er waren reeds schikkingen gemaakt, om die tegen October tot aan de Transvaalsche Grenzen te voltooijen. Wanneer de Kolonie zich dus niet repte, liep zij gevaar dat Delagoabaai den geheelen handel in handen kreeg. Hij stelde dus voor:—

"Deze vergadering is van oordeel dat de Kaapkolonie haar Spoorweg verlengen moet, met het oog op verbinding met een lijn of lijnen in een of beide der Republieken."

De heer N. van Rensburg was tegen het voorstel en tegen spoorweguitbreiding in het algemeen en diende het volgende amendement in:—

"Deze vergadering verklaart zich ten sterkste tegen eenige spoorweguitbreiding door deze Kolonie, maar als er noodwendig een voortzetting vereischt wordt om met de Transvaalsche goudmijnen in aanraking te komen, verklaart zij zich voor de Colesbergsche verlenging over Bloemfontein."

De heer Van der Walt secondeerde.

De heer Pietersen voegde aan zijn voorstel toe, "en besluit de zaak in de handen van het Parlement te laten."

De heer O'Brien was tegen de verlenging naar de Transvaalsche grenzen omdat de Kolonie toch niet den Goudveldschen handel in handen zou krijgen, daar de afstand veel te groot was. Delagoabaai was veel digter bij Barberton en zou al den handel, zelfs het passagiersvervoer in handen krijgen. De passagiers zouden regtuit naar Delagoabaai gaan en niet de lange spoorwegreis van Kaapstad ondernemen.

De heer Malherbe stelde voor van het punt af te stappen, daar men niet wist wat de deputatie in de Transvaal uitgevoerd had. Dit amendement werd aangenomen.

REVISIE.

De Secretaris gaf kennis dat hij het genomen besluit den volgenden dag in revisie zou brengen.

TOLVERBOND.

Men besloot dit onderwerp terstond te behandelen.

SLUITING DER VERGADERING.

De heer De la Harpe stelde echter eerst nog voor dat de vergadering op Vrijdag avond zou worden gesloten.

Het bleek dat de Voorzitter en Secretaris Donderdag avond moesten vertrekken. Ook met andere leden was dit het geval.

De heer Theunissen wilde dat men Vrijdag namiddag zou uiteengaan. Het ging niet, omdat eenige leden naar huis moesten, de vergadering op te breken. Dit was niet billijk jegens de districtsbesturen, die de onkosten der afgevaardigden betaalden.

De heer Du Toit zeide dat hij ook Donderdag weg moest en zou voorstellen om Donderdag namiddag ten 4 ure te sluiten.

De heer Hauptfleisch wees er op dat men op vorige Congressen tot Vrijdag of Zaturdag had gezeten.

Uiteindelijk werd besloten Vrijdag avond uiteen te gaan.

TOLVERBOND.

De heer Regter diende het volgende voorstel in, en hoopte dat het zonder discussie zou worden aangenomen:—

"Deze vergadering betuigt instemming met de pogingen die de Regering schijnt aangewend te hebben om de oprigting van een Tolverbond tusschen de Europésche volkplantingen in Zuid Afrika voor te bereiden, en is van oordeel dat zulk een Tolverbond, waarbij de invoerregten in de verschillende havensteden van Zuid Afrika naar hetzelfde tarief, vastgesteld met gemeen overleg en met het oog op de belangen der Kolonisten, geheven en de opbrengsten hetzij voor gemeenschappelijke belangen der volkplantingen gebezigd of naar een billijken maatstaf tusschen die volkplantingen verdeeld worden, even wenschelijk als mogelijk is."

De heer C. Koen secondeerde.

Na eenige discussie wijzigde de heer Regter zijn voorstel alzoo dat het eerste gedeelte als volgt luidde:—"Deze vergadering acht een Tolverbond tusschen de Europésche volkplantingen in Zuid Afrika hoogst wenschelijk."

De Secretaris wees er op dat de kwestie van invoerbelastingen de oorzaak was van alle misverstand dat er nog tusschen de Kolonie en de andere Staten bestond en een struikelblok was in den weg van die vereeniging van de Europésche volksplantingen die zoo algemeen gewenscht werd. Het was dus passend om voorbereidende stappen te nemen om die moeijelijkheden uit den weg te ruimen. In een uitmuntende rede verdedigde spreker verder het voorstel, dat unaniem aangenomen werd.

SCHUTWET.

De heer Mohr voerde het woord over dit onderwerp, dat weder te berde werd gebragt, en diende zijn voorstel, reeds gisteren ter tafel gelegd, weder in, gewijzigd als volgt:—

"Deze vergadering acht het noodzakelijk dat met het oog op de Brandziektewet, Artikel 11 der Schutordonnantie No. 16 van 1847, zoo behoort geamendeerd te worden, dat schutmeesters verpligt zullen zijn met brandziekte besmette schapen afzonderlijk te laten oppassen en in een afzonderlijke kraal te houden, op kosten van den eigenaar."

Op voorstel van den heer Moolman werden de woorden "met schurft besmette bokken" in het voorstel ingelascht.

De heer De Waal had last om tegen de Brandziektewet te stemmen. Het eerste voorstel van den heer Mohr was goed maar het tweede niet, want waarom zou men in een district waar men de brandziektewet niet wilde hebben, de menschen op kosten jagen, om brandzieke schapen te laten oppassen. [De heer Mohr was van plan geweest om aan zijn voorstel toe te voegen de woorden "in de districten waar de Brandziektewet geproclameerd is," van welk plan hij later afzag.]

De heer Van Rensburg (Cradock) was er ook tegen om die districten die de Brandziektewet niet verlangden, het beginsel er van op te dringen.

De heer Greeff wees er op dat men geen brandziek vee naar een schut mogt zenden.

De heer Wienand vond ook dat het niet ging om wetten op brandziekte betrekking hebbende te maken voor districten die niet om de wet gevraagd hadden.

De Secretaris zeide de wet verbood om brandziek vee in districten waar de wet geproclameerd was, van de eene plek naar de andere te vervoeren; dus was de wet die de heer Mohr wilde onnoodig.

De heer De la Harpe zeide dat men gedwongen was overtredend vee naar het naaste schut te zenden, al was het in een ander district. Hoe nu als zoodanig te schutten vee brandziek was, maar uit een district kwam waar de wet niet geproclameerd was, terwijl het naaste schut gelegen was in een district waar die wet wel van kracht was.

De Secretaris zeide dat de wet verbood in zoodanig geval brandziek vee over de scheidingslijn der districten te brengen.

Een voorstel om van het punt af te stappen werd aangenomen, verzoekende de heeren Mohr en De la Harpe aanteekening dat zij in de minderheid gestemd hadden.

Het voorstel van den heer N. Rensburg, betrekking hebbende op boeten bij overtreding van hengsten, bullen en rammen kwam nu weder ter sprake.

De heer De Waal zeide dat hij de wet had nagezien en dat het bleek dat de Afdeelingsraad niet de magt had de boeten te verminderen. Hij was er tegen om de hooge boete, namelijk die op hengsten die onder merries gevonden werden te verminderen, want de schade die men door zoodanige overtreding kon lijden, kon enorm zijn. Hij stelde voor van het punt af te stappen, en dit ging er door.

De heer Du Plessis gaf kennis van een voorstel om dit besluit in rivisie te brengen.

SPOORWEGTARIEF.

De heer Theunissen nam het woord over dit onderwerp. Hij stelde voor:—

"Dit Provinciale Bestuur spreekt de wenschelijkheid uit dat zijn Parlementsleden bij het Gouvernement aan dringen om de wolboeren hetzelfde voorregt toe te kennen als toegekend is aan de wijn- en vruchtenboeren, om gratis terugvervoer van wolzakken van wol die verzonden is met den trein; en is verder van gevoelen dat de extra prijs die geëischt wordt voor kaf, havergerven, voeder, enz., wanneer zij niet geperst zijn, niet behoort opgelegd te worden."

De heer Viljoen secondeerde.

Dit voorstel werd aangenomen.

De heer D. G. Malan diende nog het volgende voorstel in:—

"Het Provinciaal Bestuur verzoekt het Departement van het Spoorwegtarief om de vervoerprijzen zoo laag mogelijk te maken, en meer acht te geven op de onnoodige vernieling en onverschillige behandeling van vee, vruchten, vaten en andere breekbare voorwerpen."

De heer M. J. Pretorius secondeerde.

De heer Malan legde kortelijk uit dat het met het bestaande hooge tarief den boer niet betaalde om bijvoorbeeld vruchten per spoor naar de markt te zenden. Verder beschreef hij hoe onverschillig spoorwegbeambten soms levende have, vaten, enz. behandelden. Vaten bijvoorbeeld werden zoo maar neergesmeten dat de randen afbraken, ens.

De heer Van den Heever trad ook in een lang betoog dat het tarief te hoog was en de behandeling van het publiek door spoorwegbeambten soms veel te wenschen overliet.

De heer Moolman vroeg wie de verzekering kon geven dat de inkomsten van den spoorweg niet verminderen zouden als het tarief verlaagd werd.

De heer Heydenrych zeide dat men de competitie van den ossenwagen niet kwijt zou raken zelfs al werd het tarief verminderd.

De heer Wienand zeide hoe goedkooper iets was des te meer vraag bestond er naar. Als de brievenpost verlaagd werd, namen de ontvangsten van het postkantoor toe. Een lager tarief zou de inkomsten van den spoorweg niet benadeelen.

De heer De la Harpe vond dat een verandering van tarief noodig was. De vervoerprijs moest zijn naar waarde. Met het tegenwoordige tarief betaalde het niet om vruchten per spoor te verzenden.

De heer Pietersen zeide dat met het tegenwoordige tarief de boeren zeer weinig gebruik van den spoorweg konden maken, vooral ook omdat de prijzen van produkten zoo laag waren.

De Secretaris zeide dat hij verleden jaar lid van een gekozen comité over het spoorwegtarief geweest was. Ongelukkig kon het rapport verleden jaar niet in zijn geheel in behandeling komen; zulks zou echter dit jaar geschieden. Dit comité wilde den particulieren boer op denzelfden voet stellen als een grooten slagter bijvoorbeeld, wat het vervoer van beesten ens. betrof. Verlaging van tarief, voor passagiersvervoer bijvoorbeeld, waar reeds de proef mee genomen was, had niet altijd het gewenschte gevolg. Als men nu een besluit nam liep men mogelijk de zaak vooruit. Het gekozen comité zou dit jaar zijn best doen om het tarief zoo billijk mogelijk in te rigten. Dit, dacht hij, kon hij gerust beloven.

Het voorstel werd aangenomen.

ZONDAGSONTHEILIGING.

De heer Malan diende het volgende voorstel in:—

"Deze vergadering spreke haar gevoelen uit dat er onnoodige treinen loopen op den Zondag, vooral de trein van Kimberley naar Modderrivier."

De heer C. J. van der Merwe secondeerde.

De heer Theron zeide men had alle onnoodige Zondagstreinen reeds afgeschaft, behalve die van Kimberley naar Modderrivier, en hij erkende dat het een schande was dat men dien aanhield. Hij geloofde echter niet dat dit lang meer zou duren.

De heer Pretorius klaagde dat de Zondag nog op vele andere wijzen ontheiligd werd, bijvoorbeeld te Kimberley, alwaar openlijk des Zondags handel werd gedreven.

De voorzitter wees er op hoe veel bezwaar het gaf om alle Zondagstreinen af te schaffen, vooral als men een lange reis moest afleggen. Men zou dan soms een geheelen dag op een of andere afgelegen plek moeten verwijlen.

Den heer Koen had het ook zeer gegriefd te zien hoe gruwelijk het des Zondags te Kimberley toeging. In de slagthuizen verkocht men dan niet alleen vleesch, maar tabak, brood, ja alles wat men noodig had. Dan had hij er ook des Zondags kantiens open gezien.

Op voorstel van Advokaat Cloete stapte men van het punt af.

AFSCHAFFING VAN HET HOOGERHUIS.

Dit punt werd overgeslagen.

VRIJWILLIGERKORPSEN.

Men besloot van dit punt af te stappen.

NATURELLENSCHOLEN.

De heer Hauptfleisch stelde voor dat Regering en Parlement verzocht worden om zooveel mogelijk te besuinigen op uitgaven voor naturellenscholen.

De heer Regter ried, wegens de eensgezindheid die er blijkbaar over dit onderwerp in de vergadering heerschte, dadelijk tot de stemming over te gaan, wat geschiedde en het voorstel werd unaniem aangenomen.

OVERGESLAGEN.

Men besloot de volgende punten niet in behandeling te nemen:—Mailkontrakten en Pensioenfonds

BEZUINIGINGSCOMMISSIE.

De heer Van den Heever trad in een lang betoog dat er heil voor het land in het aanstellen van een Bezuinigings-commissie zat. De Commissie zou moeten bestaan uit twee leden van beide Huizen des Parlements. Zij zou kunnen aan de hand geven welke beambten men kon missen, waar men salarissen, kon verminderen of vermeerderen, enz. Hij was nog bezig toen men tot des namiddags verdaagde.

Des namiddags zette de heer Van den Heever zijn rede voort, toen hij beweerde dat er vooral in het Departement van Openbare Werken kon bezuinigd worden. Groote hoeveelheden spoorweg-materiaal waren te loor gegaan door blootstelling aan son en maan, aan wind en weder. Nog geruimen tijd verdedigde de spreker met veel geestdrift en met aanhaling van veel cijfers en een roerend beroep op het patriotisme van de aanwezigen, het aanstellen van een bezuinigingscommissie, en eindigde met het volgende voorstel in te dienen:—

"Deze vergadering acht het zeer wenschelijk dat er bij de volgende Parlementsessie eene bezuinigingscommissie worde aangesteld."

De heer Malherbe secondeerde.

De Secretaris wees er op dat de Regering reeds veel bezuiniging tot stand gebragt had. Ook was er reeds in vroeger jaren eens een bezuinigingscommissie aangesteld, die heel wat geld gekost had, en er slechts in geslaagd was één klerk, of constabel of zoo iets af te schaffen. Hij maakte het verder de vergadering duidelijk hoe het in het behandelen der begrooting toeging. Ieder lid had het regt wanneer de uitgaven voor zijn bijzonder district onder behandeling kwamen, om het Parlement daar bij te doen stil staan en vragen te stellen waarom deze dit en gene dat salaris ontving. De heer Van den Heever had niet altijd van dit regt het juiste gebruik gemaakt Hij had eens een post laten afstemmen, maar vergeten om het bedrag ook van het totale bedrag van het kapittel waaronder die post stond te laten aftrekken, en dus ging de post er toch door. Daarom had hij zoo tegen de Begrooting. Hij beweerde verder dat het besluit op voorstel van den heer Hauptfleisch in zake de uitvoerbelasting op diamanten genomen, kwaad zou doen met het oog op het gevoelen van den Bond om alle belasting den boer rakende te bestrijden, daar het de aanname van het door spreker ingediende voorstel aan dat gevoelen uiting gevende, onmogelijk maakte.

De heer Pietersen diende het volgende voorstel in:

"Dat het Parlement verzocht worde om het Gouvernement te magtigen om aanzoek te doen om een plan of stelsel, van financiers om de departementele zaken, de geheele Kolonie door te bestieren op meer economische wijze dan thans, zonder echter de doelmatigheid van de verschillende diensten te benadeelen, zullende de ontwerpers van zoodanig plan, indien het goedgekeurd wordt, eene commissie op het uitgespaarde bedrag ontvangen."

De heer O'Brien secondeerde.

De Secretaris bestreed dit voorstel vooral op grond dat men reeds een Auditeurs kantoor had.

De heer Hauptfleisch diende als amendement in het besluit verleden jaar te Grahamstad genomen te bekrachtigen.

De heer Van der Heever klaagde, dat de heer Tweed £600 naar de maan gegooid had. Waarom had de heer Theron zich niet met de zaak bemoeid? (De heer Theron herinnerde den heer Van der Heever er aan dat de heer Tweed een betrekking bekleed had in een afdeeling die *hij* vertegenwoordigde.) Hij zag geen kans om te bezuinigen als er geen bezuinigingscommissie werd aangesteld.

Men ging nu tot de stemming over met het gevolg dat het amendement Pietersen verworpen, en dat van den heer Hauptfleisch aangenomen werd met 28 tegen 7 stemmen. Het Grahamstadsche besluit luidt als volgt:—

"Daar onze Regering en ons Parlement reeds bezig zijn om te bezuinigen, vertrouwt deze vergadering dat zij op den ingeslagen weg zullen voortgaan."

PROVINCIALE CONSTITUTIE.

Werden besloten op voorstel van den Secretaris dat de Provinciale Constitutie met de wijzigingen verleden jaar aanbevolen reeds van kracht is en wel van af de laatste vergadering, daar het concept toen aangenomen was ofschoon zulks niet in de notulen vermeld is.

REVISIE.

De heer Regter gaf kennis van een voorstel op morgen, om het besluit om Vrijdag avond uit een te gaan in revisie te nemen.

NIEUWE PROVINCIALE CONSTITUTIE.

Werd besloten de nieuwe Provinciale Constitutie als bijlage bij de notulen van deze vergadering te laten drukken en verspreiden.

SUBSCRIPTIE.

De heer Du Toit diende een voorstel, in een aanbeveling aan de districtsbesturen inhoudende om toe testemmen in een vermindering der subscriptie van vijf shillings tot twee shillings en zespence per jaar, en een verandering van de Provinciale Constitutie in dier voege. Hij meende dat zulks een groote aanwinst van leden ten gevolge zou hebben.

Het voorstel werd met kracht door den heer Smit bestreden, die beweerde dat wie geen vijf shillings per jaar voor den Bond over had, ook geen twee shillings en zespence zou betalen. De heer Smit had ook ook een goed woordje over voor de drukpers, die zijns inziens niet genoeg door de Afrikaanders ondersteund werd, althans wat daden betrof. Dit was verkeerd en men zou het betreuren als het zoo ver kwam dat den Bond gunstig gezinde couranten door gebrek aan ondersteuning geen rapporteurs meer naar de vergaderingen zonden.

Na een lange en vervelende discussie stelde de Secretaris voor de zaak uit te stellen tot na behandeling van het rapport der financieele commissie. Het voorstel werd met de beslissende stem van den voorzitter aangenomen.

VOORLEZING VAN DEN SECRETARIS.

Werd voorgesteld door den heer Malan de voorlezing van den Secretaris over de geschiedenis van den Afrikaander Bond beide in het Hollandsch en Engelsch in druk te doen verschijnen en verspreiden, hetzij op kosten van het Provinciaal Bestuur of van particulieren. Zijns inziens zou zulks veel goed doen, door aan vriend en vijand de wezenlijke bedoelingen van den Bond bekend te stellen.

Na eenige discussie werd het voorstel unaniem aangenomen.

PROGRAM VAN BEGINSELEN.

De heer Viljoen stelde voor de concepten van een program van beginselen nu in behandeling te nemen.

De heer Regter stelde als amendement voor om de concepten naar de districtsbesturen te verwijzen, ten einde op de volgende bijeenkomst hun gevoelen daarover te kennen te geven. Het zou een beetje gevaarlijk zijn voor de vergadering om nu op zich te nemen het een of ander der beide Concepten aan te nemen voordat men wist hoe de districtsbesturen er over dachten.

De Secretaris dacht er even zoo over.

De heer Van den Heever dacht het was hoog tijd om de kwestie van het program van beginselen af te doen.

Het amendement Regter werd met groote meerderheid van stemmen aangenomen, verzoekende de heer Viljoen aanteekening van in de minderheid te hebben gestemd en opname van zijn voorstel in de notulen

CONCERT EN DINER.

De Voorzitter maakte aan de leden bekend dat er heden avond een concert zou plaats vinden onder patronage van de leden der vergadering, en dat zij verder verzocht waren ter bijwoning van een diner op morgen avond, ter hunner eere te geven.

VERHOOGING VAN STEMREGT.

Het volgende voorstel werd ingediend door den heer Hauptfleisch, gesecondeerd door den heer Cloete:—

"Het Provinciaal Bestuur hecht hare goedkeuring aan de door de Regering voorgestelde wet in zake de verandering van het stemregt, waarin het stemregt alleen aan hen gegeven wordt die niet onder stameigendom leven, en verzoekt leden van den Bond deselve in het Parlement te ondersteunen."

De heer De Waal wilde een amendement indienen, maar de verzekering erlangd hebbende dat onder deze wet de Kaffers in de Transkei van het stemregt uitgesloten zullen zijn, zag hij van dit voornemen af.

De heer O'Brien was geheel en al tegen het geven van het stemregt aan zwarten, daar deze hun tradities te getrouw en op hun manier te patriottisch zijn om ooit aan onzen regeringsvorm te kunnen wennen of dien aan te nemen. Hij achtte de Kaffers er niet minder om dat zij de blanken als hun vijanden beschouwden en hun eigen regeringsvorm en kapiteins ens. trouw bleven, maar dat het zoo was kon niet betwijfeld worden en dus kon men met het oog op eigen veiligheid hun nooit politieke regten toekennen.

De heer Mohr stelde voor het te Grahamstad genomen besluit over de zaak te bekrachtigen, dat als volgt luidde:—

1. "Deze vergadering is van oordeel dat er voor de kolonisten groot bezwaar is in een staat van zaken waarin naturellen in reserves of locaties wonende, en dus, wat het grondbezit betreft, voorregten genietende, die de kolonisten van een deel van den grond uitsluiten, en henselven veroorlovende op hun oude barbaarsche wijze te leven, bij verkiezingen grooten invloed kunnen uitoefenen.

2. Daargelaten op welke andere wijze men dit kwaad uit den weg zou kunnen ruimen, vestigt deze vergadering de aandacht der Regering op de mogelijkheid en wenschelijkheid om als de in 1885 ingediende wet op de vertegenwoordiging der Transkei in dier voege wordt aangenomen dat al die Naturellen in de Transkei die hutbelasting betalen, kiezers van een Naturellenraad worden, ook die naturellen, die in de Kolonie, als in reserves en op locaties wonende, hutbelasting betalen tot kiezers van den Naturellenraad te maken, en slechts aan die kiezers van den Naturellenraad, in en buiten de Transkei, die eigenaars van een aanzienlijk vermogen (zegge £1,000) zijn, naast hun stem voor den Naturellenraad, ook een bij verkiezing van Parlementsleden toe te kennen."

De heer Dijkman legde in een lange rede de gevaren bloot die voortvloeijen zouden uit het toekennen van het stemregt aan Kaffers, vooral aan de grenzen.

De heer Theunissen verdedigde de lees- en schrijfkwalificatie voor het stemregt, en ook de heer Van den Heever dacht dat niemand naar behooren het stemregt kon uitoefenen die niet minstens lezen en schrijven kon.

De Secretaris zeide als men den strijd had gadegeslagen die verleden jaar in de Assembly had plaats gevonden over de Transkei Vertegenwoordigingswet, dan zou men zien dat het raadzaam was om zeer voorzigtig te zijn eer men zich aan een voorstel tot verandering van het stemregt waagde. De nieuwe Wet keurde hij goed, die was verstandig. Maar om een educatiekwalificatie in te voeren zou moeijelijk gaan, want dan zou men graden van kennis enz. in aanmerking nemen. En die kwalificatie zou de Kaffers niet van het stemregt uitsluiten, want er waren reeds velen die lezen en schrijven konden. De wet van de Regering zou echter wel dit gevolg hebben, en hij dacht men moest de Regering te kennen geven dat men haar goedkeurde. Stelde men zich daarmede tevreden dan kreeg men waarschijnlijk wat men verlangde; vroeg men daarentegen te veel, dan verloor men waarschijnlijk alles.

Na nog eenige discussie werd het voorstel eenparig aangenomen, waarna men tot den volgenden dag uiteenging.

DONDERDAG, 31 MAART.

VOORLOOPIG.

De notulen werden voorgelezen en goedgekeurd.

SLUITING DER VERGADERING.

Volgens kennisgeving stelde de heer Regter voor om het besluit der vergadering om Vrijdag avond haar werkzaamheden een einde te doen nemen, in revisie te brengen. Dit voorstel aangenomen zijnde, stelde de heer Regter voor de vergadering heden avond voor goed te sluiten, en wel omdat vele leden der vergadering nog heden vertrekken moesten.

De heeren Theunissen en Mohr bestreden het voorstel, dat echter na nog eenige discussie aangenomen werd.

ALBUM VAN UITENHAGE.

Aan elk lid der vergadering een zeer fraai album van afbeeldingen van de mooiste gebouwen en plekken te Uitenhage door de heeren Barnard & Co. vereerd zijnde, werd besloten de geschenken in dank aan te nemen en den Secretaris te verzoeken gemelde heeren hiervan te verwittigen.

DE VOLGENDE ZITTING.

Op voorstel van den heer Malan, gesteund door den heer Dijkman, werd unaniem besloten de uitnoodiging van de Paarl aan te nemen om de volgende Provinciale Bestuursvergadering aldaar te houden, belovende de heer Dijkman dat den afgevaardigden alsdan vrij logies verschaft zou worden.

STAMEIGENDOM.

De heer Regter verzocht dat de vergadering dit beschrijvingspunt, wegens deszelfs overwegend belang, het eerst in behandeling zou nemen. Dit toegestaan zijnde, wees de heer Regter op de wet om stameigendom te wettigen die de heer Innes voornemens was gedurende de volgende Parlementsessie in te voeren, en op het gevaar dat daar ongetwijfeld uit zou voortvloeijen. Het zou de Regering belemmeren wanneer zij de gelegenheid schoon had om persoonlijken eigendom aan den grond onder de Naturellen in te voeren, en zou tevens een staat van zaken bestendigen die alles behalve gewenscht was. Niemand toch zou ontkennen dat het op den duur niet zou gaan dat Naturellen het voorregt genoten aan stameigendom zooals die thans bestond verbonden, en dat zij boven de blanke bevolking hadden. Werd die stameigendom door een wet toegekend, dan bleef de grond aldus aan een stam gegeven steeds deszelfs eigendom, tenzij hij dien door rebellie verloor. Hij diende het volgende voorstel in:—

"Deze vergadering is van oordeel dat, al is er bezwaar om, als Naturellen grond in gemeenschappelijk bezit hebben, tegen hun zin persoonlijken eigendom aan dien grond hun toe te kennen, in geen geval eenig gemeenschappelijk eigendomsregt op dien grond hun bij de Wet moet worden toegekend, daar dit tot niets anders zou strekken dan tot handhaving van barbaarsche gewoonten, tot belemmering der Regering in hare maatregelen om, waar dit zonder bezwaar geschieden kan, persoonlijken eigendom aan den grond in te voeren of anderszins verbeteringen tot stand te brengen, en tot bestendiging van een voorregt dat door Naturellen ten nadeele der Kolonisten genoten wordt."

De Secretaris ondersteunde het voorstel van harte, en trad ook in een uitvoerig betoog hoe gevaarlijk een wet als die welke de heer Innes wilde invoeren, worden kon. Kaffers wilden geen persoonlijken maar stameigendom, want dit laatste stelde hen in staat om op hun geliefkoosde barbaarsche wijze te leven. Dit behoorde te worden tegen gegaan, als strijdig met de belangen der Kolonie. Hij voegde bij wat de heer Regter gezegd had, dat zelfs in geval van rebellie de grond niet aan een stam zou kunnen worden ontnomen, zoolang er zelfs maar een klein gedeelte van den stam loijaal was gebleven.

Ook de heer Moolman ondersteunde het voorstel in een ferme toespraak. Hij had den heer Innes er over hooren spreken en had het gevaar ingezien.

Het voorstel werd unaniem aangenomen.

AFDEELINGSRADEN.

Het beschrijvingspunt omtrent Afdeelingsraden en Municipaliteiten werd op voorstel van den heer Regter, wegens de beperktheid van den tijd, ter beschikking der vergadering, overgeslagen:—

DE WET VAN DEN HEER JOUBERT.

De heer A. S. du Plessis, gesecondeerd door den heer Van der Walt, deed het volgende voorstel:—

"Deze vergadering is van gevoelen dat de wet nader aan de deur van den boer behoort gebragt te worden, en beschouwt derhalve een wet in den geest van de concept-bill van den heer Jotham Joubert, L.W.V., waarin meer magt aan vrederegters en veldkornets toegekend wordt, in geschillen van minder ernstigen aard tusschen Meesters en Bedienden noodig, en hoopt dus dat onze Bondparlementsleden gemelde Wet of eene dergelijke in allen ernst zullen ondersteunen."

De heer Van der Walt secondeerde.

De heer Du Plessis hield een lange rede, waarin hij de behoefte aan zoodanige discussie schetste. Hij werd gevolgd door den heer Moolman, die het besluit van Grahamstad voldoende achtte. De Secretaris zeide dat er wel wat bezwaar tegen de wet van den heer Joubert bestond, die zijns insiens hier en daar wijziging behoefde.

Er volgde heel wat discussie in den zin van het reeds op vorige provinciale vergaderingen over het onderwerp gesprokene, en nadat een voorstel om van het punt af te stappen was afgestemd, werd het voorstel ter stemming gebragt en aangenomen.

De heeren Van Rensburg en Theron verzochten aanteekening van in de minderheid te hebben gestemd.

VRIJWILLIG BEGINSEL OP SCHOLEN.

Ook dit punt werd overgeslagen.

SCHULDDELGINGSFONDS.

De heer O'Brien nam dit onderwerp ter hand. Hij meende dat hij op de vorige vergadering de zaak duidelijk had gemaakt. De voornaamste reden waarom het Parlement er verleden jaar niet aan wilde was dat men meende dat het geld niet goedkoop genoeg te krijgen zou zijn. Hij en Kapt. Spandow hadden echter naar Engeland geschreven, en een antwoord ontvangen dat er van vijf tot twintig millioen te krijgen zouden zijn als de Regering de noodige securiteit van den grond gaf. Waarom kon de Regering nu den boer niet helpen. Zij kon het geld tegen 4 percent krijgen, en als zij den boer vijf liet betalen, dan kon zij hem redden en zelf er nog voordeel van trekken. Nog een gevolg zou zijn dat het geld van kapitalisten los zou komen goedkoop verspreid worden door het land en in allerlei nijverheid belegd worden. De Regering was als het ware de vader van het land en moest dus ook vaderlijk tegenover de kolonisten handelen. Hij diende het volgende voorstel in:—

"Dat de werking van de Acte, aanhangende leeningen aan Afdeelingsraden en Municipaliteiten, uitgebreid worde tot op eerste verbanden van bewoonde en bebouwde plaatsen,—dat de Regering gelast worde op de goedkoopste geldmarkt voor leeningen te onderhandelen voor voormeld doel, op voorwaarden die het Gouvernement in staat zal stellen om zulke leeningen uit te geven voor 7 per cent. per annum, zijnde 4 per cent. voor renten, twee per cent. voor amortisatie en een percent voor administratie, zullende de geheele schuld in 23 jaren afbetaald worden."

De heer De Waal zag ook heil in het plan. Het zou uitmuntend zijn als het Gouvernement geld kon leenen en aan boeren goedkoop voorschieten op grond die niet al te zwaar verbonden was, te worden terugbetaald op het amortisatieplan. Amortisatie was iets dat bijzonder goed werkte in het afbetalen van een verband. Als men niet oppaste dan werd het hier een tweede Ierland, en raakte de grond in de handen van lieden die niet in het land wonen. Hij achtte het raadzaam zich voor het beginsel van het schulddelgingsfonds te verklaren.

De heer Van der Heever keurde het plan ook goed, en zou er veel goeds van verwachten als het ooit ingevoerd werd.

De heer O'Brien zeide dat als men het plan goedkeurde dan moest men op de invoering er van aandringen.

De heer Theron zeide dat de totale waarde van al het vastgoed in de Kolonie, als hij het wel had, zoowat £36,000,000 bedroeg. Nu bedroeg de landsschuld reeds £30,000,000, en voegde men de schuld van de inwoners op verbanden en losse algemeene schulden er bij dan kreeg men een bedrag van waarschijnlijk zoowat £15,000,000. Deze cijfers moest men bij de overweging van een zaak als een schuldelgingsfonds schema niet uit het oog verliezen. De heer Merriman had verleden jaar een opgaaf gevraagd van al de verbanden op vastgoed in de Kolonie gepasseerd, welke opgaaf aanstaande jaar ter tafel gelegd zou worden.

De heer Wienand vond dat het tegenwoordig stelsel van geld leenen op particuliere verbanden zeer goed beantwoordde, omtrent welk stelsel hij in zekere bijzonderheden trad. Hij dacht niet dat men van de Regering verwachten kon dat zij een algemeene geldschieter zou worden in den zin van het voorstel; ook zouden 's lands uitgaven er door toenemen.

De heer Dijkman zeide dat het groote voordeel dat men van het schulddelgingsfonds zou hebben, daarin bestond dat een verband nooit kon worden opgezegd en dat men door amortisatie de geheele schuld in zeker getal jaren op gemakkelijke wijze zou kunnen afdoen.

De heer De Waal diende het volgende amendement in:—

"Deze vergadering verklaart zich in principe voor een verstandige wet, autoriseerende een schulddelgingsfonds, opdat onze boerenbevolking met de hulp van het Gouvernement van het land zal kunnen geld leenen op eerste verband van hunne plaatsen, onder behoorlijke financieele beperkingen, het oog te worden gehouden op behoorlijke voldoende securiteit voor den Staat. Een gedeelte der renten, door den verbandhouder te worden betaald, te worden geëmployeerd tot amortisatie der schuld. De vergadering wenscht verder hierbij haren dank uit te brengen aan het Bondsparlementslid Venter voor zijn onvermoeide pogingen in deze rigting."

De heer M. J. Pretorius secondeerde, en het amendement werd aangenomen.

PARLEMENTSLEDEN.

De heer van den Heever diende het volgende voorstel in:—

Het Provinciaal Bestuur acht het wenschelijk dat gedurende drie maanden vóór elke parlementsitting alle parlementsleden de vrijheid zullen hebben kosteloos te reizen langs alle Gouvernements spoorwegen, ten einde alle publieke werken en inrigtingen persoonlijk te kunnen onderzoeken.

De heer Dijkman secondeerde.

De heer Van Rensburg en Botha bestreden het voorstel, en het speet laatstgemelde dat het ter sprake was gebragt. Ook de heer Theron wilde met het voorstel niets te doen hebben.

Het voorstel viel in het water.

LANDBOUW DEPARTEMENT.

Werd besloten dit onderwerp thans niet in behandeling te nemen.

BANDIETEN.

Na eenige discussie die tot het indienen van verschillende voorstellen leidde, ging men tot stemming over, met het gevolg dat de volgende besluiten genomen werden:—

Voorgesteld door den heer De La Harpe, gesecondeerd door den heer Mohr:

"Deze vergadering beveelt aan, indien het Parlement besluiten zou besproeijingswerken ter hand te nemen, bandieten voor de constructie van zulke werken te bezigen."

Voorgesteld door den heer A. S. Du Plessis, gesecondeerd door den heer L. Pienaar.

"Dat bandieten tot hard werken gedwongen worden, dat waar Afdeelingsraden bandieten op wegen gebruiken, zij het vrije bestier er van zullen hebben, en dat alle instructies aan de Afdeelingsraden selve gegeven worden."

Voorgesteld door den heer P. J. du Toit, gesecondeerd door den heer Dijkman:—

"Deze vergadering beveelt het gebruik van bandieten door boeren aan, met het oog op bezuiniging."

OVERGESLAGEN.

De beschrijvingspunten Heerenregten en Wetsagenten werden overgeslagen.

FABRIEKEN.

Dit onderwerp kwam nu in behandeling, en de heer Van den Heever had het woord toen het uur om te verdagen aanbrak.

De heer Van den Heever zette des namiddags zijn rede voort ten betooge voornamelijk dat het beter voor de Kolonie zou zijn haar eigen wol alhier te laten verwerken in fabrieken dan om deselve uit te voeren.

De heer O'Brien diende het volgende voorstel in:—

"Dat onze Parlementsleden worden verzocht om in het Parlement een voorstel in te dienen om het Gouvernement te autoriseren, een zeker getal handweefgetouwen in te voeren, alsook een getal wevers en andere fabrikanten, gewoon om er mede te werken, en dat die dan verspreid zullen worden over de Kolonie, ten einde de bevolking te onderwijzen in de kunst van wolverwerking."

Het voorstel werd gesecondeerd door den heer Wentzel.

De heer O'Brien trad in een lang betoog dat de bevolking van de Kolonie te groot werd om geheel af te hangen van landbouw en veeteelt; men moest er aan beginnen te denken om fabrieken op te rigten. Het invoeren van handweefgetouwen stond hij vooral voor, omdat die zoo eenvoudig ingerigt waren dat de domste Kaffer er mee kon werken. De lieden die in Engeland voor zulken arbeid gebezigd werden waren nog dommer dan de Koloniale Kaffers. Hij geloofde dat het veel voorspoed in het land zou brengen. Arme bijwoners zouden dan veranderen in nijvere handwerkslieden, die gemakkelijk hun brood konden verdienen. De spreker herhaalde nagenoeg al de argumenten door hem verleden jaar over hetzelfde onderwerp gebezigd. Wevers uit Indië zouden met 10 shillings per maand zonder kost of inwoning tevreden zijn.

De heer Wienand zeide dat als men hier fabrieken oprigtte dit niet betalen zou, want dat men nooit met Europa zou kunnen mededingen. En als men meer fabriceerde als men zelf gebruiken kon, waar zou men dan voor het overige een markt vinden? Men stuurde zijn wol weg en die keerde in gemaakte kleederen terug, die goedkooper waren dan men ze hier zou kunnen maken.

Het voorstel van den heer O'Brien werd aangenomen.

MIDDELBURG.

De heer De Waal diende een voorstel in dat de Vergadering van oordeel was dat Middelburg tot een aparte kiesafdeeling behoorde verklaard te worden. Zoo als het nu was behoorde Middelburg tot vier verschillende kiesdistricten, die elk een deel er van hadden. In Middelburg was de Bond bijzonder sterk, en het zou altijd Bondskandidaten naar het Parlement zenden.

Tegen het voorstel werd onder anderen door den heer Theunissen ingebragt, dat Middelburg, juist omdat het een zoo sterk Bondsdistrikt was, zeer grooten invloed op niet minder dan vier electies kon uitoefenen. Werd het van de andere districten afgescheiden dan kon het mogelijk zelf wel Bondskandidaten afvaardigen, maar dan verloren de andere districten deszelfs steun en dan waren de verkiezingen aldaar niet zoo zeker.

De heer Theunissen stelde voor dat Middelburg voortaan onder de kiesafdeeling Colesberg behoorde te sorteren, welk amendement verworpen werd.

Voorstel De Waal aangenomen.

GOUVERNEMENTSGROND.

De heer Wentzel diende het volgende voorstel in:

"Deze vergadering de noodzakelijkheid inziende dat eene verandering behoort gemaakt te worden in wet 14 van 1878,—geeft hare instemming te kennen met het wetsontwerp nu gepubliceerd in de *Gouvernements Gazette*, welke bij de aanstaande zitting van het Parlement zal worden voorgesteld, en hoopt dat genoemd wetsontwerp algemeenen bijval zal vinden bij de leden van ons parlement."

Na eenige opmerkingen van den heer Kruger werd het voorstel aangenomen.

VERVALSCHING VAN DRANK.

De heer D. G. Malan diende het volgende voorstel in:—

"Het Provinciaal Bestuur is van gevoelen dat het de dure verpligting is van de Regering om tegen de vervalsching van Koloniale dranken te waken, omdat die tot de totale ruïnatie strekt van de lagere klassen onzer bevolking en den handel belemmert."

Gesecondeerd door adv. Cloete.

De heer Dijkman ondersteunde het voorstel, en beweerde dat als er minder vervalsching van drank plaats vond, er minder uitlandsche brandewijn en whiskey zou worden ingevoerd. Hij trad verder in eenige bijzonderheden omtrent de wijzen waarop drank vervalscht wordt.

Voorstel aangenomen.

DIEFSTAL, POLITIE, ENZ.

Dit beschrijvingspunt werd overgeslagen.

PROTECTIE.

De heer De Waal diende het volgende voorstel in:—

"Deze vergadering verklaart zich niet alleen ten gunste van het protecteeren van Koloniale produkten in het algemeen, maar beveelt speciaal aan dat tot bescherming van den graanbouw een belasting zal geheven worden op den invoer in Zuid Afrika van granen uit andere landen."

De heer Pretorius secondeerde.

Er volgde eenige discussie meerendeels ten gunste van protectie en het voorstel, maar de heer Wienand waarschuwde dat men zelden een jaar had als het tegenwoordige, met een zoo overvloedigen oogst, en dat men zich daardoor niet moest laten verleiden om zoo maar in der haast zeer hooge invoerbelastingen op graan te laten heffen.

Uiteindelijk werd het voorstel De Waal aangenomen, verzoekende verscheidene heeren aanteekening van in de minderheid te hebben gestemd.

GLEN GREY NATURELLEN.

De heer Greeff, gesecondeerd door den heer Wentzel, stelde voor:—

"Dat door het Parlement stappen zullen genomen worden, om de inboorlingen van het district Gren Grey hunne regten toe te kennen onder de emigranten acte."

Na eenige discussie stapte men van het voorstel af.

UITVOER VAN BOKKEN.

De heer W. H. J. Van Rensburg diende het volgende voorstel in:—

"Deze vergadering acht het hoog noodzakelijk om het parlement te verzoeken een zware belasting op den uitvoer van Angorabokken."

De heer Wentzel secondeerde.

De heer Malan vreesde dat men dan hetzelfde abuis zou begaan als in het geval van struisvogels, terwijl het voorstel ondersteund werd onder anderen ook door de heeren J. J. J. van Rensburg en Greeff. De heer Pietersen zeide dat het tolverbond dat men tot stand wilde brengen niet uit het oog moest worden verloren. Een voorstel als dat nu onder behandeling was daar niet mede vereenigbaar.

De heer Hauptfleisch sprak in denzelfden zin; maar de heer De Waal zeide dat wanneer er eerst een tolverbond tot stand was gebragt, de Transvaal ook een soortgelijke uitvoerbelasting zou moeten opleggen. De heer Malherbe wees op het moeijelijke om uitvoer van bokken over de binnenlandsche grenzen te beletten. De heer Regter zeide dat een uitvoerbelasting veel bezwaar inhield met het oog op het gedurig heen en weer trekken over de Oranjerivier.

Een voorstel om van het punt af te stappen werd afgestemd.

Voorstel ter stemming gebragt en aangenomen.

DE VERSLAGEN.

De Voorzitter van het commissie voor de verslagen diende haar rapport in en las het voor. Het werd aangenomen.

INTEEKENING.

De heer Du Toit diende weder een voorstel tot vermindering van subscriptie in, dat echter verworpen werd ten gunste van een voorstel van den heer Regter, dat de tegenwoordige subscriptie zoo laag en billijk mogelijk was, en dat de vergadering geenszins in een vermindering kon toestemmen of die aanbevelen.

RAPPORT VAN DEN THESAURIER.

Dit verslag werd ingediend, voorgelezen en aangenomen.

DE SECRETARIS.

Den Secretaris werd de gewone jaarlijksche douceur toegekend, met dankzegging voor zijn onschatbare diensten. Na nog eenige zaken van financieelen aard afgehandeld te hebben, ging men over tot

ONVERDEELDE PLAATSEN.

Op voorstel van den heer De la Harpe, gesecondeerd door den heer Mohr, werd besloten het onderwerp van de verantwoordelijkheid van eigenaars voor belastingen, enz. in geval van onverdeelde plaatsen, voor de aandacht van de parlementsleden te brengen.

TURKSCHE VIJGEN.

De heeren J. Smit, Heydenrych en Mohr werden aangesteld tot een Commissie om in zake de uitroeijing van Turksche Vijgen een onderzoek in te stellen en rapport uit te brengen.

KAFFER GEBRUIKEN.

Op voorstel van dezelfde heeren werd besloten als volgt:—

"Deze vergadering bekrachtigt het besluit van vorige congressen met betrekking tot den vrouwenhandel der Kaffers, en wel zoo als vroeger, met een sterke aanbeveling aan onze vertegenwoordigers in het Parlement, om, indien mogelijk, gedurende de aanstaande zitting er aan gevolg te geven."

REVISIE.

Een voorstel van den heer Theron om het reeds genomen besluit in zake verlenging van den Spoorweg met het oog op verbinding met lijnen in een of meer der Republieken in revisie te brengen, werd met 17 tegen 15 stemmen afgestemd.

DANKBETUIGING.

Een voorstel van dankbetuiging aan den Stadsraad, den plaatselijken tak van den Bond en de ingezetenen van Uitenhage in het algemeen werd aangenomen.

SLUITING DER VERGADERING.

De President sloot nu de vergadering met een hartelijk woord van gelukwensching en dank aan de afgevaardigden, die op hun beurt dank toebragten aan den Voorzitter, Vice-voorzitter en Secretaris en aan de vertegenwoordigers der drukpers.

Het Concert des Woensdag avonds onder patronage der provinciale vergadering, gegeven, was een groot succes, alsook het dinner de leden den volgenden avond aangeboden en waarvan wij in ons volgend nommer een verslag hopen te geven.